

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

DNEVI "LIUBLJANSKIH MLEKARN"
V MESECU SEPTEMBRU 98

	stara cena	nova cena
alpsko mleko 1/1 3,2% in 1,6%	148,70 SIT	119,70 SIT
jogurt 3,2%	65,30 SIT	49,30 SIT
jogurt sadni 3,2%	80,70 SIT	60,90 SIT
skuta lahka 500 g	267,90 SIT	201,90 SIT
surovo maslo 245 g	245,70 SIT	188,40 SIT

Priporočamo se za nakup!

DOLENJSKI LIST

Št. 35 (2558), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 3. septembra 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

PRODAJNI CENTER
ŽELEZNINA
tel./fax: 068/323-836

KAMNOLOM V PREDSTRUGAH NAJ BI ZAPRLI
DOBREPOLJE - Kamno-
lom v vasi Predstruge v obči-
ni Dobrepolje deluje že od
leta 1974, ves čas pa imajo
tamkajšnji prebivalci težave,
saj jih predvsem moti hrup
pri miniranju in neznosen
prah pri prevozu peska in
drugega materiala. Odloči-
tev občinskega sveta, da v
prostorsko urejenih načr-
tih "črta" večletno lokacijo
kamnoloma in v petih letih
zagotovi novo lokacijo, so
krajani sprejeli z olajšanjem.

ROVAN ČEZ HIŠO - Najboljši
izid mednarodnega atletskega mi-
tinga Brežice 98 je dosegel domači
reprezentant Jure Rovani, ki je
tako le navidezno preskočil hišo ob
brežiškem stadionu, čeprav mu
levica na višini novega državnega
rekorda 560 cm v treh poskusih ni
uspelo preskočiti. Več na športni
strani. (Foto: I. Vidmar)

NOVA KMETIJSKA REFORMA

Boleče, a ne le za kmeta

Ne le pokojninska, tudi kmetijska reforma bo slonela na ste-
brih, tako je kmetijsko ministrstvo razglasilo na pravkar
minulem razgovoru. Predlog reforme, ki bo neprimer-
no zahtevnejša od pokojninske, je pripravila posebna strokov-
na komisija, izvedli pa naj bi jo v obdobju od 1999 do 2001.
Prvi reformni steber bo uvedba tržne cenovne politike, drugi
odprava dosedanjega načina subvencioniranja kmetijstva in
uvedba neposrednih plačil, tretji steber bo prestrukturiranje
kmetijstva in živilstva, četrti pa sprejem programa razvoja
podeželja. Prvo leto naj bi reforma stala državni proračun 58,6,
drugo pa 74,4 milijarde tolarjev, od Evropske zveze pa naj bi
vsako leto dobila še po 25 milijard tolarjev predpristopne
pomoči.

Sliši se preprosto in navidez za kmeta neboleče, v resnici pa
reforma prinaša v (pre)kratkem prehodnem času tako oster
način reševanja konfliktov, da je ne bo mogoče držati iz več
razlogov. Ne gre le za pomanjkanje proračunskega denarja,
pomanjkljivosti ali celo popolno odstopnost evidenc, brez kate-
rih niso mogoče spremembe v subvencioniranju in programir-
anju, gre za nepravilno miselnost. Ta se kaže ne le pri kmetih,
ki se upirajo liberalizaciji, temveč tudi pri drugem prebivalst-
vu. Kdo ve, ali je pripravljeno in zmerno toliko gmotno poma-
gati, da bo slovenska kmetija konkurenčna petkrat večji evrop-
ski? Se sploh zavedamo, da pomeni prestrukturiranje in njuna
koncentracija tudi propad na tisoče kmetij in množico
obubožanih, ki ne bodo mogli ne živeti ne umreti? Kmetijstvo
je občutljiv organizem, ki se zatrese ob vsaki spremembi, pa se
ne bi ob revolucionarni, kakršna je napovedana reforma!
MARJAN LEGAN

Ponedeljkov potres stresel vso Dolenjsko

Na našem območju škoda le okoli Vel. Grabra

VELIKI GABER - Upra-
va RS za geofiziko je sporo-
čila, da so seizmografi držav-
ne mreže potresnih opazo-
valnic zabeležili v ponedel-
jek, 31. avgusta, ob 4.32
močnejši potresni sunek iz
oddaljenosti 30 km jugovz-
hodno od Ljubljane. Moč po-
tresa v širšem nadzoriščnem
območju je bila 5. do 6. stop-
nje po evropski lestvici (EMS).

Potres je pošteno prestra-
šil številne Dolenjce in jih
vrgel iz sna. V Velikem Gab-
ru so se še poglabile razpoke
na starem delu osnovne šole.
Starejši hiši Staneta Majzlja
in Majde Javornik imata po
potresu pod stropom raz-
poke po celotni površini,
zunanj omet pa je počen in
privzdignjen. Sorazmerno
nova hiša Antona Zupaniča
s Pristavice 20 ima velike raz-
poke pod stropom in v kotih.
Najbolj so vidne razpoke ob
dimniku, ki je nagnjen, in na
vogalih. Večja razpoka je tudi
na orodjarski delavnici ob
hiši.

Starejša hiša Franca Ka-
stelca iz Zagorice 32 pa je
tako močno poškodovana, da
po oceni občinske komisije ni
več varna za bivanje. Zuna-
nja stena je prelomljena, v
vogalih pa so razpoke od 5 do
10 cm. Vsi vogali so močno
popokali. Ob ponovnem po-
tresnem sunku je verjetno, da
bi se hiša podrla. V njej pre-
biva mlada družina s tremi
mladoletnimi otroki ter stari
starsi.

P. P.

MLADINA SE OZIRA V GNEVU

S protestom bodo počakali

Rezultat akcije brežiške mladine bo znan jeseni

BREŽICE - Sobotni protestno-
promocijski dan brežiške mladine je
potekal povsem v skladu z načrtom
in je, vsaj kar zadeva to, dosegel
namen. Mladi so pokazali, da se
znajo dobro pripraviti na takšne
akcije, zadovoljni pa so bili tudi
sami, saj je njihov kulturni in raz-
vedni program, postavljen na
najopaznejših točkah v mestu, pri-
tegnil kar precejšnjo pozornost
mimoidočih, čeprav ni bil niti malo
vsiljiv. Zadnje dejanje akcije, s kate-

ro so želeli opozoriti občinske svet-
nike, naj pri odločanju o zadevah v
zvezi z mladimi vendarle prisluhne-
jo tudi njihovim željam, se je odvi-
jalo v priljubljenih Klunovih topli-
cah, kjer so si dali duška ob glasbi
različnih rockovskih skupin, odboj-
ki v blatu, kot so imenovali razmo-
čeno mivko, ter vožnji s čolni po
Krki. Družabni del se je tako končal
še po ponoči.

Rezultat akcije bo znan šele jese-
ni. Eepilog bo namreč pisal občinski
svet, ki bo ali pa ne bo upošteval
njihovih želja. Takrat bo na sceno
pač znova stopila politika, o kateri
v Bušci vasi zbrana mladina nima
dobrega mnenja. Kaže, da se mla-
deniči in mladenke le ne zavedajo,
da so pri reševanju njihovih temelj-
nih problemov tako ali drugače ven-
darle v krepkih dnevne politike,
ne glede na to, kakšne barve so ti-
sti, ki vlečejo (dobre in slabe) poteze.

HIŠA JE POVSEM ZGORELA

MIGOLSKA GORA - 30.
avgusta nekaj po 4. uri je prišlo
v Migolski Gori do požara na
stanovanjski oz. počitniški hiši,
ki je last B. J. iz Novega mesta
in R. P. iz Ljubljane. Požar je
opazila sosedka in takoj poklica-
la gasilce. Ognjeni zublji so
hišo povsem uničili, do požara
pa je prišlo zaradi dotrajanosti
ATG vodnikov. Škoda znaša
okoli 3.500.000 tolarjev.

VREME
Jutri bo oblačno vreme s
padavinami, v soboto in
nedeljo pa bo spet sončno.

Leta 2000 Krkin obrat v Šentjerneju

Za občinski praznik položili temeljni kamen za Krkin obrat - Na slovesnosti tudi podpredsednik vlade Marjan Podobnik in minister za gospodarstvo Metod Dragonja

ŠENTJERNEJ - Osrednja prireditelj v okviru praznovanja praznika
šentjernejske občine je bila slavnostna položitev temeljnega kamna za
nov Krkin obrat v Šentjerneju. To so v soboto, 28. avgusta, naredili pred-
sednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič, minister za gos-
podarstvo Metod Dragonja in šentjernejski župan Franc Hudoklin. Slo-
vesnosti se je udeležil tudi podpredsednik vlade Marjan Podobnik.

Naložba je v prvi fazi vredna
1,7 milijarde tolarjev in bo
bistveno prispevala k nadaljnje-
mu Krkinemu izvozu, saj beta-
laktamski antibiotiki, ki jih
bodo izdelovali v šentjernejs-
kem obratu, predstavljajo des-
etino Krkine letne prodaje.

Obrat v Šentjerneju naj bi bil
končan leta 2000. V prvi fazi bo
v njem dobilo delo 40 ljudi, po
končani celotni izgradnji pa ka-
kih 70. Betalaktamske antibioti-
ke sedaj proizvajajo v Novem
mestu, v posebej ločenem obra-
tu Specifika. Ti antibiotiki so
pomembni kemoterapevtiki, ki
jih uporabljajo za zdravljenje
najrazličnejših bakterijskih
okužb. So preizkušena in varna
zdravila, katerih svetovna pora-
ba, z njo pa tudi proizvodnja, iz
leta v leto narašča. "V obratu,
zgrajenem v prvi fazi, bomo
izdelovali nesterilne oralne ob-

like betalaktamov, kot so table-
te, kapsule, suhe zmesi in sus-

penzije. Projekt je zasnovan
tako, da je v drugi fazi mogoče
povečati in razširiti proizvodnjo
teh zdravil, v naslednjih fazah
pa z dogradnjo vpeljati tudi
proizvodnjo drugih zdravil," je
med drugim povedal Miloš
Kovačič.

A. B.

TEMELJNI KAMEN - Temeljni kamen za nov Krkin obrat v Šentjerneju
so postavili generalni direktor Krke Miloš Kovačič, minister za gospodarstvo
Metod Dragonja in šentjernejski župan Franc Hudoklin. (Foto: A. B.)

GENERALNI POKROVITELJ
KOVINOTEHNA

CELJE SEJEMSKO MESTO
31. Mednarodni obrtni sejem
CELJE, 11.-20.9.1998
OGLEDALO SLOVENSKE USPEŠNOSTI

http://mos98.ce-sejem.si

STRELJAL Z VOJAŠKO PUŠKO

SEVNICA - 25. avgusta ob
12. uri so s krške Uprave za
notranje zadeve obvestili
sevnške policiste, da je pred
nekaj minutami K. I. na
svojem dvorišču streljal s
puško. Policijska patrulja je
ugotovila, da se je K. I. od-
pravil peš proti Loki pri
Zidanem mostu. Policista sta
ga izsledila, vendar orožja ni
imel pri sebi, povedal je, da
ima puško doma in da jo bo
izročil. Doma jima je predal
vojaško puško M 48 nezna-
nega proizvajalca in več na-
bojev. Povedal je še, da je
puško našel pred 10 leti, jo
očistil in občasno streljal. K.
I. se bo zaradi tega srečal s
sodnikom.

MLADENIČ UMRL V JUGU

KRŠKO - V petek, 28. av-
gusta, ob 8.15 je na glavni
cesti Krško - Drnovo v Belem
bregu voznik juga, 18-letni
Marko N. iz Kostanjevice na
Krki, zapeljal na levi vozni
pas ravno tedaj, ko je na-
sproti pravilno po svojem
pasu pripeljal tovornjak.
Voznik tovornjaka s priklo-
pnikom, 42-letni S. F. iz Bosne,
je sicer zaviral, vendar je
med voziloma kljub temu
prišlo do silovitega trčenja,
tako da je juga obrnilo in
odbiло s ceste. Voznik juga, ki
so ga iz razbitega avta poteg-
nili krški gasilci, je podlegel
poškodbam na kraju nesre-
če. Zaradi nesreče je bila ce-
sta tri ure za ves promet
zaprta.

ZAGREBČANKA MISS KOLPE-KUPE - Občina Bosiljevo je v sodelo-
vanju s karlovško županijo ter radiom Karlovac in Krka pripravila 22.
avgusta v Kasunih onkraj Kolpe izbor za miss Kolpe-Kupe. Pred številni-
mi obiskovalci se je predstavilo osem deklet iz Slovenije in Hrvaške. Na
fotografiji (z leve): miss fotogeničnosti Martina Moravec iz Učakovcev pri
Vinici, druga spremljevalka Ivana Peroš iz Vrbovskega, miss Kupe-Kolpe
Marinela Blažek iz Zagreba in prva spremljevalka Anita Šobar iz Črnom-
lja. Sicer pa prireditev ni bila pomembna zgolj zaradi izbiranja lepotic,
temveč tudi zaradi druženja ljudi z obeh strani Kolpe. (Foto: K. Štedul)

Berite danes

stran 2:

• Zakaj o usodi Bučke
odločajo drugi?

stran 3:

• Na Ragovski 6 se je
"vnela" voda

stran 6:

• Plače v Komunali
pred svetniki

stran 8:

• Na Dolenjskem vsak
mesari po svoje

stran 11:

• Zaradi ličkalnika za
vedno ob roko

stran 16:

• Pradavni zven
evkaliptove veje

stran 17:

• Poljska je vidno
vzcvetela

55. OBLETNICA USTANOVITVE 7. KORPUSA NOV

PRILOZJE - V nedeljo, 6.
septembra, bo ob 11. uri na be-
lokranskem športnem leta-
lišču v Prilozju svečanost ob
55. obletnici ustanovitve 7.
korpusa NOV Slovenije in 39.
srečanje domicilnih enot Bele
krajine. Vabljeni!

Major Troha protestira

V oči je močno zbadel le prvi, ki je v Sloveniji z javnim protestom opozarjal na kaj in hotel kaj spremeniti. Vsi poznejši protestniki so postali nekako del vsakdana ne glede na to, ali so se pojavili v manjših mestih ali v sami prestolnici. Je v primeru majorja Ladislava Trohe, ki z javnim protestiranjem zahteva spremembo razmer v vojski, kaj drugače? S tokratno anketo smo zbirali mnenja o tem protestu. Ali ljudje podpirajo Troho? Kaj bi rekli o tem, da vojak-upornik protestira že dolgo časa zunaj vojašnice v vojaški uniformi? Troha v tej vlogi spominja na junaka, dvornega norčaka, oporečnika ali vendarle samo običajnega državljanja? Vsekakor je pri vsej zadevi res, da je nekako rekel zbogom orožju, saj je puško zamenjal s kitaro. To je vendarle nekako dobro. Humano je, da so državljani poslali pesmi, kajti bilo bi surovo, če bi jim po zgledu nekaterih dosedanjih vojaških upornikov poslal rafal. Kdo se bo naveličal prej: ali Troha in bo šel kam stran z ljubljanske ulice, ali Slovenska vojska, ki bi ji majorjevo vztrajanje na ulici v vojaški obleki lahko pričelo ali celo moralo začeti presedati? Z anketo zbrana mnenja kažejo podpora Ladislavu Trohi in pomisleke v zvezi z njegovim ravnanjem in odzivi Slovenske vojske na majorjevo početje. Trohovi stanovski kolegi verjetno menijo, da bo še najmanj neprijetnih ceremonij, če ga pustijo, da se bo naveličal. Ali bi, zlasti če ste zaposleni v tovarni, poskusili doseči pravice na enak način kot major? Premislite, kako bi vam bilo!

ZDRAVKO NOVOSEL, mizar iz Brežic: "Če že protestira, naj bi bil vsaj v civilu. Čudno je, če stoji zunaj na ulici in ni v službi, pa je v uniformi. To je najbrž neodgovornost vojaških ustanov. Tega protesta se ni lotil na pravem mestu. Moral bi protestirati pri svojih vojaških ustanovah. S protestiranjem na javnih mestih si človek da duška, ni pa od tega učinka."

NADA LIČINA, trgovka iz Krškega: "To, kako protestira major, je malo čudno. Če protestira proti neki ustanovi, zakaj ima še njeno uniformo? Je v uniformi, a v bistvu je kot civilist zahteva pravice. Kaže, da z rednimi postopki, ki so na voljo, ne doseže ničesar. Zato tudi javno protestirajo. Ljudje so lahko nasprotovali tudi v preteklosti, a te pravice niso izkoristili."

MARIJA ČEMAS, delavka iz Zilj pri Vinici: "Če je Troha opozoril na nepravilnosti v vojski, a se nihče od odgovornih za to ni zmenil, je bila njegova reakcija pravilna. Očitno vojska svojih napak ne priznati, čeprav bi se gotovo morala zamisliti nad vsem, kar se pri njih dogaja. Tudi nad ravnanjem Trohe, čeprav pozdravljam njegov miroljubni način protesta s pesmijo."

MARIJAN JUDNIČ, obrtnik elektro stroke iz Metlike: "Trohi bi v Slovenski vojski morali prisluhniti, saj mu je bila glede na visok čin gotovo dobro poznana marsikatera stvar. Sedaj si lahko mislimo, da mu kaj prikrivajo. Ali pa čakajo, da se bo naveličal in se bo vse razblinilo v dim, kot druge afele pri nas. Žal je v Sloveniji premalo ljudi, ki si na ta način upajo dvigniti glas."

DUŠAN ZAMIDA, upokojenec iz Kočevja: "Gre za nenavadno zadevo, saj, kot je meni znano, v nobeni drugi (kaj šele demokratični) državi ne poznajo takšne oblike protesta vojaške osebe. Ne glede na to, ali ima 'kitarist' prav ali ne, obstajajo druge poti za reševanje problemov. Prepričan sem, da bi v podjatih takšen protestnik že zdavnaj letel na cesto."

MATIJA LESAR, upokojenec iz Ribnice: "Tudi v vojski so bile in bodo težave. V primeru Trohe ne more biti vse zlagano, najbrž se za protestom skriva tudi kaj resnice. Major ni izbral primernega načina protesta, vse diši malce po kavbojsko. Čudi me, da skoraj ni odziva države oziroma vojske, ki bi morala prva urediti lastne vrste. Kakšno mnenje imajo tuji o naši vojski?"

ROBERT POVŠE iz Mirne Peči, natak v Gostiščih na trgu v Novem mestu: "Početje majorja Trohe ni primerno. Sramoti slovensko vojsko in državo. V vojski bi se posebej morala veljati disciplina in red. Obrniti se je na treba na predpostavljene. Jugoslovanske vojske, v kateri sem služil vojaški rok, nimam v dobrem spominu, kar se tiče discipline in reda, pa je bila boljše kot slovenska."

DRAGO KRAMŽAR, pismonoša v Šentjanžu na Dolenjskem: "Ne vem, če major Troha pravilno opozarja na domnevne nepravilnosti v Slovenski vojski. Nisem prepričan, ali je vse postoril v svojem okolju, da bi se kaj spremenilo, zato zdaj deluje njegovo prepevanje bolj kot nastop protestnega pevca in prej smeši uniformo in vojsko, kot pa pomaga pri urejanju razmer."

KARMEN LINDIČ, frizerka iz Mokronoga: "Tudi jaz sem bila na protestnem shodu svobodnih sindikatov v Ljubljani, in čeprav smo bili dobro organizirani, ne kaže, da smo kaj dosegli. Zato dvomim, če bo uspelo kaj spremeniti samemu častniku Slovenske vojske Trohi. Njegov protest je nekakšen izraz obupa. Očitno meni, da je takšen nenavaden protest edini, kar mu še preostane."

Zakaj o usodi Bučke odločajo drugi?

Po štirih letih priključitve k škocjanski občini ponovno priključitev k nekdanji sevniški občini

BUČKA - Bučka naj bi po štirih letih, odkar sodi k novi škocjanski občini, spet pripadala nekdanji sevniški občini. Krajanje so bili nad to vestjo pred dobrim mesecem dni šokirani, saj o tem njih ni nihče vprašal. Da se počutijo opeharjene in zmanipulirane, je bilo videti tudi na zboru krajanov v tamkajšnjem kulturnem domu prejšnji tork, ki ga je sklicala sevniška občina. Čeprav naj bi se na sestanku pogovorili o ustanovitvi krajevne skupnosti in vzpostavitvi podružnične šole Sava Kladnika na Bučki, je ljudi predvsem zanimalo, zakaj se morajo po nekaj letih življenja v škocjanski občini spet razdružiti in priključiti k Sevnici.

Krajanje devetih vasi nekdanje krajevne skupnosti Bučka: Bučka, Dolenje Radulje, Dule, Gorenje Radulje, Jarčji Vrh, Jerman Vrh, Močvirje, Štrit in Zaborštje so se namreč leta 1994 na poizvedovalnem referendumu z več kot 61 odst. odločili za izločitev iz sevniške občine in za priključitev k občini Škocjan. Nekateri nasprotniki se s to priključitvijo niso nikoli sprijaznili, zato so bili toliko bolj veseli, ko je državni zbor na podlagi amandmaja, ki ga je 21. julija v imenu skupine poslancev vložil poslanec Branko Janc, in to šele v tretji obravnavi zakona, brez razprave in po skrajšanem postopku, sprejel odločitev, da se to območje izloči iz škocjanske občine in spet priključi k sevniški občini. Večina krajanov je bila šokirana, saj o tem njih ni nihče vprašal. Občinski svet škocjanske občine je 10. avgusta Ustavnemu sodišču v Ljubljani poslal zahtevo za oceno ustavnosti, ker naj bi bile po njihovem kršene pravice njihovim občanom.

Kršen je bil 139. člen Ustave, ki določa, da se občina ustanovi z zakonom po prej objavljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev. Za območje Bučke pa tokrat ni bil razpisan referendum.

Na prej omenjenem sestanku, ki so ga udeležili predsednik sevniškega občinskega sveta Martin Novšak, župan Jože Peternel, tajnik Zvone Košmerl, vodja oddelka za družbene dejavnosti Jože Maurer in ravnateljica sevniške osnovne šole Sava Kladnika Anica Pipan, so predstavniki sevniške

Ministrstvo za šolstvo in šport je glede na to, da je organizacija pouka na šolah v Škocjanu in Sevnici že določena in da je tudi med starši učencev, ki sodijo pod Bučko, za prešolanje v sevniško osnovno šolo majhen interes, predlagalo, da v tem šolskem letu Bučka še naprej ostane podružnična šola škocjanske šole.

občine sklicali zato, da bi od ljudi zvedeli, ali so za krajevno skupnost ali ne in o novi organiziranosti šole. Ljudje, zbralo se jih je več kot 150, so kljub temu da to ni bilo na dnevnem redu, vsepriek kričali, zakaj je potrebna po štirih letih ponovna priključitev k Sevnici in kje so tisti, ki so to zahtevali. Neka gospa je povedala, da so podpise za ponovno priključitev k Sevnici ti ljudje pobirali tudi z grožnjami, češ da bo sicer izgubila socialno podporo. Možak sredi dvorane pa je goste vprašal, kaj bo potem, če sodišče razveljavi ta sklep, saj so s tem referendum izprej štirih let povsem razvednoti.

Sevničani so pojasnili, da jih ta zakon obvezuje, da pripravijo vse potrebno za bližajočo se lokalne volitve, če pa bo sodišče odločilo drugače, bodo to odločitev spoštovali, tako kot so pred leti spoštovali referendum. Prisotni so se potem le odločili za tajne volitve o ustanovitvi krajevne skupnosti. Izid je pokazal, da je več kot polovica (53,8 odst.) za ustanovitev krajevno skupnost. O tem predlogu naj bi razpravljali še sevniški občinski svet. Imenovali pa so tudi tričlansko komisijo, ki jo sestavljajo: Alojz Vene, Marjeta Peterlin in Mitko Pirman, ki bo do volitev zastopala bodočo krajevno skupnost Bučka.

Precej vroče krvi pa je povzročila tudi zahteva po ponovni priključitvi njihovih otrok k sevniški osnovni šoli. Ravnateljica Anica Pipan je seveda povedala, da po novem zakonu o šolah starši lahko svojega otroka vpišejo v katero koli šolo v Sloveniji, seveda če se ta šola s tem strinja. Opozorila pa je, da verjetno ustanovitelji, ki je sevniška občina, ne bo pripravljena plačevati prevoza do šole izven občine. Starši so ravnateljici predlagali, da bi vsaj to leto pustili otroke v šoli, ki so jo do sedaj obiskovali, in da bi stroški za prevoz krila sevniška občina, tako kot je pred štirimi leti za enšolsko leto to povrnila škocjanska. Tamkajšnji vodja oddelka za družbene dejavnosti Jože Maurer je takoj odklonil in hkrati zanikal, da bi škocjanska občina kdaj prispevala za prevoz njihovih

Jože Maurer, vodja oddelka za družbene dejavnosti na sevniški občini, pa je na uredništvo poslal sporočilo, v katerem se za nehoteno napačno trditev na zboru občanov 25. avgusta na Bučki, da škocjanska občina ni bila plačnik prevoza otrok v sevniško šolo iz bivše KS Bučka, vsem prizadetim opravičuje. V šolskem letu 1995/96 je bila občina Škocjan organizator in plačnik teh prevozov.

otrok. Starši so opozorili tudi na travme svojih otrok, ki jih bodo spet imeli zaradi prešolanja, predvsem pa se niso strinjali, da bi morali otroci v malo šolo v Škocjanec. Poleg tega so spraševali, kako bodo v Sevnici zagotovili, da bodo njihovi otroci lahko hodili na interesnim dejavnostim, ko pa kasneje za domov nimajo nobene avtobusa. Zanimalo jih je tudi, kaj potem, če ta odločitev na ustavnem sodišču pade. Bodo po dveh mesecih spet morali prešolati svoje otroke?

J. DORNJAK

OBČINA VEČJA ZA DVE NASELJI

SODRAŽICA - Po 40 letih je Sodražica ponovno postala občina. Kljub nekoliko neugodnemu novemu zakonu o financiranju občin pa so Sodražani prepričani, da bodo zmogli, da se bo občina drugič trdno postavila na noge in da bo funkcionirala na zadovoljstvo vseh občanov. Z nastankom občine so se nekoliko razširile meje nekdanje KS Sodražica, so bili po predlogu občine Ribnica zaradi geografske zaokroženosti k njim priključena še naselja KS Sveti Gregor, Novi Pot in Kol

Temeljni kamen za sodelovanje

Predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora Ivan Plut in dekan Fakultete za organizacijske vede v Kranju dr. Jože Florjančič v Metliki podpisala dogovor o sodelovanju

METLIKA - Pretekli teden so metliškega župana Branka Matkoviča obiskali slovenski veleposlanik v Kanadi dr. Božo Cerar, generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič, dekan Fakultete za organizacijske vede iz Kranja dr. Jože Florjančič in predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora v Kanadi Ivan Plut. Slednja dva sta podpisala dogovor o sodelovanju med kranjsko fakulteto in Slovenci v Kanadi.

Ni naključje, da se je ta za karnadske Slovence tako pomembni dogodek zgodil prav v Metliki. Ivan Plut, že drugi mandat predsednik omenjenega odbora, je namreč Metličan, zato je želel, da dogovor podpišejo v njegovem

ter mu v študentskem domu nuditi brezplačno bivanje.

Dr. Božo Cerar je od Slovencev v Kanadi pohvalil prav Belokranjce. Med tistimi, ki so se izkazali, pa še posebej Ivana Pluta, katerega zasluga je, da je Vseslovenski kulturni odbor začel povezovati Slovence ne le v Južnem Ontariu, ampak v vsej Kanadi. Odbor ima svoj časopis, radio, pod njegovim okriljem se odvija pestra kulturna dejavnost. "Občudujem Slovence, ker delo, ki ga opravljajo za ohranitev slovenstva daleč od domovine, ni lahko. Zato pa je toliko bolj hvalevredno. Ker pa je bilo doslej bolj malo oprijemljivejšega sodelovanja med kanadskimi Slovenci in Slovenijo, lahko štejem današnji podpis dogovora za temeljni kamen tega sodelovanja," je menil veleposlanik Cerar.

M. BEZEK-JAKŠE

SODELOVANJE - Predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora v Kanadi Ivan Plut (levo) in dekan Fakultete za organizacijo dela v Kranju dr. Jože Florjančič sta pretekli teden v Metliki v prisotnosti metliškega župana Branka Matkoviča in slovenskega veleposlanika v Kanadi dr. Boža Cerarja podpisala pogodbo o sodelovanju med fakulteto in kanadskimi Slovenci. (Foto: M. B. J.)

rodnem kraju. V njem je zapisano, da bosta obe strani skrbeli za izmenjavo študentov in strokovne literature, izdajanje glasila, organiziranje strokovnih izletov in športnih srečanj ter drugih oblik sodelovanja. Kot je dejal Plut, prihajajo v Kanado predstavniki Slovenije in različnih ustanov ter kulturne skupine. Vendar se ni zgodilo nič konkretnega, dokler niso prišli predstavniki kranjske Fakultete za organizacijske vede, ki sicer spada pod mariborsko Univerzo. Takrat je prišlo do dogovora o podpisu pogodbe o sodelovanju, ki pa je po besedah dr. Florjančiča predvsem moralna obveza. Za začetek so na fakulte-

NOVA ZLATARNA DONUM - Prejšnji četrtek sta mati in sin, Milena (v sredini) in Dare Brkič (levo), na novomeškem Novem trgu odprla zlatarno Donum. Za otvoritev, ki je privabila veliko ljudi, so pripravili nenavadno plesno pantomimsko predstavo, udeležil pa se je tudi direktor Zlatarne aurodent iz Celja Andrej Cimerman (desni). V novi novomeški zlatarni je na voljo celoten program te celjske zlatarne, ki je prevzela blagovno znamko Zlatame Celje, poleg tega bodo prodajali tudi unikatne izdelke različnih oblikovalcev nakita, trenutno je to Nataša Šturm. (Foto: A. B.)

Ljubljansko pismo

Za "Jazbinškovim zakonom" krivica, zmeda in draginja

S stanovanji zdaj trguje nad 500 agencij

LJUBLJANA - Stvari so znane: če hočejo dandanes mlade družine priti do strehe nad glavo, morajo najemati zasoljena bančna posojila ali pa (če so revne) konkurirati zanje pri Ovnovem stanovanjskem skladu. V slovenskem stanovanjskem gospodarstvu vlada huda zmeda, in kar je še huje, huda draginja. "V Ljubljani, denimo, so absolutno predraga, saj mora mlada družina za 60 kvadratnih metrov novega stanovanja odšteti tudi 180.000 ali več nemških mark," je novinarjem povedal Edvard Oven, direktor republiškega stanovanjskega sklada.

In zakaj so stanovanja tako draga? Tudi zato, ker je z njihovim preprodajanjem možno veliko zaslužiti. V Sloveniji je nad 500 (!) agencij, gospodarstvih družin in samostojnih podjetnikov, katerih pretežna dejavnost je poslovanje z nepre-

mičinami. Ker to področje zakonodajno ni urejeno, se lahko s temi posli ukvarja kdorkoli.

Ljubljana po vrtoglavih cenah za kvadratni meter stanovanjske površine vodi že nekaj let. Zlasti njen center, kjer se cene vzpenjajo tudi že nad 3.000 nemških mark za kvadratni meter. Med dražjimi so še stanovanja v Šiški in na Viču, ob vpadnicah v mesto pa na Brdu, v soseski Bežigradski dvor itd.

In kdaj se bodo cene nepremičnin, predvsem v Ljubljani, umirile? Če odmislimo posledice približevanja Evropski uniji, bodo rastle še dve leti, potem pa se bodo ustavile, ker naj bi se ponudba stanovanj v Ljubljani močno povečala. Zdaj je še vedno manjša od povpraševanja.

Za vzorec nekaj sedanjih cen stanovanj v Sloveniji. V Trnovem v Ljubljani je treba za kvadratni meter garsonjere odšteti od 240.000 do 340.000 tolarjev, trisobnega stanovanja pa okrog 185.000 tolarjev. V Mariboru na Lentu stane kvadratni meter dvosobnega stanovanja okrog 160.000 tolarjev, v Novi Gorici od 110.000 do 145.000, v Portorožu od 175.000 do 250.000, v Celju od 80.000 do 160.000, v Kopru od 100.000 do 224.000, v Kranju od 100.000 do 160.000 in v Žalcu od okrog 80.000 navzgor. Tudi cene hiš so zelo različne, najdražje spet v Ljubljani in nato ob obali.

VINKO BLATNIK

GIMNAZIJA - Dijaki novomeške gimnazije so po dveh letih gostovanja in popoldanskega pouka v srednješolskem centru novo šolsko leto začeli v povsem obnovljeni "stari" gimnazijski stavbi. Tako kot je bila novomeška gimnazija ob zgraditvi leta 1912 eno najlepših šolskih poslopij na Slovenskem, je ta sloves obdržala tudi po prenovitvi in posodobitvi. V času obnove je bilo veliko zapletov in hrupa, dijaki, spodbujeni od vodstva, pa so tik pred dokončanjem del nameravali pripraviti celo protestni shod. Za prvi šolski dan pa kot da ni nič novega. Kot da isti dijaki in profesorji hodijo v isto šolo že od leta 1912...

NAGRAJENJE - Za šentjernejski občinski praznik so najzaslužnejšim občanom podelili občinska priznanja. Šentjernej je vedno in povsod nekaj posebnega, boljsega, lepšega in znamenitejšega. Očitno se temu slovesu niso hoteli odreči niti pri svojih nagajencih. Eno od priznanj je prejel občan, ki je, kot piše v obrazložitvi, rojen 4. julija 1998. Se pravi, da bi ga morali k podelitvi prinesiti v plečnicah. V resnici pa so že zdavnaj iz plenice celo njegovi vnuki. Se dobro, da ni šlo za zaporni nalog...

NESNAGA - Kljub številnim čistilnim akcijam zavzetih okoljevarstvenikov so bregovi Krke še vedno grdo onesnaženi. Nemarni ljudje se razne krame znebijo tako, da jo odvržejo po bregu. Visoka voda potem to odnaša s seboj in spet odlaga na bregove, ob jezovih in mostovih. Še posebej grdo je bilo prejšnji teden ob volavškem mostu. Včasih so tu plavale le suhe veje, sedaj pa se ob mostu in na bližnjem jezu nabira plastična embalaža in druga civilizacijska navlaka in nesnaga.

Ena gospa je rekla, da slavnostne otvoritve prenovljene novomeške gimnazije najbrž ni bilo zato, ker bi bil trak prekratak za vse, ki bi ga radi rezali.

Suhokranjski drobiž

BARBARA SI ŽELI VODO! Pri Zaletelevih v Gornjem Križu pri Žužemberku komaj čakajo, da priteče voda po vodovodnih ceveh. Te dni so pričeli v vasi z izkopom in polaganjem cevi za vodovodno omrežje. Družina Zaletelev je samo v letošnjem letu naročila 20 cistern vode, ki zadostuje za pitje živine in najnujnejše potrebe v gospodinjstvu. Barbara vsako leto pomaga pri čiščenju kamenja, ki služi kot filter pri čiščenju kapnice, predno gre v

vodnjak (na sliki). Srčno pa si želi vode iz vodovoda, da bo lahko po mili volji čofotala v banji.

V LAZINI SAMI VITALNI LJUDJE - Vas Lazina pri Hinjah šteje le enajst hiš. Po besedah Antona Papeža živijo v tej vasi res vitalni krajani, ki dosežejo častljivo starost. Na srečanju z 90-letnikom Jožetom Jakličem pa je ta marsikaj zanimivega hudomušno povedal, med drugim tudi to, kako so nastale in dobile imena vse vasi v bližnji in daljni okolici.

PRELOŽEN KONCERT - Bratje Boštjančič so prestavili koncert, ki bi moral biti ta konec tedna v Žužemberku.

S. M.

ZA UREDITEV ŠENTJERNEJA - Na slavnostni seji občinskega sveta ob prazniku občine Šentjernej, Jernejem, so zadnjo soboto podpisali sofinancerski sporazum za ureditev Šentjerneja. Sporazum so podpisali državni sekretar za ceste v ministrstvu za promet in zveze Žare Pregel (na fotografiji se rokuje z županom Hudoklinom), direktor Telekomu Peter Tevž (prvi z desne), direktor novomeške Komunale Marjan Kelvišar (drugi z leve) in direktor novomeške enote Elektra Ljubljane Gregor Božič (prvi z leve). Celotna naložba je vredna 450 milijonov tolarjev, dela naj bi se začela v začetku novembra in bila opravljena do naslednjega občinskega praznika. (Foto: A. B.)

JERNEJEVO 98 - Na letošnjem jernejem so v Šentjerneju podelili tudi priznanja in nagrade občin, ki so jih prejeli: Tinca Kuhelj iz Šmarja za vsestransko delo, predvsem na humanitarnem področju; Janez Selak iz Šentjerneja za dolgoletno delo na področju kulture in turizma; Metod Krvin iz Šentjerneja za dolgoletno požrtvovalno delo v gasilstvu; Ivan Kralj iz Velikih Brusnic za dosežke na področju podjetništva in Prostovoljno gasilsko društvo Maharovec za uspehe na gasilskih tekmovanjih. Letos prvič so organizatorji pripravili tudi petelinjado. Skupina petelinov se je pomerila v hitrosti, ostali petelinji pa so se udeležili lepote tekmovanja. Najlepšega petelina je prinesel Jože Bračič s Sel, najhitrejšega pa Denis Jazbinšek s Tolstega Vrha. (Foto: M. Hočevnar)

ZAKLJUČEK - Na zaključku letne šole kemije, ki je potekala na Otočcu, v Krki in trebanjskem Akripolu, v hotelu Šport na Otočcu je najboljšim kemikom iz 20 slovenskih srednjih šol spregovoril tudi minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček. (Foto: A. B.)

Akcija "Hodimo za zdravje"

V soboto, 12. septembra, jo priredi okrog 400-člansko novomeško Društvo za zdravje srca in ožilja

NOVO MESTO - Prva množična akcija letos ustanovljene dolenjske in belokranjske podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije s sedežem v Novem mestu bo prireditev "Hodimo za zdravje", ki jo prizadevni prireditelji pripravljajo za soboto, 12. septembra.

Pripravili so dve progi: daljša, ki so jo poimenovali Štukljeva pot, in krajša, ki v spomin na pokojnega osnivalca in dolgoletnega direktorja Krke Borisa Andrijičiča nosi ime Andrijičičeva pot, obe pa se bosta iztekli v športnem parku v Šmarjeških Toplicah. Po Štukljevi poti bodo pohodniki odšli v soboto, 12. septembra, ob 9. uri pa bodo z Bajnofa pod Trško goro po Andrijičičevi krenili ob 10. uri izpred hotela Šport na Otočcu.

Organizatorji so se povezali z novomeškimi planinci, ki bodo poti markirali in poskrbeli za vodenje in varnost. Organizatorji sō poskrbeli tudi za prevoz iz Šmarjeških Toplic nazaj na izhodiščno točko. Na cilju bo pohodnike čakal topel obrok, okus-

na enolončnica iz dolenjskega lonca, vsakemu pohodniku pa pripada še pollitrška steklenica vode Zala. Na cilju si bodo pohodniki lahko dali izmeriti krvni tlak. Vsak udeleženec pohoda bo dobil majico in spominsko značko.

Organizatorji pričakujejo najmanj 500 udeležencev. Prijave za pohod zbirajo do 8. septembra po telefonu 391-72-05. V primeru zelo slabega vremena bodo prireditve prestavili za teden dni. A. B.

OD ZNAMENJA DO ZNAMENJA

NOVO MESTO - V knjižnici frančiškanskega samostana bodo v torek, 8. septembra, ob 19.45 odprli fotografsko razstavo Od znamenja do znamenja na slovenski planinski poti. Njen avtor Ciril Velkovrh bo na nji predstavil versko kulturno dediščino na Slovenski planinski poti, ki jo je ovekovečil s fotografskim aparatom. Na otvoritvi bodo zapeli Kamniški koledniki.

Na Ragovski 6 se je "vnela" voda

Sostanovanci v bloku na Ragovski v Novem mestu ne dovolijo, da bi 5 žensk plačevalo dejansko porabljeno vodo - Mar švicarski števci kažejo narobe in jih ženske same obračajo nazaj?

NOVO MESTO - Pet stanovalk v bloku na Ragovski 6 v Novem mestu se je pred šestimi leti odločilo, da bodo v svoja stanovanja dale vgraditi vodovodne števce, ker so hotele plačevati dejansko porabo vode. Starejše ženske - gre za Olgo Miklič, Ivanko Škarja, inž. Danico Belopavlovič, Anico Nose in Kristino Nosan - živijo same, porabijo malo vode, le dve stalno živita v bloku, tri pa so tudi po pol leta odsotne.

V bloku je bilo, tako kot marsikje drugje, v navadi, da so skupno porabo vode in plačilo zanjo razdelili na število stanovalec in so vsi plačevali enako - od osebe. Seveda po tem sistemu tisti, ki porabijo malo, plačujejo za tiste, ki porabijo veliko.

"Zgodilo se je, da me tri tedne ni bilo doma, v tem času pa sem "porabila" kar 7 kubikov vode in jo morala tudi plačati," je povedala gospa Mikličeva. Tako so si ženske dale vgraditi vodovodne števce, in to po štiri: dva (v kuhinji in kopalnici) za hladno in dva za toplo vodo. Za to so dobile tudi soglasje večine lastnikov stanovanj v tem 29-stanovanjskem bloku. "Atestirane števce švicarske izdelave nam je vgradil uslužbenec Terce, ki skrbi za vzdrževanje našega bloka," pripoveduje Molanova, ki jo je vsa ta stvar stala več kot 30.000 tolarjev, pokojnine pa ima le nekaj tisočakov več. Takrat je še več drugih stanovalec reklo, da bodo tudi vgradili vodovodne števce, a je ostalo le pri teh petih ženskah.

Kmalu pa so drugi stanovanci, ki so po novem seveda morali plačevati več za vodo, ker je pet žensk zase plačevalo dejansko porabo, začeli napletati in besediti, da števci gotovo ne kažejo prav, da jih ženske morda kar same obračajo nazaj. Seveda, nekatere so po

novem porabile samo kubik in pol ali dva vode na mesec, prej so pa plačevale tudi po štiri kubike in

BLOK - Stanovanjski blok na Ragovski 6, kjer 5 žensk ne sme imeti vodovodnih števec. (Foto: A. B.)

več. Poleg tega se je še nevešči novi hišnik motil pri obračunu in namesto 2,5 kubika porabe, kolikor je stanovalka porabila, napisal 250 litrov. "A smo to, da premalo plačamo, same opazile, opozorile in vse tudi pošteno poravnale."

In ne samo to. Na stalno opoznanje, da števci ne kažejo prav, so jih letos na svoje stroške dale pregledat k pooblaščenču v Velenje. Seveda se je izkazalo, da je vse v redu. Vendar to stanovalec ni omajalo v njihovem vztrajanju, da morajo vsi plačevati enako, se pravi po številu prebivalcev na gospodinjstvo. Kar 17 se jih je podpisalo pod tako zahtevo. Neki Črnogorec je kategorično pribil: "To pitanje se mora srediti!" Ko pa so mu ženske rekle, naj si še on da vgraditi števce, je odvrnil: "Puno košta." Ko so spet drugega zoprnika vprašale, zakaj je sedaj proti njim, ko je vendar pred leti podpisal soglasje, da lahko montirajo števce, je odvrnil: "Kaj vem, kakšno pravljico sem takrat podpisoval." Možak je profesor filozofije! Zelo glasen je poglavar družine, ki se je v blok vselila komaj pred dobrim letom dni. To, da je kar celo leto "pozabil" prijaviti otroka, za katerega gre gotovo vsaj toliko vode, kot je porabi varčna starejša ženka, ki poleg tega pol leta živi drugje, seveda v tem "odločnem in načelnem" sporu ne šteje.

POOSTREN NADZOR NAD TOČENJEM ALKOHOLA

NOVO MESTO - Na območju novomeške UNZ prihaja v začetku šolskega leta pogosto do kršitev javnega reda in miru v lokalih in na javnih mestih, ki jih povzročajo mladoletniki. V času od 1. do 10. septembra bodo zato policisti poosttrili nadzor nad točenjem alkoholnih pijač v gostinskih lokalih mladoletnim in vinjenim. Poosttrili pa bodo tudi kontrolo na javnih mestih in na avtobusih in vlakih. Hkrati pa naprošajo tudi starše, šole in gostince, naj vsak na svojem področju prispevajo k večji varnosti mladostnikov.

Uspela letna šola kemije

Za nagrado se je udeležilo 20 najboljših dijakov in 5 profesorjev kemije - Na Otočcu, v Krki in Akripolu

NOVO MESTO - Slovensko kemijsko društvo in novomeška Krka sta od 23. do 29. avgusta organizirala letno šolo kemije, ki se je udeležilo 20 najboljših dijakov v glavnem tretjih letnikov slovenskih gimnazij in srednjih šol, ki so tekmovala za Preglovo plaketo; dva udeleženca otoške kemijske šole sta tekmovala na nedavni kemijski olimpiadi v Avstraliji in osvojila srebrno oz. bronasto medaljo. Poleg dijakov se je te šole udeležilo še 5 izbranih profesorjev kemije. Šola je potekala pod geslom Kemija za kvalitetno življenje. Udeleženci so bivali na Otočcu, kjer so bila tudi predavanja, tam so potekale športne aktivnosti, seveda ni manjkalo niti zabave, v Krki in trebanjskem Akripolu pa so mladi kemiki opravljali vaje. Zaključne slovesnosti v soboto na Otočcu se je udeležil tudi minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček. Prof. dr. Venčeslav Kaučič je predstavil Slovensko kemijsko društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1951 in šteje okoli 1.300 članov. V slovenski kemijski industriji je zaposlenih 22.000 ljudi, kar je 11 odst. vseh zaposlenih v Sloveniji, kemijska industrija pa ustvari 27 odst. vsega dobička.

Kot je povedal prof. dr. Jadran Maček, žal pri nas upada zanimanje za naravoslovne poklice,

spodbuditi pa ga skušajo tudi s takimi oblikami, kot je letna šola kemije za mlade. Sodelovanje na tej šoli je nagrada in s tem skušajo spodbuditi zanimanje nadarjenih

MLADI KEMIJI - Vaje so udeleženci letne kemijske šole opravljali v trebanjskem Akripolu in novomeški Krki, od koder je tudi posnetek. (Foto: A. B.)

dijakov za študij kemije in kemijske tehnologije, hkrati pa spodbuditi profesorje h kvalitetnim predavanjem in poučevanju kemije na srednjih šolah.

Na zaključku so udeleženci na simpatičen način predstavili rezultate svojega dela, predstavniki Krke in Akripola pa so mlade seznanili s svojimi potrebami po sposobnih kadrih in z možnostmi zaposlovanja pri njih.

A. B.

"Kaj smo števce kupile, jih dale vgraditi in sedaj še pregledati zato, da jih bomo na koncu imele le za okras?" se nemočno sprašuje Mikličeva. Sedaj, ko so propadli vsi "argumenti", načelni sostanovanci "iz principa" ne dovolijo, da bi ženske plačevale dejansko porabljeno vodo. Bo moralo zaradi teh "principov" pet samskih žensk spet plačevati vodo drugim protatnejšim stanovalcem bloka na Ragovski 6?

A. BARTELI

POHOD NA OJSTRC

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 12. septembra, na Ojstrc (2143 m) na avstrijskem Koroskem. Na pot bodo krenili ob pol šestih z avtobusom nasproti novomeške avtobusne postaje. Ne pozabite osebne izkaznice ali potnega lista! Prijave z vplačilom za prevoz in večerjo po 3.000 tolarjev zbirajo v društveni pisarni na Glavnem trgu vsak torek od 17. do 18. ure ter vodji izleta Jože Perše (73-671, 041 693-195) in Peter Repovž (73-671, 041 739-125).

AVDICIJA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA

OTOČEC - Moški pevski zbor z Otočca bo začel s pevskega vajami 15. septembra, saj ga čaka priprava prvega večjega projekta - božičnega koncerta, s katerim bo gostoval po Dolenjski in Beli krajini. Udeležil se bo tudi občinske revije pevskih zborov, pripraviti pa namerava tudi čim več slovenskih ljudskih pesmi. Za doseg te ciljev pa potrebujejo še nekaj novih glasov, zato vabijo fante, ki radi pojejo na avdicijo, ki bo v torek, 8. septembra, ob 20. uri v prostorih stare osnovne šole na Otočcu. Informacije in prijave pri Mateju Burgerju na tel.: 326-156.

Prodrli v Evropo

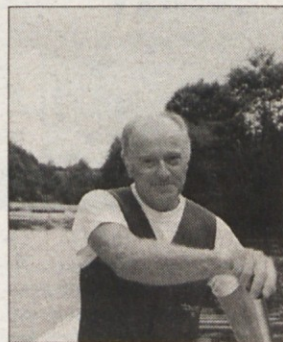
Šola kajak kanu kluba

ŽUŽEMBERK - Kajak kanu klub Žužemberk deluje že 13 let in je eden prvih, ki se je na Dolenjskem začel ukvarjati s to dejavnostjo. Že sedem let je klub edini v Sloveniji, ki mu je uspelo, da se njegov program objavili v eni od večjih publikacij v Evropi, in sicer v nemškem letnem Športnem programu, na katerega se naslanjajo evropske države. "Letos pa smo dobili povabilo za objavo našega programa tudi v nizozemski športni publikaciji," je povedal predsednik kluba Emil Glavič.

Sicer se v klubu prizadevajo ohraniti čisto reko in naravo. Zato so spomladi že drugo leto ob vodi odstranili zaraščeno grmovje, iz vode pa potegnili nekaj podrtih dreves. "V očiščevalnih akcijah poberejo tudi plastenke in pločevinke ter razne stvari, ki jih ekološko neozavešeni ljudje mečejo v vodo," je povedal Emil Glavič, ki si z vsemi močmi prizadeva ohraniti čisto okolje.

V klubu čez leto organizirajo šolo čolnarjenja in jadralskega padalstva, med poletjem pa poteka šola kajakaštva. Novost v klubu je, da so se letos intenzivneje usmerili v izobraževanje mladih. Tako izobraževanje mladih. Tako izobraževanje 36 učenec od 5. do 7. razreda iz žužemberške osnovne šole in njenih podružnic.

A. J.

Emil Glavič med veslanjem

Kam bodo šli predšolski otroci?

Metliški župan ni dobil odgovora na to vprašanje, potem ko se svetniki niso strinjali, da v poldnevem programu otroškega vrtca zaradi novih zaposlitev za 6 odst. povišajo cene

METLIKA - V začetku letošnjega leta so v metliškem otroškem vrtcu uvedli poldnevni program za otroke drugega starostnega obdobja, ki predtem niso bili vključeni v organizirano otroško varstvo. Šlo je za program, ki je trajal 4 do 6 ur dnevno, ker pa je sprememba nastala med šolskim letom, starši niso bili pripravljeni pošiljati otrok v vrtec vsak dan.

Zaradi okrnjenega programa tudi ni bilo potrebno zaposliti delavcev po normativih, ki jih zahteva 17. člen zakona o vrtcih, saj so v en oddelek priprave na šolo otroci prihajali štirikrat, v dva pa trikrat na teden. Z novim šolskim letom pa so želeli v vrtcu odpraviti te pomanjkljivosti. Za to bi morali na novo zaposliti dva delavca in pol, kar pomeni tudi višjo ceno poldnevnih programov tako v Metliki kot v Podzemlju.

Kot je bilo slišati na zadnji seji metliškega občinskega sveta, so v vrtcu najprej zahtevali 4,66 delavca več ter povprečno za najmanj 6 in največ 10 odst. višjo ekonomsko ceno v vseh vrtčevskih programih. A so občinske službe pregledale finančno poslovanje v vrtcu v prvem letošnjem polletju ter preverile utemeljenost zahtev po novem zaposlovanju. Ugotovile so, da so v vrtcu ustvarili za okrog tisoč DEM dobička, kar pomeni, da so bile dosedanje cene v dnevnih programih realne ter da bodo zagotavljale pozitivno poslovanje do konca leta. So pa na občini podprli dodatne zaposlitve za poldnevni program ter s tem povečanje ekonomske cene za dobrih 6 odst. Torej naj bi bila nova cena v Metliki slabih 26.000 tolarjev, v Podzemlju pa 22.640 tolarjev, vendar brez prehrane. S tem vrtec ne bi zaključil leta z izgubo, res pa je, da bi starši plačevali največ 40 odst. nove cene.

Nove cene naj bi veljale od 1. septembra, svetniki pa so o njih odločali le nekaj dni prej. Roke je za višje cene dvignilo pet svetnikov, dva sta bila proti, trije pa vzdržani. Predlog nove ekonom-

ske cene torej ni bil sprejet, in ko je župan Branko Matković kar iz klopi vprašal, kam bodo šli otroci, in je želel besedo pred mikro-

SPRAVILO KORUZE KOT NEKOČ - Društvo kmečkih žena Črnomelj je minulo nedeljo na Otovcu pripravilo prireditev, na kateri so članice društev kmečkih žena iz Gribelj, Dragatuša, Semiča, Zilj, Črnomlja (na fotografiji) in Adlešičev (v takšnem zaporedju je bila tudi končna uvrstitev ekip) prikazale, kako so nekdaj ročno pospravljali koruzo z njiv. Društva podeželske mladine pa so se pomerila v smučanju na travi, žaganju, prenašanju vode, reševanju deklet in vasovanju. Najbolj spretni so bili Semičani pa Metličani, Otovčani, Gribeljci in Trebanjci. (Foto: M. B.-J.)

Letos končno streznitev ob Kolpi

Črnomaljski komunalni nadzornik Alojz Turk v prvem letu upravičil svoje delo - Največ dela z Romi in z zagotavljanjem reda ob Kolpi, največja želja pa enoten režim ob reki

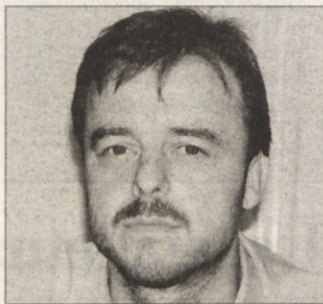
ČRNOMELJ - Sredi lanskega septembra je na črnomaljski občinski upravi pričel z delom komunalni nadzornik Alojz Turk. Prej tega dnevnega mesta ni bilo, kot pa je potrdil tajnik občine Jože Grdiša, se je v tem letu pokazalo, da je ta komunalna služba izredno pomembna.

"Občani so komunalnega nadzornika dobro sprejeli in se obračajo nanj tudi s problemi, za katere sicer ni pristojen. Vendar takrat posreduje primer inšpekcijskim službam," je pojasnil Grdiša. Turk namreč izvaja nadzor nad občinskimi odluki o prekrških zoper javni red in mir, o taborjenju ob Kolpi, o simbolih občine, prometni ureditvi v naseljih, režimu ob reki Kolpi, o komunalnem nadzorništvu, komunalnih taksah, o prostorsko ureditvenih pogojih.

Najbolj pereča problema sta bili romska problematika in red ob Kolpi. Pri Romih je imel največ dela zaradi njihovega naseljevanja tam, kjer bivanje ni dovoljeno, priseljevanja ter pomanjkanja prostora za širitev romskih naselij. V Kanižarici do sicer komunalno opremljene parcele, tako da bi se lahko tja priselili Romi z Lokev, ki nimajo kam iti. A jih v Kanižarici ne sprejmejo, a tudi z Lokev nočejo tja.

Z zadovoljstvom pa lahko reče, da je bilo letošnje poletje ob Kolpi

več reda. "To je bilo leto streznitve. Seveda pa bo moral kdo tudi s sodniku za prekrške. Opažam, da bodo ljudje potrebovali še nekaj

Alojz Turk

SREČANJE UPOKOJENCEV

METLIKA - Društvo upokojencev Metlika obvešča vse člane, da bo letošnje tradicionalno, že 3. srečanje članov v soboto, 12. septembra, ob 14. uri na kopališču v Metliki in ne na Vinomeru 5. septembra, kot je zapisano v društvenem biltenu. Svojo udeležbo naj upokojenci čim prej prijavijo v društveni pisarni, kjer bodo dobili tudi vse informacije.

GOSPA ŽUPANOVA IN OTROCI

METLIKA - Predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora v Kanadi Ivan Plut je ob podpisu pogodbe o sodelovanju med kanadskimi Slovenci in kranjsko Fakulteto za organizacijske vede povedal, da je v Kanadi navada, da so na uradnih srečanjih sicer možje sami. Ko pa se ta končajo, se možem pridružijo tudi žene. Ob tem je izpod čela pogledal metliškega župana Branka Matkoviča in dodal, da bi se jim morala popoldne, ko je župan svojim gostom pokazal nekatere metliške znamenitosti, pridružiti tudi gospa županova. Pa mu je Matković ponosno povedal, da ima gospa županova tri majhne otroke, kako je pri nas z varstvom takšnih otrok, pa je raje zamolčal.

časa, preden bodo povsem došli, da gre zares. Najbolj žalostno je, da gre to najtežje v zavest ljudem, ki se ukvarjajo s turizmom ob Kolpi, čeprav so dobro seznanjeni s pravicami in dolžnostmi," je povedal o svojih spoznanjih Turk. Dobro se zaveda, da bi morali biti prav v poletjih, kakršno je bilo letošnje, ko je bilo ob Kolpi veliko kopalcev, pretok reke pa nizek, posebej pazljivi pri ekološki obremenitvi reke. Ne nazadnje ima občina ob obilici turistov, ki lahko nepopravljivo uničijo Kolpo, kaj malo: le polovico turistične takse, ki že tako ni visoka. "Zelimo si, da bi bil režim ob reki enoten za vse tri slovenske obkolpske občine, torej tudi za kočevsko in metliško. Z njima smo se poskušali dogovoriti, a nismo uspeli. Dogovor pa bi morali doseči tudi s Hrvati," pravi Turk.

M. BEZEK-JAKŠE

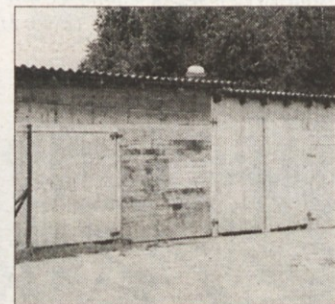
Begunci kot črnograditelji

V begunskem centru na črno postavljene barake

ČRNOMELJ - Tukajšnji komunalni nadzornik Alojz Turk je v črnomaljskem begunskem centru povsem po naključju odkril med zelenjem barakarsko naselje, postavljeno na črno. V njem imajo begunci marsikaj, eden celo delavnico. Turk pa pravi, da ne ve, na koga bi sedaj pritisnil zaradi ilegalnega naselja.

Vladka Potočar, ki je kot vodja črnomaljskega Centra za socialno delo tudi vodja begunskega centra, je pojasnila, da so barake tam že vrsto let, a se doslej še nihče ni obregnil ob njih. Poleg tega je po njenih besedah tudi jugoslovanska vojska, ki je imela prej tam vojašnico, pustila za seboj marsikaj, kar je bilo postavljeno na črno. "Razumem, da mora komunalni nadzornik upravičiti svoje delovno mesto. Priznam pa, da tudi sama toleriram te barake, čeprav vem, da to ni povsem prav. A naj se vsak postavi v kožo begunca, pa bo razumel, da potrebujejo prostor za shranjevanje stvari, ki jih v stavbi begunskega centra ne morejo imeti. Eni si v barakah celo kisajo zelje," pravi Potočarjeva, ki v teh barakah ne vidi ničesar slabega. Sicer pa je zatrdila, da je uradno za barake odgovoren Urad za priseljevanje in begunce, da pa so postavljene tako, da jih je moč v zelo kratkem času podreti, in če bo potrebno, bodo to tudi storili. Če ne prej, jih bodo zagotovo porušili, ko bodo begunski center zaprli. Kdaj bo to, ni vedela povedati. Sedaj je v centru še 140 ljudi, vendar eni odhajajo, drugi pa znova prihajajo iz begunskih centrov po Sloveniji, ki jih zapirajo.

Potočarjevo je zbudilo predvsem to, da so se spotaknili ob barake, ki stojijo na robu dvorišča, nikomur pa ne gredo v nos prazni bivalni kontejnerji, ki stojijo sredi dvorišča in propadajo, so pa last Rdečega križa. Po njenih zagotovilih so prav tako postavljeni na črno, bilo pa je tudi že določeno, kdo si jih sme odpeljati, a tega ne stori nihče. M. B.-J.

"ČRNE" BARAKE PRETEŽNO KOT SKLADIŠČA - Del barak v črnomaljskem begunskem centru, ki so sicer zrasle na črno, vendar jih je moč brez kakršnih koli posledic za prostor odstraniti. Niso pa edine, ki stojijo ilegalno. Nič drugače ni z bivalnimi kontejnerji. (Foto: M. B.-J.)

Metličani pač nimajo slabe vesti

V Metliki menijo, naj zadeve okrog ceste od Semiča proti Jugorju ureja država, saj gre za njeno cesto - Na metliški občinski upravi trdijo, da so očitki neutemeljeni

SEMIČ, METLIKA - Član metliškega občinskega sveta Alojz Malenšek je na seji pretekli teden postavil vprašanje, kako je z metliškim delom ceste od Semiča proti Jugorju, za katerega Semičani želijo, da bi bil čimprej asfaltiran. Ob tem je očitil metliški občinski upravi, da, kljub temu da je v začetku julija iz semiške občine dobila prošnjo za dopolnitev in spremembo dolgoročnega plana občine na območju Jugorja in Sel, ni storila ničesar.

Župan Branko Matković je pojasnil, da je ta cesta 1. julija letos postala državna, zato je tudi investitor država. "Kako je semiška občina prej urejala to cesto, nas ne zanima. Sicer pa za naše potrebe cesta zadostuje, čeprav ni asfaltirana," je dejal župan. Na Malenškov očitke, da gradivo za spremembo metliških prostorskih aktov ni prišlo na dnevni red občinskega sveta, pa je odgovoril, da bi morali dobiti za tako korenite spremembe teh aktov, kot jih želi Semičani, temeljitejšo utemeljitve. Dokler tega ne bo, zadeve ne bodo dali v obravnavo občinskemu svetu, ker za to nimajo osnove.

Malenšek je menil, da metliška občina nagaja, saj je Semičani niso prosili niti za tolar pomoči, pač pa

le za spremembo aktov, kar ne bi Metličanov prav nič stalo. Vse ostale probleme so po njegovem Semičani pripravljali prevzeti na svoja pleča, sicer pa gre le še za dobrih 700 metrov makadamske ceste. Župan pa je trdil, da ne drži, da je oz. bo vsa bremena prevzela semiška občina, predvsem pa so za spremembe potrebna soglasja ministrstva za kmetijstvo, okolje in prostor ter Direkcije za ceste.

Svetovalec župana Nikola Ladi-ka je dejal, da nimajo slabe vesti, zlasti ne zaradi očitkov, ki sploh ne držijo. Poudaril je, da se v Metliki strinjajo z rekonstrukcijo križišča na Jugorju, za kar so že maja lani dali soglasje. Pozneje pa je občinska uprava zopet dobila zaprosilo za soglasje k novi, že tre-

ji projektni dokumentaciji, vendar je soglasje odrekla, ker ni šlo več za rekonstrukcijo ceste, ampak za lokacijske spremembe. Ker naj bi šel del ceste v metliški občini po novi trasi, je to strošek za Metli-

• Svetnika Malenška so zbudile besede Ladike, da metliška občina nima interesa premikati ceste pri Jugorju na novo traso. Malenšek je menil, da občinska uprava res morda ni zainteresirana za to, so pa ljudje, ki v tistih krajih živijo. Sicer pa so metliški svetniki sprejeli Malenškovo pobudo o reševanju jugorske ceste, vendar so menili, naj, ker gre za državno cesto, zadeve ureja država.

čane, saj bodo morali potem vzdrževati staro cesto, ki je sedaj državna. Kakšna bo nadaljnja upoda dela ceste, ki sicer za Semičane pomeni bližnjico do Novega mesta, naj bi odločili na skorajšnjem sestanku predstavnikov metliške in semiške občine ter Direkcije za ceste. M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

MINULO SOBOTO JE BILO na grajskem dvorišču rekordno število policistov. Blizu šestdeset jih je sedelo na odru, najmanj toliko pa še na sedežih, namenjenih gledalcem. Za zaključni večer mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad, na katerem je nastopil Pihalni orkester slovenske policije, je bilo med dolenjske in belokranjske varuhe reda in miru razdeljenih sto brezplačnih vstopnic.

V SOBOTO SO POKROVITELJI mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad prejeli zahvale za denarne prispevke, brez katerih grajskih predstav ne bi bilo. Direktorja komunale in hkrati predsednika občinskega sveta Juša Miheličiča ni bilo med smetano podjetnikov, zavarovalnih družb, obrtnikov in drugih, ker ta dan slavil enainpetdeseti rojstni dan. Toliko v vednost, da ne bi kdo Miheličiča po nepotrebnem obiral. Za namoček pa še podatek, da si je Juš ogledal domala vse fešte od petnajstih, za razliko od tistih, ki so se prikazali na grajskem dvorišču samo na zaključnem večeru.

BRANKO MATKOVIČ, ŽUPAN IN DRŽAVNI SVETNIK, je številnim gledalcem na grajskem dvorišču med drugim povedal tudi to, da člani pripravljalnega odbora mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad ne pričakujejo nikakršnega plačila za številne porabljene ure, ki so potrebne za organizacijo in izvedbo tako zahtevnega projekta. "To je res," je v svoji družini pripomnil Matjaž Rus, član odbora in delavec pri Zvezi kulturnih društev, "vendar se verjetno kakšnega tolarja nihče ne bi branil."

Črnomaljski drobir

DAREŽLJIVOST - Belokranjcem se je na nedavnem vseslovenskem srečanju cvetličarjev, ki so ga pripravili v Oasisu v Črnomlju, zdelo zelo čudno, da so celo pregovorno škrti Gorenjci vse povprek in počez vabili znanke k šankom na pijačo. Ko so si gostoljubni Belokranjci vso stvar ogledali nekoliko pobliže, jim je postalo jasno, odkod takšna prijazna povabila Gorenjcev: šanki so bili namreč brez blagajna.

ČAKANJE - Novinar Dnevni-ka Ivan Krasko je pretekli teden kar nekaj časa zamen čakal v Črnomlju na obisk slovenskega ambasadorja v Kanadi dr. Boža Cerarja, generalnega sekretarja RKS Mirka Jeleniča, dekana kranjske Fakultete za organizacijske vede dr. Jožeta Florjančiča in predsednika Vseslovenskega odbora v Kanadi Ivana Pluta. Naročeno mu je bilo namreč, naj pride v Črnomelj, čeprav bi lahko sam pomislil, da tako zagrizen Metličan, kot je Plut, niti slučajno ne bi bil pripravljen peljati ambasadorja na ogled Črnomlja. Poleg tega tudi Jelenič v Črnomlju samo živi, sicer pa je čistokrvnen metliški občan. Novinar je potem le še za las ujel uradni del obiska v Metliki.

PRITISKI - Ko so na gribeljski žbularji sredi avgusta zmagali domačini, so zlobneži natočevali, da je šlo za prednost domačega terena. Pri pospravljanju koruze na Otovcu minulo nedeljo so bili Gribeljci zopet prvi, medtem ko so bili gostitelji iz Črnomlja predzadnji. Pravijo, da zaradi pritiskov na domačem terenu. Je pa res, da je koruza na njihovi parceli tako dobro obrodila, da je zmanjkalo vrvi, na katero bi lahko obesili vse pridelek.

Semiške tropine

KORUZA - Čeprav so bile semiške kmečke ženske na nedeljskem pospravljanju koruze na Otovcu odlične tretje, so se pritoževale nad kakovostjo koruze. Črnomaljcem so očitali, da so posadili koruzo, ki je primerna za pospravlilo s kombajnom in ne za vezanje na roke. A ko so jih povprašali, če bodo prihodnje leto naredile uslugo Črnomaljcem in posadile koruzo, ki jo bodo lahko pospravili ročno, so jim zabrusile: "Bomo, ampak v Semiču!"

OBCANI - Eden od metliških svetnikov je očitil ostalim članom sveta, da so zaradi sprejemanja cen v otroškem vrtcu krivi za majhno rodnost v občini. Iz njegovega govora sicer ni bilo povsem razvidno, ali je hotel vplivati na svetnike, da naredijo kaj bolj konkretnega za večji naraščaj, čeprav jih ima precej že vnuke. A ko je po eni strani moledoval za občančka ali dva več, so se po drugi strani svetniki brez posebnih razprav odrekli dobrim tisočim občanom. Posodili so jih namreč Semičanom, ki s svojimi 3.857 prebivalci nimajo pravice odprti v Semiču lekarno. Z dodatnimi sposojenimi metliškimi občani z jugorskega in gradaškega konca pa jim bo to uspelo. Če bi pristopilo k semiški občini še nekaj Metličanov, bi Semičani morda odprli celo bolnico...

ZAKLJUČEK "POLETJA V ČRNOMLJU" - Z recitalom baročne glasbe na čembalu Luce Ferrinija iz Trsta (pred tem je nastopil tudi v Globodolu pri Mimi Peči) so se minuli petek v Črnomlju zaključile kulturne prireditve z naslovom "Poletje v Črnomlju". Zveza kulturnih društev je letos pripravila sedem poletnih prireditev, ugotavljajo pa, da so se v treh letih že dobro prijele, saj privabljajo vedno več obiskovalcev. Vendar prireditelji obljubljajo, da ne obsega ne programa prireditev ne bodo širili, ampak bodo tudi v prihodnjih letih ostali pri etno in klasični glasbi ter jazzu. (Foto: M. B.-J.)

Prešolanje otrok prineslo nove težave

Nevesel začetek pouka

KOČEVJE - V torek so v šolske klopi sedli tudi učenci v OŠ Ob Rinži in Zbora odposlancev, skoraj vsi pa bodo morali zaradi prostorske stiske še naprej osnovno znanje pridobivati v dvoimenskem pouku. A to ni edina težava za vodstvo OŠ Ob Rinži na začetku novega šolskega leta. Prešolanje 6. učencev (4 s podružnične šole Kočevska Reka ter po en učenec iz Livolda in Dolge vasi) v peti razred na OŠ Fara pomeni za OŠ Ob Rinži zmanjšanje oddelkov v 5. razredu, in sicer od štirih, kolikor so jih načrtovali, na 3. Namesto 88 učencev v štirih razredih bodo poslej 82 učencev razdelili v tri oddelke s po 27 učenci, kar pomeni veliko slabše razmere za delo. Starši imajo sicer pravico in možnost, da prešolajo otroka na katerokoli šolo želijo, vendar pa morajo stroške, ki nastanejo, kriti sami. Prevoz v OŠ Fara v tem trenutku krije občina Kočevje, zastavlja pa se vprašanje, kdo bo tisti, ki jih bo kril z nastankom nove občine Kostel.

"V podružnični šoli v Kočevski Reki, katero obiskuje 64 učencev, smo z novim šolskim letom na željo staršev odprli oddelke podaljšanega bivanja za 20 otrok od 1. do 4. razreda. Stroške učitelja krije ministrstvo za šolstvo in šport, materialne stroške pa občina. Zaradi velikega števila vozačev smo predlagali, da bi se tam pouk začel pozneje in ne kot zdaj ob 7.10. Če bi nam občina prisluhnila, bi morala zagotoviti denar za dodaten prevoz, pa ga ni. Odgovor, da ga nimajo, preprosto ne vzdrži, kajti te prevoze občini pokriva država, seveda če so dovolj racionalno organizirani," pojasnjuje ravnatelj OŠ Ob Rinži Peter Šobar.

M. GLAVONJIC

RIBNIŠKI ZOBOTREBČI
PLAČILO ZA ZAPORO CESTE - Da bi občanom karseda ponazorili reševanje ponesrečenca v prometni nesreči, so ribniški gasilci pravočasno vložili prošnjo za pridobitev dovoljenja za zaporo obvozne ceste po Šolski in Mrharjevi ulici. Vajo bi uprizorili v križišču, saj bi le tako lahko pokazali vse funkcije novega posebnega vozila. Ker je plačana prošnja najprej odromala v Novo mesto, od tam v Ljubljano, zeleno luč pa naj bi nazadnje dobili v Ribnici, so zaradi časovne stiske odpovedali vajo na križišču in jo uspešno prestavili v Kolodvorko ulico. Gasilci zdaj pričakujejo, da jim bodo vrnil denar za vloženo prošnjo. Ob vsem tem lahko ugotovimo, kako država nima nobenega posluha in zaračunava tudi tam, kjer ne bi smela. Ribniški gasilci so vendarle prostovoljci, vaja pa je narodovo obredobro.

OPČINE SO NAŠE - Potem ko so tudi Ribničani pred leti opustili množično zapravljanje denarja v Avstriji in so tik po osamosvojitvi poldrugo leto ob četrtkih obiskovali tržnico v Delnicah, se že nekaj časa po nakupe odpravljajo na Opčine, italijansko naselje ob meji. Gneča pri nakupu je nepopisna pa ne samo zaradi zapravljenih Ribničanov, ampak ob meji mrgoli drugih Kočevčev in drugih Dolenjcev. Nekdaj (m) o rekli "Trst je naš", po novem pa: "Opčine so naše".

Laški sel

SPET V ŠOLSKO KLOPI - 1. septembra se je začel pouk v dograjenih šoli na Vidmu in v podružničnih šolah. Na Vidmu je pridobljenih 6 novih učilnic in bo tako pouk le dopoldne. V šoli je tudi vrtec, ki bo deloval od 5.30 do 16.30, za malčke zunanje male šole pa se bo "pouk" začel 7. septembra. V vrtec se je letos vpisalo 40 otrok več kot lani.

KONJENIŠKA PRIREDITEV - Začela se bo v soboto, 5. septembra, ob 14. uri na hipodromu Dobrepolje. Na programu so dirke eno- in dvoporeg, kasaške in galopske dirke konj raznih pasem in športnih konj, spretne pasem western jahanje in dobre poljska alka (po vzoru sinjske alke). Skupno je na programu devet raznih tekmovalnih. Tekmovanje organizirata konjiški društvo Dobrepolje in turistično društvo Dobrepolje, pokroviteljica pa je domača občina.

SPOMINSKI TURNIR - Rokometni prireditelj 13. septembra ob 10. uri na igrišču za Jakličevim domom memorialni turnir v spomin na umrle domače rokometarje Andoljške, Pugalja in Drobniča. Pokroviteljica turnirja je občina.

NOVI GASILSKI ŠODNIKI - Območje Občinske gasilske zveze Dobrepolje so: Jože Gorup (PGD Hočevje), Jože Hren (PGD Zagorica), Janko Tomšič (PGD Ponikve), Andrej Kaplan, Tone Šuštaršič (oba PGD Ponikve), Tone Blatnik, Uroš Gačnik (oba PGD Zdenica).

Komisija je gladko zavrnila ribniški Inles

Naložbe v Ribnici

RIBNICA - Ker so zadeve potekale po utečeni poti, jih niso obešali na veliki zvon. Tako so pred kratkim končali asfaltiranje poldruga kilometra ceste Vintarji-Crni Potok, asfaltirali ravni del ceste proti Ugarju, po kateri bo v prihodnje potekal tovorni in potniški promet, ki je doslej motil dejavnost članov konjeniškega kluba ob stari cesti. Dokončali so tudi del kanalizacije med Gorenjsko cesto in Lepovčami ter nadaljevali obnovo glasbene šole. Končali naj bi jo še letos, a jim primanjkuje denarja za nakup opreme. V tem poletju so sanirali vodovodno omrežje v Jurjevici vključno s polaganjem asfalta. Župan Jože Tanko je zadovoljen, ker se dela izvajajo po željeni dinamiki. Poskrbeli pa so tudi zase; kmalu naj bi namreč dokončali izolacijo podstrešnih prostorov v občinski stavbi. Delavci AJM podjetja Kozjak iz Pesnice pri Mariboru so v 12 dneh zamenjali vseh 230 nevarnih in dotrajanih oken na novi stavbi OŠ dr. Franceta Prešerna, ki je bila zgrajena leta 1968. Naložba bo občino stala okrog 24 milijonov tolarjev.

Naj omenimo, da se je na javni natečaj za izvajanje del med 12 ponudniki prijavil tudi ribniški Inles, a ga je zaradi nepopolne dokumentacije komisija gladko zavrnila.

M. G.

DIPLOMATSKI ZBOR NA TRUBARJEVI DOMAČIJI - Ob koncu tedna je na ogled po zahodni Dolenjski in Notranjski predstavnike diplomatskega zbora v Sloveniji popeljala cerkniška Vira, ki si v hribovitih naseljih tega območja prizadeva uresničiti uravnotežen razvoj podeželja. Po ogledu Trubarjeve domačije na Rašici so se ustavili pri Silvi Krašovec na Rutah, kjer so bili pogoščeni z domačimi žganci. V Ložu so si ogledali tamkajšnje podjetje Kovinoplastiko, ki je bilo sponzor izleta, na Popovi biokmetiji na Lazcu pa so občudovali nedotaknjeno naravo in ob prigrizku preživeli več ur. Na poti v Rakov Škocjan, kjer so sklenili celodnevni izlet, so obiskali še Loško dolino in enega izmed sedmih izvirov reke Ljubljanice. (Foto: M. Glavonjič)

Mineva odlična turistična sezona

Vse prenočitvene zmogljivosti razprodane - Osnutek lokacijskega načrta za cesto potrjen

OSILNICA - Nedavne javne razprave o osnutku lokacijskega načrta za 5-kilometrsko cestno povezavo Čačič-Dragarji (med Kočevsko Reko in Osilnico) se je udeležilo okoli 60 krajanov. Dana pa je bila le ena pripomba, in sicer o odlagališču materiala, ki bo pri gradnji ostal kot presežek. To odlagališče - določili ga bodo gozdarji - je treba predvideti že v idejnem projektu, saj bi sicer bil potreben zanj še poseben projekt.

Sicer pa v občini Osilnica vaška skupnost Ložec-Grintovec dokončuje gozdno vlako proti Loški Steni, pri čemer pomaga tudi občina. Vlaka bo pravzaprav pot, primerna tudi za vozove, traktorje in avtomobile. Namenjena je predvsem spravilu lesa s tega območja, morda pa jo bodo lahko uporabljali vsaj deloma tudi izletniki, ki bodo obiskovali naravno zanimivost Okamnelega moža. Turistične zmogljivosti so v občini, ki šteje okrog 400 prebivalcev, zasedene do konca septembra. Skupno je v občini na razpolago za turiste 87 ležišč, urejajo pa

SCT Ljubljana se je pritožil

Komisija izbrala GP Grosuplje - Gradnja šole se bo začela v predvidenem roku?

KOČEVJE - Pristojna občinska komisija v Kočevju je na podlagi prispelih ponudb za gradnjo nove OŠ za devetletni pouk v Mestnem logu izbrala 31. julija kot najugodnejšega ponudnika GP Grosuplje. Med vsemi prispelimi ponudbami so bili Grosupeljšani poleg splošnih pogojev (655 milijonov tolarjev) najbolj primerni tudi zaradi plačilnih pogojev in roka izgradnje šole.

Nekaj dni po odpiranju ponudb in izbiri izvajalca pa je občino (komisijo) presenetila odločitev SCT Ljubljana, da bo na sklep komisije vložilo zahtevo za revizijo.

"Iz zahtevka SCT Ljubljana pa po pregledu lahko sklepamo, da niso hoteli podrobno prebrati obrazložitve komisije oz. niso hoteli upoštevati dejstev, ki so bila na samem odpiranju javno pojasnjena. Skratka, opirajo se na argumente, ki niso tehtni. Prejšnji teden so se pri nas mudili predstavniki SCT: povedali smo jim, da če bo morda ugotovljena napaka pri izbiri, bo to nedvomno ugotovila republiška komisija za revizijo pritožbe", je še povedal Miloš Senčur. Kočevski župan Janko Veber je pojasnil, da SCT ne ugo-

varja posameznim točkam sklepa o izbiri, so pa trdno prepričani, da so oni najugodnejši ponudnik. In kaj pomeni zaviranje postopka pri

• PRITOŽBA ZARADI SPREMEMBE RAZPISNIH POGOJEV - Sašo Novak, predstavnik za odnose z javnostjo SCT Ljubljana, je povedal: "Od sedmih ponudnikov sta v ožji izbor prišla GP Grosuplje in SCT Ljubljana. Občina Kočevje kot investitor je v razpisnih pogojih določila rok za gradnjo šole, pri odpiranju ponudb pa so ga spremenili (skrajšali), in sicer na predlog GP Grosuplje. Čeprav v skladu z 30. členom Zakona o javnih naročilih ponudniki ne smejo dopolniti oddanih ponudb, so to vendarle naredili. Poleg tega, da je bil naročnik najugodnejšega ponudnika izbran na osnovi naknadno zahtevanih dopolnitev ponudb, bi morala komisija pri odpiranju ponudb tudi oceniti njihovo ustreznost in kakovost. Iz sklepa, ki smo ga dobili, ni razvidno, da bi to res storila. Gre za poročilo o oceni ustreznosti in kakovosti ponudb, ki je v skladu z 39. členom Zakona o javnih naročilih. Če bi mi tako spremenjeni (skrajšani) rok za gradnjo upoštevali, je logično, da bi bila potem naša ponudba tudi najugodnejša."

M. G.

Priprave na občinske volitve

V Ribnici tri volilne enote, v Sodražici pa sedem

RIBNICA - Na 5. izredni seji ribniškega občinskega sveta, v četrtek, 27. avgusta, so po hitrem postopku sprejeli odloko o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskih svetov občin Ribnica in Sodražica, sklepa o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v obeh občinah ter sklepa o imenovanju občinskih volilnih komisij. V občini Ribnica bodo pripravili volitve po proporcionalnem načelu. Zaradi ustanovitve nove občine Sodražica bo imela občina Ribnica namesto 11.298 prebivalcev le 9.143; namesto dosedanjega 20-članskega

19-članskega občinskega sveta, kar pomeni, da bo en član OS izvoljen na približno 481 prebivalcev. V občini bodo imeli tri volilne enote. Prva volilna enota bo zajemala mesto Ribnica, druga volilna enota južni del občine od Nemske vasi do Rakitnice ter od Makoše do Bukovice. V tretji volilni enoti so vasi severno od Ribnice do meje z občinami Sodražica, Velike Lašče. Občina Sodražica bo z 2.155 prebivalci imela 9-članski občinski svet, volitve pa bodo izvedli po večinskem načelu in po predlogu sveta KS v sedmih volilnih enotah, pri čemer so upoštevali teritorialni vidik in enakomerno zastopanost števila prebivalcev na enega člana občinskega sveta.

Stroški volilne kampanje v občinski svet ne bodo smeje preseči 60 tolarjev na posameznega volilnega upravičenca v občini, stroški volitve župana pa ne smejo preseči 40 tolarjev na posameznega člana v občini. Predsednica občinske volilne komisije v Ribnici bo Dragica Abrahamsberg, v Sodražici pa Olga Tanko.

M. G.

OSILNICA OB PET PREBIVALCEV

OSILNICA - Po številu prebivalcev najmanjša slovenska občina je pred kratkim izgubila še pet občanov, prav toliko pa jih je pridobila vas Mandlji v sosednji Hrvaški. Iz Osilnice se je namreč izselila petčlanska družina Emila Erenta, trgovskega poslovodje, ki bo še naprej vodil trgovino v Osilnici. Vendar v tem primeru ne gre za izselitev v tujino, saj je Emil po rodu iz Mandljeve, zagrebški potopisec in pisatelj Dragutin Hirc pa je pred natančno sto leti v svoji knjigi Gorski Kotar zapisal, da je vas Mandlji (podobno tudi bližnja vas Zagarji) dobila ime po prvih naseljencih, ki so se tu naselili iz sosednje Kranjske.

P-c

PRVIČ PREKO 400

DOBREPOLJE, VELIKE LAŠČE - Društvo gojiteljev malih pasemskih živali Velike Lašče, ki včlanjuje predvsem rejce iz občin Dobrepolje in Velike Lašče, pripravlja za soboto, 12. septembra, in nedeljo, 13. septembra, razstavo, na kateri bo prvič v svoji zgodovini prikazalo preko 400 živali. Člani društva goje 21 vrst kuncev, 20 vrst golobov, 15 vrst kokoši in drugo perutnino pa tudi race in gosi pa okrasno perutnino (fazane), mandarinsko račko, papige, kanarčke in druge ptice. Na razstavi bodo predstavili tudi tri vrste koz.

Neupravičena graja

Naredili vse načrtovano in prosili še za dodatno delo, ki pa ga ni bilo

VELIKE LAŠČE - "Slišal sem neupravičene kritike, da naša mednarodna delovna skupina na Rašici ni ničesar naredila in da zasluži letošnji tabor le kritiko, a se s tem ne strinjam," je poudaril Gašper Škulj, vodja letošnjega mednarodnega mladinskega delovnega tabora na Rašici pri Velikih Laščah.

V nadaljevanju je povedal, da so mladinci opravili vse načrtovane naloge in celo nekaj več. Tako so uredili pešpoti od Rašice do Turjaka in od Roba do Gradiškega Vrha, očistili obrežje potoka Rašica in naredili poplete, da voda ne bo več izpodjedala begrov. Iz potoka so odstranili alge, očistili pa so tudi jarek, ki poteka vzporedno s potokom proti Trubarjevi domačiji. Tudi ribičem so pomagali pri odlovu rib.

Sicer pa je bilo pred začetkom del dogovorjeno, da bo delo priskrbela občina, in vse zadano so opravili. Naredili pa bi lahko še več. Na začetku delovne akcije je bilo zagotovljeno, da dela ne bo zmanjkalo, a ga je. Gašper pravi, da je tekal od Rašice do Roba, da bi našel še kakšno delo, a ga ni bilo. Posebno pa je žalostno, da v 12 dneh delovne akcije ni obiskal mladincev nihče razen ribiča Jožeta Burgerja, ki je tudi vodil nekatera dela na potoku. Vodja tabora Gašper pa je pohvalil za sodelovanje še predsednika turističnega društva

KROTILI POTOK RAŠICO - Na fotografiji je vodja letošnjega mednarodnega mladinskega delovnega tabora na Rašici Gašper Škulj (levi na fotografiji) ob popletu, ki so ga naredili mladinci, da Rašica ne bi več spodkopavala begrov.

Turjak Antona Janežiča, saj so mladinci delali tudi pot do Turjaka.

Gašper Škulj, ki je že lani vodil podoben mednarodni delovni tabor v Rutah, je ob ključku poudaril, da so prebivalci Rut pri vseh delih sodelovali z mednarodno delovno skupino mladih, medtem ko na Rašici domačinov ni bilo blizu. Poudaril je, da so zaradi vsega navedenega kritike na račun letošnjega tabora povsem neumestne.

J. PRIMC

Bo Livar le izdelal dober program?

IMP Livar Ivančna Gorica mora do konca oktobra pripraviti sanacijski program za odpravo virov prekomernega obremenjevanja okolja iz vseh obratov

IVANČNA GORICA - Kolektiv ivanškega Livarja si je doslej prizadeval za zmanjšanje emisij, vendar pri tem ni bil najuspešnejši. Sanacijski program, ki ga je odredilo Ministrstvo za okolje in prostor, zajema celotno problematiko čezmerne obremenjevanja okolja iz obratov IMP, upajo pa, da po končani sanaciji Livar ne bo več v tolikšni meri onesnaževal okolje in ogrožal zdravja tamkajšnjih prebivalcev kot doslej.

Predsednik Regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica Franc Hegler nam je z zadovoljstvom sporočil, da so društvu te dni z Uprave RS za varstvo narave pri Ministrstvu za okolje in prostor odgovorili, kaj vse so ukrenili, potem ko so jih seznanili s peticijo RDEG, podprto s podpisi blizu 500 krajanov, ki so jo 25. maja letos poslali Svetu za varstvo okolja RS in Državnemu zboru. Okoljska inšpekcija je skladno z veljavno zakonodajo naložila Livarju ukrepe za odpravo čezmerne emisije snovi, toda ker s sanacijskimi ukrepi niso dosegli potrebnih uspehov, je inšpekcija ministrstvu za okolje predlagala odreditev priprave in izvedbe sanacijskega programa. Ta program naj bi zajel čezmerne emisije snovi v zrak iz vseh obratov Livarja, deponijo livarskih

odpadkov, in če bo potrebno, tudi čezmerne emisije hrupa. Meritve emisije hrupa bi morali v skladu z odločbo iz začetka letošnjega junija, izvesti do 1. septembra. Ministrstvo za okolje pa je Livarju v juniju izdalo odločbo, da mora do konca oktobra letos izdelati sanacijski program.

RDEG Ivančna Gorica je 12. avgusta zaprosil Upravo RS za varstvo narave, da mu posreduje rezultate meritev emisij in imisij od obratov Livarja in za vsebino sanacijskega programa. Direktor uprave Albin Krapež je RDEG odgovoril, da okoljska inšpekcija stalno nadzira rezultate meritev emisij iz obratov Livarja Ivančna Gorica. Republiško mrežo imisijских meritev pa opravlja in nadzira Hidrometeorološki zavod Slovenije, zato ima ta aktualne podatke. Kar zadeva odločbo, ki

jo je podpisal minister dr. Pavel Gantar, pa ta družbi Livar, d.d., Ivančna Gorica odreja pripravo in izvedbo sanacijskega programa za odpravo virov prekomernega obremenjevanja okolja iz kupolne in elektroindukcijske peči, iz linije za antikorozijsko zaščito odlitkov in iz deponije livarskih peskov na lokaciji Suhi most, Polževo. Ta deponija ni ustrezno urejena in nima potrebnih upravnih dovoljenj. Meritve in strokovna ugotovitve za emisije snovi iz kupolne peči, zakladalne odprtine in elektro peči, ki jih je oktobra lani izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, in meritve emisij prahu iz kupolne peči, merjene na začetku in na koncu poslovnega leta presega 140 milijonov dolarjev (v začetku letošnjega leta je znašala 179 milijonov dolarjev). Po zakonu o gospodarskih družbah velja, da je za gospodarsko družbo opredeljen gospodarski subjekt, ki izpolnjuje najmanj dvojno od teh meril, trebanjska Komunalna pa izpolnjuje vsa tri.

P. PERC

GOVORICE O MASTNIH ZASLUŽKIH

Plače v Komunalni pred svetniki

Plače direktorja in treh vodij notranjeorganizacijskih služb v trebanjski Komunalni skladne s statutom tega javnega podjetja oz. zakonom o gospodarskih družbah

TREBNJE - Že pred časom so trebanjski svetniki iz vrst krščanskih demokratov, predvsem svetnik Janko Birec, v občinskem svetu opozorili, da naj bi si v Javnem podjetju Komunalna Trebnje vodilni moške delili mastne plače. Kljub temu da je župan Ljudez Metelko izrazil zadržke v luči zakona o varstvu osebnih podatkov, da bi plače vrlih komunalcev obravnavali preveč na očeh javnosti, je sklenil občinski svet, da naredi konec uličnim govoricam.

Zato sta občinska tajnica Mojca Pekolj in imenu Urađa župana in direktor Komunale Pavel Jarc za zadnjo sejo trebanjskega občinskega sveta pripravila analizo plač v Komunalni. Ker je o teh plačah lahko vsak, kdor ga je pač hotel poslušati, zvedel vse od nekega trebanjskega svetnika v gostilni kar za šankom, tudi nas ne zavezuje pretirana molčečnost.

Povprečna republiška plača za obdobje januar-januar 1998 je znašala 153.269 dolarjev, komunalna pa 136.105 dolarjev. V letošnjem prvem polletju so bile povprečne bruto plače vodilnih delavcev trebanjske Komunale naslednje: direktor 593.587 dolarjev + 14,5 odstotka za minulo delo (najvišjo plačo, brez minulega dela je prejel v januarju 615.360 dolarjev); sledi mu vodja finančno-računovodske službe s 459.648 dolarjev + 15,5 odst. minulo delo; nato vodja kadrovske-spolne službe 437.624 dolarjev + 15 odst. na koncu te četverice je vodja tehnične službe s 402.200 dolarji bruto plače + 11,5 odst. za minu-

lo delo. Vodje notranjeorganizacijskih služb so v skladu s statutom javnega podjetja Komunalna Trebnje delavci s posebnimi pooblastili, zato prejemajo po pogodbi 70 odstotkov od osnovne bruto plače direktorja v podjetju.

Izračunana bruto plača za srednjo družbo, kamor se uvršča trebanjska Komunalna, za direktorja lahko največ znaša za letošnji maj 868.122 dolarjev. Trebanjci, registrirani po zakonu o gospodarskih

službah, presegajo število zaposlenih 50 (56), letni prihodek 280 (leta 1997 je znašal 323 milijonov dolarjev), povprečna vrednost aktivne na začetku in na koncu poslovnega leta presega 140 milijonov dolarjev (v začetku letošnjega leta je znašala 179 milijonov dolarjev). Po zakonu o gospodarskih družbah velja, da je za gospodarsko družbo opredeljen gospodarski subjekt, ki izpolnjuje najmanj dvojno od teh meril, trebanjska Komunalna pa izpolnjuje vsa tri.

P. P.

KONCERT BIG BANDA IZ KRŠKEGA

SEVNICA - Pestro Grajsko poletje 98, ki ga prireja Zveza kulturnih društev Sevnica, se neizbežno izteka. Preteklo soboto je v atriju sevniskega gradu navdušil dobro stotnijo ljubiteljev in poznavalcev revijske in plesne glasbe, latinske, funka in jazz rocka 25-članski orkester Big Band Krško. Člana tega vse bolj uveljavljenega orkestra, ki je med drugim že skrbel za prednovoletno zabavo pred magistratom v slovenski prestolnici, sta tudi Sevnica Dejan Brečko (trobenta) in Rok Stirn (pozavna), sicer pa so glasbeniki vsi po vrsti dobro strokovno podkovani, med njimi so številni akademsko izobraženi.

Andrej Štricelj; upa, da se bodo duhovi na Bučki pomirili.

KONCERT TRIA IGORJA BEZGETA V LOKI

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Tukajšnje kulturno društvo Primož Trubar je pretekli petek v krajevno prosvetno dvorano povabilo Trio Igor Bezget. Skupino sestavljajo mladi glasbeniki, ki jih vodi izkušeni kitarist Igor Bezget. Igral je in še igra v različnih skupinah jazz, funk, rock ipd. (Green Orange, Central Problem, Igor Bezget Trio). V zasedbi z Nikolo Matošičem (kontrabas) in Gasperjem Bertoncijem (bobni) igra trio nekakšen kolaž od dixielanda, swinga in funka do punka. Na petkovem koncertu so glasbeniki prilagodili repertoar pretežno nekoliko starejšim poslušalcem in ogreli njihove dlani predvsem z jazzom. Pa še to: Matošič in Bertoncij sta stalna člana jazz jam sessiona v Cafe galeriji na Dvornem trgu v Ljubljani, kjer igra ta saksofonistom Miranom Kadočičem ali pianistom Markom Petrušičem.

7. KOLESARSKI SKOK NA LISCO IN 3. KRITERIJ MESTA SEVNICA

SEVNICA - Tukajšnje kolesarsko društvo priredi v soboto, 6. septembra, 3. kriterij mesta Sevnica, ki šteje tudi za kriterij slovenskih mest. Start (ob 15. uri) in cilj bosta na Trgu svobode, proga je dolga 700 m, nastopili pa bodo mlajši in starejši mladinci, člani pod 23. letom in elite. V nedeljo pa bo 7. rekrutativna gorska kolesarska dirka Skok na Lisco 98 v šestih kategorijah. Start je bo 10. uri na Glavnem trgu v Sevnici, na Breg pa sledi leteti start na 9,3 km dolgo progo z višinsko razliko 700 m. Za najboljše tekmovalce na obeh dirkah so pripravili lepe nagrade. Prijave za Skok na Lisco bodo na štartu od 8.30.

JESENSKE SERENADE

BREŠTANICA, BOGENŠPERK - Glasbena mladina ljubljanska je za september pripravila niz koncertov Jesenske serenade, ki bo potekal po več krajih, med drugim tudi na gradu Bogenšperk in Rajhenburg. Jutri, 4. septembra, bo ob osmih zvečer na gradu Rajhenburg koncert S tolkali po svetu, na gradu Bogenšperk pa bosta dva koncerta: v soboto, 5. septembra, bo ob osmih zvečer koncert Trubadur z gambo, v nedeljo, 6. septembra, pa ob petih popoldne koncert priredbe ljudskih pesmi Oj, mladost ti moja.

VPIS V KARATE KLUB TREBNJE

TREBNJE - Karate klub Trebnje bo od 1. do 10. septembra vpisoval nove člane, in sicer ob torkih in četrkih, od 17. do 18. ure, v športni dvorani trebanjske osnovne šole. Prvi trening za začetnike bo 15. septembra.

VODOVOD IN CESTA KAMENŠKO - Preteklo nedeljo se je predsednik sveta KS Šentjanž Milan Jamšek zahvalil štirim gospodinjstvom in 45 uporabnikom, lastnikom vikendov, vsem gradbenim odborom, ki so imeli na skrbi izgradnjo vodovoda in ceste na Kamenško, in pe posebej svetovito KS Krmelj in Šentjanž. Tako so asfaltirali 3,5 km ceste do vasi in prvo fazo cestne povezave Kamenice s svojo krajevno skupnostjo. 1250 m so sfinancirali s samopriskevkom, ostalo so krili z veliko udeležbo uporabnikov in prispevkom KS. Celotna vrednost projekta je 18 milijonov dolarjev, od tega so uporabniki zbrali 10 milijonov dolarjev. Pričakujejo, da bo nepokrito naložbo krila sevnška občina. Predsednik gradbenega odbora za cesto Branko Umek je dejal, da je bil najtežji začetek, ko so gradili cesto od Hinje do Ogorelk. Takrat je veliko razumevanja pokazal predsednik KS Krmelj Jože Knez, delo na odseku pa je organiziral in izpeljal do konca Rado Kostrevc. Pri vodovodu je pomagal sedanji predsednik krmeljske KS Rudi Dobnik. Veliko zaslug pa ima Mirko Pelko, ki je bil predsednik gradbenega odbora in je akcijo uspešno organiziral in izpeljal do konca. Na posnetku: Pelko je spil prvi kozarec vode iz novega vodovoda, najstarejši krajan 87-letni Ivan Lunder pa je prerezal trak na cesti. (Foto: P. Perc)

Od Nove Gore do Studenca in Bučke

Predsednik Občinskega odbora LDS Sevnica Andrej Štricelj pomagal krajanom za vodovod Nova Gora, za rastlinsko biološko čistilno napravo na Studencu in prisluhnil Bučkanarjem - Dobre zveze v Ljubljani - V Sevnico pride na obisk dr. Janez Drnovšek

SEVNICA - Še v letošnjem septembru naj bi obiskal Sevnico predsednik slovenske vlade in predsednik Liberalne demokracije Slovenije (LDS) dr. Janez Drnovšek. To nam je sporočil predsednik Občinskega odbora LDS Sevnica Andrej Štricelj. Ob tej priložnosti bo LDS tudi uradno sporočila, kdo bo njen kandidat za sevnškega župana na letošnjih volitvah, že zdaj pa je slišati veliko glasov, naj bi bil ta kandidat ravno Andrej Štricelj. Z njim smo se pogovorili o projektih, s katerimi se je LDS v zadnjem času najbolj ukvarjala.

"Naš cilj je jasen! Lastni interesi so podrejeni razvoju kraja in občine. To je naš in moj moto, s katerim sem se pred časom obrnil na vsa gospodinjstva v občini, ko sem pozval krajanke, naj se nam pridružijo in po svojih močeh prispevajo k uspešnejšemu razvoju svojega kraja in občine kot celote. Moram reči, da je bil odziv ljudi zelo dober, o čemer so nam bodisi pisali na naslov stranke ali pustili sporočila na odzivniku in na mojem elektronskem naslovu. Predvsem imajo ljudje veliko želja, da bi rešili nekatera ekološka vprašanja ter izboljšali cestne povezave in oskrbo z zdravim pitno vodo," pravi Štricelj in hkrati poudarja, da bi si morali Posavci pravičnejše porazdeliti dobre in slabe plati pri gradnji verige spodnjesevnskih elektrarn, kot je bilo to pri krški nuklearni. Pri tem projektu, ki Posavje bolj opredeljuje kot enega najpomembnejših energetskih bazenov v državi, naj bi bilo po Štriceljevih besedah dela za 2000 ljudi za kakšnih 20 let. Prepričan je, da bodo te naložbe dale Posavju še večjo težo kot regiji.

Odkar je marca lani Štricelj prevzel krmilo LDS v sevnški občini, je bil to dvakrat na delovnem obisku minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar, po enkrat pa ministri Metod Dragonja, Anton Rop in Jožef Školč. Za

lobiranje pri uresničevanju interesov občin in regije so takšni stiki še kako dobrodošli. Štricelj pa odkritosrečno priznava, da je prijetno presenečen, kako na široko so se mu odprla vrata pomembnih mož v Ljubljani. Pravi, da veliko tudi po zaslugi strankarskih kolegov, poslancev LDS v državnem zboru, Brežičana Jožeta Avšiča in Krčana Braneta Janca. Ministri na obiskih niso kaj prida obljubljali, še največ obetov so Sevnici dobili od dr. Gantarja, zato ga tudi najbolj oblegajo. Štricelj pravi, da je zanesljivo pričakovati nadaljnjo pomoč ministrstva za okolje pri okrog 90 milijonov dolarjev vredni naložbi v vodovod Nova Gora, za katerega so Sevnici letos že dobili 13 milijonov t.i. demografskih dolarjev. Vodovod iz vrtnice na Telčah naj bi po besedah predsednika sveta krajevnih skupnosti Tržišče Marjana Jamška zgradili v dveh fazah, prvo, vredno okrog 40 milijonov, pa še letos. Vodovod bo dal dovolj kakovostne vode vsem in zaselkom Telče, Drušče, Hantin, Zgornje Vodale, Jeperjek, Otavnik, Bojnik, Slančji Vrh, Krsinji Vrh in Križ do Kovačevega hriba v boštanjski krajevni skupnosti. Jamšek in na sevnški občini zdaj čakajo le še, kaj se bo izcimilo iz teh obljub. Okrog 4 km cevovoda in rezervoar (300 m³) na Novi

Gori bodo seveda zgradili tudi s prispevki in delom krajanov.

Na Studencu pa bodo letos lahko končali okrog 20 milijonov dolarjev vredno rastlinsko biološko čistilno napravo, saj so pretekli ponedeljek, kot nam je povedal predsednik sveta KS Studenec Stane Kokovec, iz Gantarjevega ministrstva prejeli sklep o dodelitvi 5,4 milijona dolarjev nepovratnih sredstev. To ministrstvo je odobrilo za prvo fazo že 5 milijonov, polovico pa so že oz. že bodo prispevali sevnška občina, KS in krajin. Štricelj pravi, da so se sprva v Ljubljani sicer malce otepali, da bi še prispevali za Studenec, češ, saj smo že dali za Novo Goro, a so na koncu le izpolnili obljubo.

Tretji projekt Andreja Štriclja je bil prisluhnuti volji krajanov Bučke, ki so hoteli območje nekdanje KS Bučka spet priključiti sevnški občini. Tega je pravzaprav zastavil poslanec Brane Janc. Državni zbor je priključil Bučko spet sevnški občini, kar je te dni silno razburilo nekatere prenapeteže, ki so za to, da bi Bučka ostala pod škocjansko občino; na nedavnem zboru, kjer so se krajin odločili o ponovni ustanovitvi krajevnih skupnosti in o usodi šoloobveznih otrok je bilo slišati ostre besede, k sreči jih niso zamenjale pesti. Jože Maurer, pri sevnški občini pristojen za družbene dejavnosti, in ravnateljica sevnške osnovne šole Anica Pipan sta povedala, da morajo po zakonu omogočiti šoloobveznim otrokom pouk, če pa starši želijo svoje otroke usmeriti v kakšno drugo šolo, je to pač njihova volja.

PAVEL PERC

Krjavljeve iskrice

MEJA PO SREDI HIŠE - Kar okrog 60 Ambrušnov se povezuje v tamkajšnjem športnem društvu, najboljši nogometaši, pa so se letos že trinajstič pomerili v vedno dobro obiskani tekmi med severom in jugom. Takšna delitev je pomenljiva, z njo pa hočejo prebrisanji gospodi malo bolj severno podkadi pod nos, če pa se zavedajo, kam jih oni uvrščajo in potiskajo z mačehovskim odnosom do razvojnih ambicij tega predela ivanške občine, da pa vendarle tudi Suhokrajinci premorejo svoj sever. V moptivih na severu ali jugu lahko igra ne le vsak rojeni domačin, temveč tudi tisti, ki so se semkaj priženili. Ambrus so geografsko razdelili tako, da meja poteka ravno po sredi hiše bratov Hočevar, tako da starejši igra za sever, mlajši pa za jug. Sever v skupnem sicer vodi kar 10:3 v zmagah, letošnja pa si je srečno izboril šele po penaltih. Tekmo na predvečer ambruškega zmagaja pred Jerejevem vedno vzamejo zelo zares. Vse dotlej, ko se po njej družno dobijo na večerji ob dveh ali treh odojkih. Pa še to: letos so med polčasom zaigrali še debeli in suhi; glej ga zlomka, tudi tu so odločili kazenski streli v prid debeluhov!

Trebanjske iveri

ZAPRTA KOČA - Žal je prijetna izletniška točka na Debelcu to poletje zaprta. Pri mirnem Partizanu so zaslutili, da so našli zlato jamo, in so najemniku Bukovcu krepko navili najemnino od 200 kar na 1000 mark. Pozneje, ko je Bukovec odklonil oderuško najemnino, so se bili pripravljeni pogajati o znižanju, takrat pa je imel Bukovec že vsega zadosti in je kupil Čurmov lokal na Mirni. Primer bomo še raziskali!

JERNEJ ČOPIČ NA MALI LOKI (na posnetku) - Čelist Čopič je v soboto na gradu povedal, da bo zanj tokratni nastop bolj naporen, kot je bilo njegovih 9 koncertov v devetih dneh, vsak na 100 s kolesom prevoženih kilometrov po Sloveniji. Nadarjeni glasbenik in matematik Čopič je namreč prišel na malološki grad neposredno s triatlona jeklenih v Bohinju, kjer je osvojil solidno 26. mesto. Povedal je, da je odšel na naporno turnejo, da bi opozoril na probleme odvisnosti od mamil, aida in na Posočje.

SAMO ZA OTROČAJE

MALA LOKA - Jutri, 4. septembra, bodo ob sedmih zvečer na gradu Mala Loka pri Trebnjem predstavili knjižno novost Trebanjke Ane Černe Dražumerič, ki je napisala vrsto kratkih zgodob in jih združila v knjigi z naslovom Samo za otročaje.

Sevnški paberki

VODA - Sevnškega župana Jožeta Pernela je moderatorka hkrati pevec krmeljske Lire Rado Kostevc na nedeljski slovesnosti ob otvoritvi vodovoda in ceste na Kamenškem spomnil, da se je pred tremi leti po tej cesti pripeljal še s terenskim avtom, s čimer je seveda (ne)hote spet dregnil v županovo kalvarijo z avtomobilom v zadnjem času. Pernel se je soprogo tokrat pripeljal z limuzino VW Polo classic. Po tako lepi cesti v takšnem čudovitem dnevu bi marsikdo verjetno tudi prekolosalil v te hribe, če bi imel toliko kondicije kot 40-letni Trebanjec, ki smo ga v soboto pobarali, od kod vozi in kam jo maha. Odvrnil je, da se vrača z 947 m visoke Lise, pa tudi da se ne bi hotel osvežiti v vodi, kakršno je za krazen, ker je bil pač predsednik gradbenega odbora za vodovod Kamenpko, moral kislega obraza spiti Mirko Pelko. Že na prvi pogled so bile v njej alge, ker je bila voda očitno predolgo v cevi, speljani do prizorišča slovesnosti, in bi se v njej dobro počutile kvečjemu žabe.

Dosti rekreacije in konec suše

Razvojni načrti KS Podbočje za Veliko Mraševo - Večnamenski objekt in igrišča - Odločilna beseda občinskega sveta - Z namakalnim sistemom Krkina voda na 300 hektarov polj

VELIKO MRAŠEVO - Če se po eni strani obeta Velikemu Mraševu, vasi v krajevni skupnosti Podbočje, nova možnost za rekreacijo in šport, lahko po drugi strani kraj pričakuje tudi boljše možnosti za kmetovanje. Vse to je že na obzoru, saj krajevna skupnost Podbočje marljivo načrtuje gradnjo mraševskega športnega igrišča in večnamenskega objekta in - to pa je povezano s kmetijstvom - namakalnega sistema.

"Krajani Velikega Mraševa so že dlje časa izražali željo po večnamenskem objektu in športnih igriščih. Take želje so sporočali na krajevno skupnost in ta jih je posredovala občini. Imamo sklep sveta KS Podbočje za odkup zemljišča za večnamenski objekt in za športna igrišča. Zdaj se je pokazala priložnost, da se odkupi zemljišče," pravi Martin Kodrič, predsednik sveta KS Podbočje.

O vsej zadevi bo razpravljala občinska skupnost v Krški in krajevni Velikega Mraševa, zlasti mladi, bodo zelo veseli, če bo svet podprl predvideni odkup zemljišča.

V mraševskem večnamenskem objektu bi bili prostor za zbiranje mladih, sejna soba in verjetno tudi prostor za gasilce. Prostor ob zgradbi bodo zaokrožila omenjena igrišča, od katerih bi lahko tista na travi uredili že letos, z gradnjo drugih pa bodo po Kodričevih besedah morali počakati, dokler ne bodo pridobili prostorske dokumentacije. Vsekakor bo, ko bo

postavili večnamensko zgradbo in vsa igrišča, razvijajoča se vas Veliko Mraševo pridobila prijeten rekreacijski kotiček.

Že omenjeni namakalni sistem Veliko Mraševo, ki bo dovajal Krkino vodo, bodo postavili na

300 hektarih na območju Velikega Mraševa, Broda, Malega Mraševa in Kalc-Nakle. Možnosti, da ga bodo zgradili, so po besedah predsednika Kodriča zelo velike. Glavni del sistema bo plačala država, medtem ko bodo stranske namakalne vode plačali lastniki posameznih parcel. Po Kodričevih pričakovanjih bi celoten namakalni sistem lahko začel delovati že prihodnje leto.

L. M.

POLETJE NA GRADU PODSREDA

PODSREDA - V sklopu glasbenega poletja na gradu Podsreda 98 bodo izvedli 9. septembra ob 19. uri koncert v Marijini cerkvi na Svetih gorah nad Bistrico ob Sotli, kjer bodo nastopili Irena Grafenauer s flavto in Tone Potočnik na orglah ter dirigent Tone Potočnik. V soboto, 12. septembra, ob 19. uri se bo v omenjenem glasbenem ciklu predstavil v atriju gradu Podsreda Münchner Jugendorchester pod vodstvom dirigenta Marka Masto. V nedeljo ob 10.30 bo v atriju gradu Podsreda nastopil Collegium Musicum. V gradu Podsreda bo še do 30. septembra odprta spominska razstava izbranih del Nikolaja Pirmata, ki so jo odprli 12. junija.

UREJAJO TRG V PODBOČJU

PODBOČJE - Ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca naj bi dokončno uredili trg v Podbočju. Podoba trga bo že kmalu obogatil odlitek leva, ki ga po izvirniku s Starega gradu delajo v Ljubljani, zlasti ponoči pa bo trg dobil nov videz z razsvetljavo, ki jo bodo zgradili v sklopu zaključnega urejanja. Trg bodo, ko bo dokončno urejen, zaprli za vozila.

MAVRIČNI ŽIVŽAV

BRESTANICA - Društvo prijateljev mladine Brestanica bo organiziralo v soboto ob 14. uri Mavrični živžav na gradu Rajhenburg. Na živžavu bodo imeli likovno delavnico in nagradne zabavne igre za otroke, nastopile bodo otroške plesne skupine iz Brestanice in mladi glasbeniki, podelili pa bodo tudi priznanja sodelujočim v počitniških dejavnostih omenjenega društva. Po 17. uri bo obiskovalce zabavala skupina Klas. Ves čas prireditve bodo otrokom na voljo različna igrala.

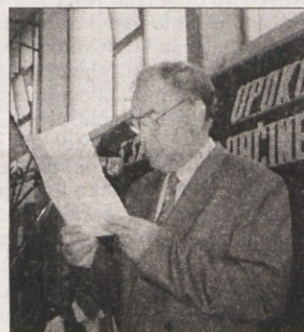

ARTIŠKA ŠOLA SPREJELA TROJČICE - Vriskove trojčice iz Pečic, edine trojčice v brežiški občini, so v torek dočakale svoj prvi šolski dan. Pred šolo je množico čakajočih mladih glav najprej prijazno nagovoril ravnatelj Miha Haler, pozneje je do besede prišel tudi brežiški župan Jože Avšič. Ta je dogodek označil kot izjemen dan za artiško šolo, saj trojčic ni prav veliko. Zbranim je zaželel skorajšnje snidenje ob odprtju težko pričakovane telovadnice. Vriskove deklice se v 9 kilometrov oddaljene Artiče vozijo z avtobusom, donatorji pa so poskrbeli, da nakup šolske opreme ni bil prevelik izdatek za družino. Na sliki (z leve): Martina, Alenka in Judita niso kazale pretiranega strahu pred šolo, čeprav je res, da je z njimi prišla tudi mati Gordana. Za fotografijo se jim je pridružil župan Avšič. (Foto: J. Š.)

"Pokojnina je zaslužena"

SENOVO - V veselem razpoloženju ob pesmi, glasbi in plesu se je izteklo dobro obiskano 5. srečanje upokojencev občine Krško, ki sta ga Društvo upokojencev Senovo in koordinacijski odbor društev upokojencev občine Krško pripravila v soboto popoldne v športni dvorani Doma XIV. divizije na Senovem. Na srečanju so se v obsebnem kulturnem programu predstavili upokojenci in drugi nastopajoči.

Herman Pregl je okrog 600 udeležencev pozdravil kot pred-

Herman Pregl

sednik koordinacijskega odbora društev upokojencev občine Krško. Rekel je, da želijo v letu 1998 povečati za desetino število članov upokojenskih društev. Zdaj 5 društev v krški občini vključuje 2.700 upokojencev ali vsega 45 odstotkov vseh upokojenih občanov.

V upokojenskih vrstah so zlasti priljubljeni izleti, sicer pa društva organizirajo še drugo, npr. družabna srečanja, predavanja in športne dejavnosti, je

povedal Pregl. Ta se je zahvalil krškemu županu Danilu Siterju za pokroviteljstvo nad upokojenskim srečanjem ter podjetjem, ustanovam in posameznikom za pomoč in sodelovanje.

Župan Siter, ki je pozdravil udeležence, je rekel, da so na prejšnjem srečanju upokojencev govorili o skorajšnji otvoritvi krškega doma starejših. Dejal je, da so dom odprli in da je zdaj že poln. Zato je izrekel upanje, da se bo našla rešitev za čakajoče na sprejem v to ustanovo.

Predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije Vinko Gobec, slavnostni govornik na srečanju, je dejal, da so upokojenci najbolj množična organizacija civilne družbe v Sloveniji, takoj za Rimskokatoliško cerkvijo. S tem da je treba razmisliti, kot je poudaril Gobec, ali je Cerkev sploh še ustanova civilne družbe. Predsednik slovenskih upokojencev je pri niza-

nju žgočih stanovskih problemov dejal, da vse tako kaže, da se bodo v Sloveniji lahko zdravili le tisti, ki bodo imeli denar, in ne tisti, ki so bolni. Razpravam o pojninski reformi na rob je dejal, da država "ničesar ne daje, saj so pokojnine zaslužena pravica". M. LUZAR

POZOR, KROŽNO KRIŽIŠČE!

KRŠKO - Septembra bo v križišču Prešernove in Zdolske ceste ter Ceste 4. julija v Krškem začel veljati nov prometni režim, uveden bo krožno promet. Ker gre za prvo takšno križišče oz. rondo na območju Krškega in Posavja, krški policisti opozarjajo udeležence v prometu, da bo z uvedbo rondoja spremenjena tudi prometna signalizacija. Promet v krožnem križišču bo potekal v obratni smeri urnega kazalca. Vozniki, ki se vključujejo v promet v krožnem križišču, nimajo prednosti, prednost imajo vozniki, ki že vozijo v krogu. Policisti opozarjajo voznike, naj vozijo previdno in hitrost prilagajajo prometnim razmeram, predvsem pa naj bodo pozorni tudi na pešce.

Martin Kodrič

PLANINSKO IZPOPOLNJEVANJE V AVSTRIJI

SEVNICA - Klub vodnikov pri Planinskem društvu Lisca Sevnica bo organiziral zimsko planinsko izpopolnjevanje v Avstriji 12. in 13. septembra. Udeleženci bodo odšli iz Sevnice 12. septembra ob 3. uri zjutraj izpred Gostišča na križišču. V Avstriji bodo prespali v planinski koči Giessener Hütte na nadmorski višini 2.215 m. Drugi dan izpopolnjevanja se bodo povzpeli na 3.360 m visoko Hochalm Spitze. Planinsko izpopolnjevanje bo vodil inštruktor in gorski reševalec Danilo Škerbinek s sodelavcem. Več informacij o planinski odpravi v Avstrijo je na voljo tudi pri Heleni Marolt po telefonu 0608/81-203 in Jožetu Prahu po telefonu 0601/85-254.

Zdravilna zelišča lahko tudi doma

Veronika Fabinc nezadovoljna z državo, ki zeliščarjem ne pomaga

BREŽICE - Fabincova Veronika iz Črnca, nekdanja kadrovinja v brežiški Adrii Caravan, je ena tistih delavk tega pro-padlega podjetja, ki se je po zaprtju tovarne morala podati na novo pot za preživetje. Po začetnem iskanju se je naposled odločila za gojenje dišavnic in zdravilnih zelišč. Danes zanje namenja 74 arov površin, od tega ima štiri are pokrite. Pri njej uspevajo citronka, ameriški slamnik, ognjič, drobnocvetni vrbovec, rman in krvenka.

Pravi, da je mnogo teh koristnih zdravilnih rastlin v naravi vse manj, pri njej pa dobro uspevajo, težave ima le s prodajo in z državo, ki gojiteljem zdravilnih zelišč ni pripravljena ponuditi ugodnosti za posodobitev in razširitev nasadov. "Z nasadi zdravilnih zelišč je veliko dela in stroškov, tako da se mi jih z ekonomskega stališča skorajda ne splača gojiti. Ker zelišča pri meni rastejo v zdravem naravnem in čistem okolju, sem doslej od različnih ljudi in strokovnjakov prejela vrsto pohval, toda kaj, ko se od njih ne da živeti.

Sedanja količina je premajhna, da bi lahko računala na dobiček, za razširitev nasadov, dokončanje sušilnice in zaposlitev novih delavcev ni denarja, od države pa ne morem dobiti niti enega kredita," je potožila Veronika, ki meni, da ima tudi bioenergetske sposobnosti, s katerimi vpliva

Veronika Fabinc

tudi na svoja zelišča, da bolje uspevajo.

Del svojega pridelka, predvsem čajev, proda sama, medtem ko ima za ameriški slamnik pogodbo z ljubljanskim Lekom, tagetes pa prideluje za švicarskega Bayerja. "Zaradi težavnih pogojev pridelave in predvsem prodaje si včasih zaželim, da bi se več ukvarjala z bioenergijo, toda potem bi mi zmanjkalo časa za zelišča, katera ne bi rada opustila. Rada bi uredila zeliščni vrt, ki bi bil na voljo tudi turistom in drugim skupinam ljudi," je del svojih prihodnjih načrtov izdala Veronika, ki jo zaradi čajev in bioenergetskega zdravljenja obišče vedno več ljudi.

J. Š.

Novo v Brežicah

TUDI SREDNJEŠOLCI POD POSEBNO ZAŠČITO - Pouk se je začel, in kot vsa prejšnja leta so se tudi letos v bližini šol pojavili moške v temnih uniformah, da bi se predvsem najmlajši počutili varnejše. Običajna slika bi rekli. Nekaj pa je bilo ob letošnjem 1. septembru vendarle novega: policiste je bilo namreč videti tudi ob novem križišču pri novi srednji ekonomski šoli, ki je tega dne prvič odprla vrata. Ker je varnost na prvem mestu in ker mladina, čeprav srednješolska, nove poti do šole prej še ni uspela spoznati, saj so jo dokončali komaj dva dni pred prvim šolskim dnevom, je ukrep policije povsem razumljiv in primeren in prav nič ne posega v ponos ta hip najpomembnejše generacije na svetu. Da da, nekateri so se celo držali za roke, le da pri tem niso prav nič spominjali na prvošolčke iz osnovnošolskih klopi.

OMETA ŠE NI, A BO KMA-LU - V Artičah so šele pred mesecem dni podpisali pogodbo o gradnji šolske telovadnice. Na prvi šolski dan pa je ravnatelj navzoče starše in druge goste že presenetil s povabilom, naj si ogledajo, kako telovadnica dobiva omet. Tega sicer ni nihče vzel čisto resno, toda tisti, ki ravnatelja Halerja dobro poznajo, verjamejo, da se bodo njegove zagnanosti gotovo nalezli tudi zidarski delavci in telovadnico dokončali vsaj štirinajst dni pred rokom. To naj bi se zgodilo dosti prej, preden bo Martinova gos popila ves most, ki ga bo v artiškem okoliščem grčevju menda v izobilju.

OPOZORILO V PRVIH DNEH ŠOLE

KRŠKO - Ob začetku šolskega leta bodo za dodatno varnost predšolskim in šolskim otrokom poskrbeli tudi policisti v Posavju. V okolici šol bo poostren nadzor prometa, predvsem hitrosti, policisti pa bodo prekontrolirali tudi avtobuse in druga vozila, s katerimi prevažajo otroke v šolo. Posebno pozornost bodo posvetili opremljenosti otrok z rumenimi ruticami in "kresničkami" ter opremljenosti koles in koles z motorjem, s katerimi se vozijo otroci oz. mladostniki. V letošnjem poletju so bili udeleženi v 25 prometnih nesrečah oz. v 3,6 odst. vseh prometnih nesreč. Pri tem ni umrl nobeden otrok oz. mladoletnik, 13 pa jih je bilo poškodovanih.

Ljudstvo že ve, kam se gre učit

V Posavskem centru za permanentno izobraževanje lani v 140 izobraževalnih oblikah preko 3.000 ljudi - Vpis do 15. septembra - Klub za iskanje zaposlitve - Ljudska univerza

KRŠKO - V Posavskem centru za permanentno izobraževanje Krško računajo, da se bodo v letošnjem šolskem letu po dosežkih lahko primerjali s preteklim, ko so v 140 izobraževalnih oblik vključili več kot 3.000 slušateljev. V omenjenem izobraževalnem centru se v polni teku priprave na začetek šolskega leta.

Kot je povedala direktorica centra Monika Novšak, se večina ljudi vpisuje v programe za pridobitev izobrazbe, zlasti v program trgovcev in ekonomski tehnik. Veliko zanimanja vlada tudi za študij na visoki upravni šoli in visoki poslovni šoli. "Prijava za navedene izobraževalne programe so možne še do 15. septembra, potem pa bodo že formalni vpisi in prva predavanja," je dejala direktorica. Pri tečajih se vpis ne zaključuje septembra, ampak se vanje lahko vpišejo tudi med letom.

Center vpisuje tudi v številne tečaje, od voznika viličarja, strojnika centralnega ogrevanja in težke gradbene mehanizacije do tečajev tujih jezikov, zlasti anglešči-

ne, nemščine in italijanščine.

Denar za izobraževanje pridobi center iz različnih virov. Tako nekatera izobraževanja sofinancira tudi ministrstvo za šolstvo in šport, občina Krško pa financira šolo za starše, ki poteka v okviru Posavskega centra za permanentno izobraževanje. Šola za starše, ki je za udeležence brezplačna in vključuje predavanja in delavnice, poteka po vseh osnovnih šolah v krški občini.

Po koncesiji Republiškega zavoda za zaposlovanje deluje v okviru Posavskega centra klub za iskanje zaposlitve. "V tem se zbirajo brezposelne osebe in se urijo v dejavnem iskanju zaposlitve. Uspešnost kluba je več kot 70-odstotna, kar pomeni, da se je to-

liko ljudi tudi zaposlilo za določen ali nedoločen čas. V klub je bilo vključenih približno 100 ljudi iz vseh treh posavskih občin," je povedala direktorica Novšakova.

Posavski center za permanentno izobraževanje Krško deluje na različnih najetih mestih, ker nima lastnih prostorov. Tako gostuje s predavanji v krški srednji šoli, osnovnih šolah, gasilskem domu in dvorani občine Krško. Najete ima tudi prostore, kjer ima sedež.

Posavski center za permanentno izobraževanje Krško bo v prihodnje deloval z novim imenom, in sicer kot Ljudska univerza Krško, kar ne bo vplivalo na vsebino njegovega dela. Ustanove, kakršna je omenjeni izobraževalni center, delujejo v Sloveniji že od leta 1959.

M. LUZAR

Na Dolenjskem vsak mesari po svoje

V času radgonskega kmetijsko-živilskega sejma je postalo še bolj očitno, kako zelo predelava mesa na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju zaostaja za ostalo Slovenijo

NOVO MESTO - Ali je zaostanek res tako velik, in če je, kje so vzroki, da se na celem območju ni razvilo niti eno uspešno podjetje in oblikovala niti ena znana blagovna znamka mesnih izdelkov? O tem smo povprašali vodje obratov ali zadrug, ki se ukvarjajo s tako pridelavo pri nas. V pogovoru smo ugotovili, da bi šele kakih 500 do 1000 ton predelanega mesa na leto lahko zagotavljalo drugačen razvoj. Trenutno je predelava razpršena in nepovezana, zato je vprašanje, ali bo taka v hudi domači in bližajoči se tuji konkurenci preživila.

Na tem območju ima vsak malo večji kraj lastno klavnico in po letu 1990 tudi predelavo mesa. Izjema je Trebnje, kjer se pred časom niso ogreli za klavnico in so zdaj tega veseli. "Predelava mesa v Sloveniji je predimenzionirana, trg je zasičen, hkrati pa tudi veliki delajo z zmogljivostjo malih. Tudi največji so premajhni za Evropo," je povedal direktor M-KZ Trebnje Ludvik Jerman. Druga izjema južno od Ljubljane je predelava v M-KZ Krka v Novem mestu, kjer je predelava nekoliko večja. Mesarstvo Graben predela okrog 600 ton mesa na leto.

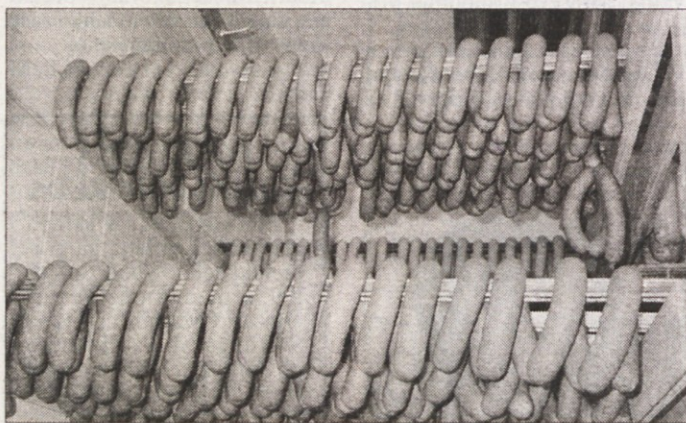
Klavnica in predelava mesa pri M-KZ Sevnica sodi med manjše do srednje predelovalce. Vsako leto pošlje svoje izdelke na ocenjevanje v Gornjo Radgono. Letos je prejela bronasto medaljo za gorenjsko klobaso, vidnejših nagrad pa ne dobi, po mnenju Irene Marn, vodje klavnice in predelave, tudi zato, ker je pomembno, koliko je kdo znan. "Na celem območju, ki ga omenjate, ni nobene znane blagovne znamke. Vsi manjši delamo isto - hrenovke, kranjske klobase in vse vrste salam, zato je konkurenca velika. Za zahtevnejše izdelke smo premajhni, zaradi majhnosti imamo kljub kakovosti težave pri prodaji, pri razvoju in širjenju ponudbe," meni Marnova. Dodaja še, da bi bilo bolje, če bi se združile dve ali tri klavnice.

V Metliki imajo predelavo šele dve leti. Letos so v Radgoni dobili bronasti medalji za šunko za pico in za hrenovke. Direktor M-KZ Metlika Ivan Kure je pričrčan, da bodo manjši obrati ob hudi domači in še ob konkurenci iz Evrope potonili. "Danes ni več pomembna samo količina mesa, saj se spreminja način prodaje. Dolenjska zdaj po predelavi ni poznana in nima nobene blagovne znamke, ki bi jo lahko uspešno tržila," ugotavlja. Prepričan je, da se bo treba v bodoče na Dolenjskem združiti in nastopati skupaj.

V Brežicah ima klavnico v namenu mesarstva Lazanski, skromno predelavo pa (30 do 50 ton letno) vzdržuje Kmečka zadruga Brežice. Tudi sevnška predelava ne dosega več kot 80 do 100 ton mesnih izdelkov na leto, in če temu pridamo še okrog 100 ton predelave iz Kostanjevice pa še Mesarstvo Bobič, v celi regiji sku-

paj ne dobimo 500 ton mesnih izdelkov na leto.

"To je vsekakor premalo za uspešnejši razvoj. Potrebno bi bilo vsaj 500 do 1000 ton letne proiz-

RAZDROBLJENA PREDELAVA - Po Dolenjskem, Beli krajini in Posavju vsak večji kraj premore svojo klavnico in lastno predelavo mesa. Počasi vsem manjšim mesarstvom postaja jasno, da se bo treba povezovati, toda v praksi niti dogovor o pogojih prodaje ni možen, kaj šele združevanje! (Foto: B. D. G.)

Previdno pri prodaji delnic akviziterjem

Preverite, kdo kupuje!

Ustanove, ki so v Sloveniji zadolžene za trg vrednostnih papirjev, spet opozarjajo imetnike delnic iz javne prodaje podjetij in še posebej imetnike delnic pooblaščenih investicijskih družb (pidov) na previdnost pri prodaji. Te delnice so po zakonu do uvrstitve na borzo neprenosljive, zato je najbolje počakati, dokler trgovanje ne bo uradno, preko pooblaščenih borznih posrednikov. Tistim, ki ne morejo počakati, svetujemo, naj dobro preverijo identiteto akviziterja in za nasvet še pred prodajo vprašajo eno od pooblaščenih borznoposredniških hiš, bank ali družb za upravljanje.

Zakaj ni dobro prodati takih delnic kar vsakemu kupcu? Take prodaje najpogosteje potekajo kar na imetnikovem domu, kamor pride akviziter, zato kupec nima pregleda nad cenami. Akviziterji ponujajo praviloma precej nižje cene, kot jih delnice potem dosežejo na trgu. Prodajalci se sicer lahko pritožijo, da so bili zavedeni, vendar postopek poteka po sodni poti.

Prodajalci v takem poslu tudi tvegajo, da ostanejo brez plačila. Pravočasno in netvegano plačilo je zagotovljeno samo, če je posel sklenjen preko pooblaščenih posrednikov na organiziranem borznem trgu. Pri prodaji na domu se lahko zgodi, da prodajalec podpiše pogodbo, denarja pa ne dobi. Tudi izterjava plačila je možna samo preko dolgotrajnih sodnih postopkov. B. D. G.

UMIRANJE ALI NOVI PROGRAM? - Če se bo družbi Novoteks Tkanina uspelo dogovoriti s strateškim partnerjem, bodo v tovarni čez leto in pol začeli s tkanjem tehničnih tkanin, neuradno za avtomobilsko industrijo, in dekorativnega blaga. (Foto: B. D. G.)

Zakaj zaostajamo?

Kot pravi Andrej Horžen, vodja Agrokombinatove klavnice in predelave v Kostanjevici, dolenjska predelava zaostaja tudi zato, ker v bližini nima večjega mesta, ki bi zagotavljalo stalno večjo prodajo. Samo ta bi lahko narekovala tehnološki razvoj. "Stroji so dragi, gre za več 100.000 mark, zato majhni obrati z ročno proizvodnjo težko sledijo razvoju izdelkov ali načinu pakiranja. Poleg tega si ne morejo privoščiti take reklame, ki bi dala rezultate. Da bi iztržili 3 ali 4 milijone mark, bi morali vsaj milijon vložiti v reklamo," ocenjuje.

Tako uspešno prodajajo le v ožji okolici, kjer so kupci navajeni na izdelke, in se vrtijo v krogu 20 do 30 kilometrov. "Širše ne gre. Vedeti moramo, da samo dober okus in kakovost ne prodajata, treba je ustvariti ime, znamko. Kostanjevica je majhen, dobro opremljen obratek (v posodobitev smo vložili 2 milijona mark), ki je sicer prerasel lokalne mesarje, a je še daleč od Jurmesa in podobnih. Ti imajo kadre za vsa področja: od razvoja, predelave same in do trženja, medtem ko mi naredimo vse z ljudmi iz klavnice. Če obrat nima v bližini tržišča z vsaj 40.000 pravih mestnih prebivalcev, do katerih lahko prideš s kamionom v eni uri, se težko razvija," je prepričan Horžen.

Tudi v Evropi so majhni

Mesarija Graben največja na širšem Dolenjskem - Dolenjski adut je predelava domačega mesa z znanim poreklom

NOVO MESTO - Mercator Kmetijska zadruga Krka ima na Grabnu največjo predelavo mesa na Dolenjskem in v Posavju. Na leto predelajo okrog 600 ton mesa, največ v poltrajne mesne izdelke, medtem ko imajo trajni program šele v načrtih. Glede na zmogljivosti in strojno opremo bi lahko predelali dvakrat toliko mesa. Kljub temu je letošnje prvo polletje drugo najboljšje po prodaji v tem desetletju. Manj so zadovoljni z zaslužki, ker se razlike med nabavno in prodajno ceno zmanjšujejo.

Z naložbami - od njih so odvisni novi programi - že nekaj časa čakajo zaradi nerešenih denacionalizacijskih zahtev. Kot je povedal direktor PE Mesarstvo Graben Ignacij Kralj, se že prilagajajo tudi zahtevam trga po polpripravljeni hrani. Za zdaj delajo za menze in za večje jemalec po naročilu, ker jim manjka pakiranje.

Ta obrat oskrbuje območje Novega mesta, sega pa tudi na Kočevsko, v Belo krajino in v Posavje do reke Save. "Ponudbo bogatimo z novimi izdelki, poskušamo tudi s prodajo v druge kraje, tudi s pomočjo trgovskih mrež drugih proizvajalcev, npr. MIP-a, vendar gre težko. Za našo območje velja še neka značilnost. Ko se mi pojavimo v drugih krajih kot ponudnik, nas zavračajo, ker imajo že vsi dobavitelje, in to iz svojega območja. Na Dolenjsko in k našim večjim porabnikom lahko pride vsak. Tu nihče ne daje prednosti domači predelavi," ugotavlja Kralj.

Pri tem ne more mimo dejstva, da imajo podjetja prednost pred zadružno organizacijo, ker so manj toga, se hitro odločijo, tvegajo in lažje spremljajo razvoj. Ravno na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini je predelava vsa v zadružnem sistemu, poleg tega je

• Ignacij Kralj meni, da ima zadružna organiziranost tudi prednosti: ima zaledje, stalen stalež živine pri kooperantih. Bolj s pridom bi morali izkoriščati dejstvo, da uporabljajo meso s tega območja, torej domače. Pri tem upajo, da jim bo na to karto uspelo igrati tudi v prihodnje, celo ob vdoru evropske konkurence. "Tudi v tujini so ogromna predelovalna podjetja, pa ob njih uspešno obratuje tudi mesar, ki predela 3 prašiče na dan," pojasnjuje Kralj, ki verjame, da bo v Sloveniji v prihodnje dovolj prostora tudi za manjše in srednje obrate.

izredno razdrobljena na majhne obrate. "O pravem združevanju raje ne govorim," pravi Kralj, "prav gotovo pa bi se morali na našem območju nujno dobro povezati in skupno nastopati na trgu z enotnimi pogoji, da si ne bi po nepotrebnem konkurirali in delali škodo sami sebi!" Ker predelava na našem območju torej ni enotna, to s pridom izkoriščajo kupci, ki se s posameznimi obrati igravajo in izsiljujejo nižje cene, češ sosed mi je ponudil nižjo ceno.

B. D. G.

Urad za varstvo potrošnikov svetuje, kdaj lastnik ni dolžan prodati stanovanja

Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja Slovenije ni dolžna prodati stanovanj v stanovanjskih hišah, ki so bile v celoti namenjene zgrajene za razreševanje stanovanjskih potreb upokojencev in imajo zato drugačen status. Ta skupnost je postala lastnica stanovanj in stanovanjskih hiš, zgrajenih z njenimi sredstvi ali za potrebe Zveze združenj borcev NOV Slovenije.

Lastnik tudi ni dolžan prodati stanovanje, če je prejšnjemu imetniku stanovanjske pravice prenehalo stanovanjsko razmerje ali mu je mogoče odpovedati razmerje po prejšnjem zakonu o stanovanjskih razmerjih.

Prav tako lastniki niso dolžni prodati stanovanje, če je stanovanje v stanovanjski hiši ki je predvidena za rušenje, ali če je v teku celovita prenova, ali pa če ima kdo zakonito predkupno pravico do stanovanja ali stanovanjske hiše.

Če je imetnik stanovanjske pravice uveljavil pravico do nakupa stanovanja po preteku dveh let po uveljavitvi stanovanjskega zakona, to pa je po 19. 10. 1993, ali po preteku 6 mesecev od pravnomočnosti zavrnitve zahtevka za denacionalizacijo, lastnik tudi ni dolžan prodati stanovanje. Lahko pa ga seveda proda imetniku stanovanjske pravice brez popusta, po normalni ceni.

Ignacij Kralj

NOVA POSOJILA ZA STANOVANJA

Do sobote, 5. septembra, je še čas, da oddate vloge za dolgoročno stanovanjska posojila, ki jih daje Stanovanjski sklad RS. Tokrat bo na razpisu dodelil za 1,8 milijarde tolarjev posojil po obrestni meri T+2,75 odst., obračunanih na revalorizirano glavnico. Posojila za dobo 10 let lahko dobijo mladi pari in družine, ki še niso dobili ugodnega stanovanjskega kredita in z nakupom stanovanja prvič rešujejo svoj stanovanjski problem.

BORZNI KOMENTAR

Vpliv ruskega borznega zloma

Po objavi devalvacije ruskega rublja so pričeli padati tečajni delnic na skorajda vseh svetovnih borzah, kar se je nujno moralo pokazati tudi na naši borzi. Najprej in najbolj so izgubljale vrednost delnice tistih podjetij, katerih poslovanje je direktno odvisno od prodaje na ruskem trgu. Med njimi so bile najbolj izpostavljene družbe Krka, Helios, Kolinska in Color. Drugi val razprodaj, ki je zajel tudi večino ostalih delnic, je izviral iz strahu pred nadaljnjo širitvijo krize na druge vzhodno- in srednjeevropske trge. Kriza takšnih dimenzij naj bi se odrazila tudi na recesiji v zahodnih gospodarstvih, predvsem v Nemčiji in Franciji, ki sta največji upnici v teh državah.

Tako kot so preživeli azijsko krizo, bodo investitorji najverjetneje kmalu pozabili tudi na pretese, ki jih preživljajo sedaj. Tisti, ki so po naravi nagnjeni k stalnim tveganjem, bodo poizkusili izkoristiti tečajna nihanja in zaslužiti s kratkoročnimi spekulacijami. Drugi, ki se z borzo ukvarjajo bolj obrobno, pa morda niti ne bodo opazili, da se je medtem z njihovimi delnicami dogajalo kaj posebnega. Kako bodo mednarodne finančne institucije reševale in rešile ruski

finančni bankrot v tem trenutku še ni možno predvideti, kakor tudi ni mogoče napovedati, kdaj bodo cene posameznih delnic dosegle najnižjo raven. Dosedanje izkušnje pa so pokazale, da so nakupi delnic takrat, ko so njihove cene padle pod večmesečno povprečje, prej ali slej rezultirali v spodobnih dobičkih.

Novost tega tedna na OTC trgu je pričetek kotacije še dveh pooblaščenih investicijskih družb: Mercate in Mercate 1. Prvi dan trgovanja so se ob sorazmerno skromnem trgovanju izoblikovali tečajni: pri prvi okrog 350 in pri drugi okrog 300 tolarjev za delnico. Začetne cene so seveda skromne najmanj zaradi dveh razlogov. Najprej zato, ker je začetek njune kotacije nesrečno sovpadel z izredno neugodnimi razmerami, ki v tem trenutku vladajo borzi, drugič pa zato, ker imata obe družbi v strukturi svojih sredstev še vedno zelo visok delež neizkoriščenih certifikatov, Mercata PID 57 in Mercata 1 PID 65 odstotkov. Zaradi obeh razlogov svetujem lastnikom, naj s prodajami ne hitijo.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/371-8221, 371-8228

Kupce vedno čaka sveža zelenjava

Pri Pezdirčevih na Krasincu v Beli krajini posadili letos 15 tisoč sadik paprike

KRASINEC - Pri Pezdirčevih se že vrsto let ukvarjajo z živinorejo. Danes imajo v hlevu 30 krav in bikov, pred leti pa so pridelali tudi zelo veliko krompirja, a so pridelavo zaradi težje prodaje nekoliko zmanjšali. Zato pa so iskali nadomestno dopolnilno dejavnost na kmetiji, in ker so začeli namakati polja okrog vasi, se je Pezdirčev Peter skupaj s sosedom Klepcem odločil za pridelavo zelenjave.

Pri Mikolaševih, kot po domače pravijo Pezdirčevim, so pred štiri leti začeli gojiti papriko in paradiznik, a se slednji ni najbolje obnesel. Tako jim je ostala le paprika pa seveda zgodnji in jesenski krompir, letos pa so začeli poskusno gojiti še sladke feferone. S pomočjo rolmata in vode iz Kolpe namakajo vse, razen jesenskega krompirja. "Sedaj po potrebi namakamo pol hektara polj, a je namakalni sistem dovolj obširen, da bi lahko namakali nekaj deset hektarjev njiv. Letos imamo posajenih okrog 15.000 sadik paprike, 1.500 sadik feferona, pridelali pa smo še okrog 7 ton zgodnjega in 40 ton jesenskega krompirja," pove Peter, ki je zelo zadovoljen z letošnjim pridelkom paprike, poudarja pa, da morajo vedno znova iskati kupce.

KONJEREJA SPET NAPREDUJE

GORNJA RADGONA - Konjereja je bila v Sloveniji najbolj razvita med leti 1921 in 1955, ko je premogla kar 66.500 živali (leto 1931). Zadnja desetletja je število nenehno padalo in se ustalilo na približno 10.000. To je v pregledu te kmetijske panoge na 36. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu povedal dr. Marjan Kosce. In njegova najbolj razvseljiva ugotovitev: po nenehnemu nazadovanju se je konjereja začela spet krepiti in tudi strokovno napredovati, le da je njena struktura zdaj postala drugačna. Vse večji je delež športnih konj, samo kasačev je v Sloveniji zdaj že nad 1.000, od tega jih redno tekmuje 250 in mnogi med njimi dosegajo pomembne rezultate celo v mednarodnem merilu. Slovenski konjereji potrebujejo krovnno združeno in tudi svoj lobi.

ZMAGALA DRAGANOVA TELICA IZ ŠENTJURJA

GORNJA RADGONA - Na dnevu govedorejcev so strokovnjaki ocenili 61 razstavljenih živali. Med zmagovalci je bila tudi telica rjave pasme Jožeta Dragana iz Šentjurja pri Mirni Peči, kar je novo potrdilo dobrega rejskega dela v tem predelu Dolenjske.

Mikolaševi so precej kupcev, ki jim prodajajo papriko tudi na domu, pridobili z vedno svežo ze-

Peter Pezdirč pri pakiranju paprike

KAJ PONUJA SEMENARNA

LJUBLJANA - Semenarna Ljubljana, naše največje semenarsko podjetje z dolgoletno tradicijo, ki jo je začel zasebnik Sever že v začetku stoletja, je izdalo najnovejši katalog ozimnih žit, katerih seme ima na voljo. V njem je predstavljena letošnja ponudba: pšenične sorte lara, krona, lenta, soissons, murka, justus in brutus, ozimni ječmen gotic in rex, ozimna rž danko in sorta tritikale z imenom almo. Poleg teh imajo za jesensko setev na voljo še kakovostne pšenične sorte ana, demetra, marija in žitarka. Katalog vsebuje tudi temeljna navodila za setev.

OBETI PRIDELOVALCEM PESE

GORNJA RADGONA - Pridelovanje pese se širi tudi na Dolenjsko, zato bo zanimiva novica s predstavitve knjige dr. Terezije Stefančič z naslovom Sladkorna pesa, v kateri je govor tudi o prihodnosti pridelovanja. V Sloveniji naj bi po priporočilu nizozemskega strokovnjaka Henryja Voltersa do leta 2003 povečali pridelovanje sladkorne pese od sedanjih 7.600 na 13.000 ha, kar bi zadoščalo za ves sladkor, ki ga Slovenija potrebuje. To bo seveda odvisno od tujcev, Nizozemcev in Italijanov, ki so zdaj že 80-odstotni lastniki ormoške tovarne sladkorja. Ti se, kot je slišati, že pripravljajo na povečanje predelovalnih zmogljivosti od 4.500 na 6.500 ton.

Električni klepec

Izum Franca Klančarja

Vrisk koscev in monotono pesem klepcev je povečini zamenjalo brnenje traktorov in samohodnih kosilnic, je pa za košnjo na strmih legah, kamor stroj ne more, na mejah in obrobjih parcel ročna kosa še marsikje potrebna, z njo pa tudi klepanje, brez katerega ni zadostne ostrine kose.

Ročno klepanje, to dolgo trajno in enolično delo, je spodbudilo Franca Klančarja iz Lašče pri Borovnici, da je izumil električnega klepeca. Za to je uporabil star elektromotor (125 voltov), dodal transformator, reduktor, kladio, "babco", vzmet, vzvod, ekscenter, vse to smiselno povezal in pognal. Električni klepec mu je sklepal koso enakomerno in natančno, ne da bi se sam utrudil. Za izdelavo električnega klepeca je Franc porabil dva dneva, material pa ga je stal približno 20 tisočakov. Torej bi tudi prodajna cena ne bila pretirano visoka, če bi se seveda kdo lotil serijske izdelave naprave, ki bo na naših hribovskih kmetijah še dolgo, da ne rečemo zmeraj, uporabna.

- n

lenjavo, ki nikoli ne čaka na zalogi. Tako prihajajo k njim stranke ne le iz Bele krajine, ampak tudi z druge strani Gorjancev.

Ročnega dela je res veliko, vendar je na majhni površini moč kar precej zaslužiti. Nerodno pa je, da so daleč od velikih trgov. "S pridelavo in prodajo na veliko pa se je hkrati težko ukvarjati. Če bi imeli zagotovljen trg, bi se gotovo odločili tudi za drugo vrsto zelenjave, saj je belokranjsko podnebje za zelenjadarstvo zares odlično. Zlasti še, če je tudi za namakanje poskrbljeno," je priprčan Peter Pezdirč.

M. BEZEK-JAKŠE

Ptice v vinogradu

Ne bodite v skrbeh, kaj boste jedli ali kaj boste pili.

Poglejte ptice pod nebom. Ne sejejo in ne žanjejo, pa vendar jih nebeski oče živi. Koliko več ste vredni vi.

Luka 12/22-24

V jesenskih dneh neznane mi je motil miren spanec. Se v vinogradu nekdo je grozja lotil. Kako falota bi na delu zmotil?

Vranem jutru hladna rosa. V vinogradu dva kosa sta na enem grozdu stala. Kot da bi ga kupila, sta klujuvala.

Naslednji dan sta v goste vse prijat'lje iz bližnje hote v svoj vinograd povabila. Na ves kljun perjad je stvarku hvalila.

Čakaj čakaj me pretkanec, ne boš mi motil spanec, ne bo me več na prežo, pri Agroservisu sem kupil mrežo.

JURE MURN

PREMALO VODE

Pivovarna Union je julija letos prodala skoraj 13.000 hektolitrov naravne pitne vode Zala, kar je dvakrat več kot v istem mesecu lani. Povpraševanje po vodi je bilo tako veliko, da bi je lahko, če bi imeli dovolj velike proizvodne zmogljivosti, prodali še vsaj milijon litrov. Polnilne linije za vodo in druge brezalkoholne pijače v plastenkah so imeli vse poletje 24 ur dnevno polno zasedene. Primanjkovalo je zlasti vode in ledenih čajev v politrskih plastenkah.

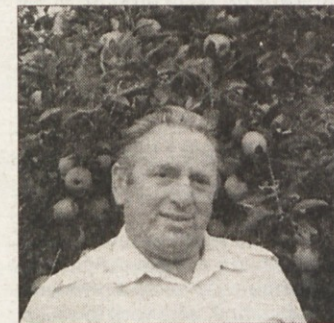
Živinorejo zamenjal s sadjarstvom

Pogovor z uspešnim sadjarjem Janezom Košičkom iz Žužemberka, desni breg

ŽUŽEMBERK - Sadjar mora vedeti in narediti marsikaj, če hoče pridelati obilo lepega,okusnega in zdravega sadja. To dobro ve tudi Janez Košiček, po domače Andrejčkov Janez, ki je edini v Suhi krajini usmerjen le v sadjarstvo.

Pred letom 1991 so bili pri Košičkovih usmerjeni v živinorejo, vendar so imeli za primerno čredo živine premalo zemlje. Potem se je Janez pred sedmimi leti odločil za plantažni nasad jablan. "To je bilo zgolj naključje. V bolnišnici se je pogovarjal s sadjarjem in dobil idejo, da bi se začel s tem ukvarjati. In ko sem se odločil za to, sem

"Pri obiranju, ki je v sadovnjaku največje delo, nam pomagajo sorodniki, ker pa nimamo hladilnice, želimo sadje takoj prodati. Veliko ljudi vidi table ob cesti, in ko se vračajo iz tople ali iz izletov, nas obiščejo in kupijo naše sadje, ki je zaradi čistega okolja bolj zdravo," razloži Janez Košiček.

Janez Košiček v svojem sadovnjaku.

imel v mesecu dni že sadike. Poti nazaj ni bilo več," se spominja in dodaja, da je začel kot samouk. V pomoč so mu bile knjige in strokovne revije, kot začetniku pa mu je zelo koristila tedenska revija Sivi, ki zdaj ne izhaja več. Pa tudi pri svetovalni službi so mu zelo radi pomagali in svetovali, predvsem mag. Alojz Mustar.

V začetku je posadil na 1,2 hektarja površine štiri vrste jablan, kasneje pa je plantažni nasad razširil še za hektar. Posajene ima sorte, po katerih je največ povpraševanja: elstar, gala, zlati delišes, mutsu, jonagold in idared. Vseh dreves ima 7.000, pri njihovem varstvu upošteva navodila prognostične službe.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Pripravljajmo se na trgatev

(Nadaljevanje)

Veliko pasti je pri tem, skoraj čudežnem spreminjanju sladkega mošta v okusno vino. Tudi sami si lahko naredimo težave in povzročimo vrelne zastoje. Nevaren je previsok odmerek bentonita za predčiščenje mošta, preostro razsluzenje, prenizke ali previsoke temperature mošta. V mnogih primerih je vzrok za vrelne zastoje ali neprijetne vonjave vina v pomanjkljivi zalogi hranil za kvasovke v moštu. Kvasovke v moštu, ki doživljajo opisane stresne situacije, reagirajo z drugačno presnovo. Posledica je v stranskih produktih, lahko nastavek nezaželenih arom, ali povišana vsebnost sestavin (acetaldehid), ki višajo njegovo potrebo po žveplu. Ali dodatki raznih hranljivih soli za kvasovke prispevajo k boljšemu poteku alkoholnega vrenja?

Za presnovo in razmnoževanje kvasovk so potrebne v moštu razne dušične snovi kot aminokisliline, beljakovine... Pomanjkanje teh snovi omejuje kvasovke v njihovi aktivnosti in lahko sledi počasno prevrevanje mošta z zastoji. Mošti, ki smo jih namerno zračili, ali oksidirali pred dodatkom vrelnega nastavka zgubijo del dušičnih snovi. V moštih z višjo vrelno temperaturo, čez 20° C, potrebujejo kvasovke več dušične hrane. Nizke vrelne temperature, pod 15° C pomenijo tudi stres za kvasovke, zato se priporoča za "hladna vrenja" uporabiti kvasovke, ki so selekcionirane na nizke temperature. Na srečo je na trgu več pripravkov z "dušično" hrano, da preprečimo strese kvasovk. Priporočam pripravke, ki vsebujejo tiamin (vitamin B1), toda pozor

na ostale sestavine teh pripravkov. Zaradi nevarnosti tvorbe žveplovodika (H₂S) niso priporočljive kombinacije dušik-žveplo, kot amon-sulfat, bisulfit. Bolje je dodati dušično-fosforno kombinacijo. Ni še dovolj raziskano, če preveč dušične hrane v moštu povzroči neprijetnosti v vonju in okusu vina. Ne smemo pretiravati pri dodajanju hrane kvasovkam. Najbolj jo pa potrebujejo na začetku, ko se razmnožujejo, kasneje manj.

Ali bo letos pomanjkanje dušičnih snovi v moštih? Vroč poletje je povzročilo nekaj suše na plitvih tleh. Sorta laški rizling ki je zelo zastopana v naših vinogradih je podvržena suši zato ji posvečajmo več pozornosti, saj v od suše prizadetemu grozdu manjka dušika. V vročih letnikih je vsebnost aminokislin v moštih nižja, laški rizling je poznan po nižji vsebnosti dušičnih snovi že v mormalnih letnikih. Zmanjševanje gnojenja v vinogradih, ki se priporoča iz utemeljenih razlogov, se predvsem pri preobloženih trtah odraža v manjši vsebnosti dušičnih snovi v jagodnem soku. Tudi trajna zatratjenost vinogradov zmanjšuje dušik. Suropa gnoloba grozda tudi zlahka gnoloba, zdesetka količina vitamina B1 v grozdu. V nedovolj zrelem grozdu je sploh premalo dušila. Predvsem pa dragocenih amonikisline, od katerih je odvisna kakovost vina v absolutnem pomenu besede, nesorazmerno naraščajo v zadnjih dnevih dozorevanja grozja. Zaenkrat svetujem, da si pravočasno zagotovite hranljive soli za kvasovke in da opazujete, katero grozde, bo po opisanih primerih vsebovalo premalo dušičnih snovi za zadostno prehrano kvasovk.

(Nadaljevanje sledi)

dr. JULIJ NEMANIČ

KMETIJSTVO

PREGLEDI LAHKIH PRIKLOPNIKOV

LJUBLJANA - Zakon o varnosti cestnega prometa, ki je stopil v veljavo 1. maja, v 174. in 188. členu določa, da morajo biti lahki priklopniki tehnično pregledani, in sicer enkrat na leto. Po odredbi o homologizaciji vozil (za lahke priklopnike je pričela veljati 10. februarja 1995) so v cestnem prometu lahko le tista vozila, ki so homologirana. Da bi lastnikom lahkih priklopnikov približali možnost opravi strokovni pregled, je ministrstvo za znanost in tehnologijo, Urad za standardizacijo in meroslovje, pooblastilo še osem organizacij po Sloveniji za tehnične preglede motornih in priklopnih vozil, ki so strokovne preglede začele opravljati s 1. septembrom. Med njimi sta tudi AMZS enota na Otočcu in Integral Brebuc v Brežicah.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Minuli ponedeljek so branjevke na trgu prodajale: jagode po 200 tolarjev košarico, maline po 150, borovnice po 500, hruške po 100 do 130 tolarjev kilogram, slive po 200 do 250, jabolka po 60 do 140, breskve po 250, grozdje po 200 do 300, papriko po 150, paradiznik po 50 do 150, bučke po 100, česen po 500, rdečo peso, korenček in kolerabo po 150 do 200, fižol v zrnju po 500, endivijo in radič po 300 do 400, krompir po 80, špinat po 300, merico, sladke feferone po 200 in orehe po 950 do 1.000 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 110 do 3 mesece starih prašičev, 82 starih 3 do 5 mesecev, in 45 starejših. Prvih so prodali 84 po 360 do 370, drugih 46 po 300 do 310, tretjih pa 22 po 240 tolarjev kilogram žive teže. Na sejmu so našli 34 prodajalcev in 23 kupcev.

kmetijski nasveti

Pravilno siliranje koruze

Siliramo takrat, ko ima koruzna rastlina največ hranilnih snovi. Ta čas določimo na podlagi opazovanja mlečne črte na koruznem zrnju. Koruzni storž odtrgamo vsaj 4 metre od roba njive, ga očistimo in prelomimo na polovico. Na zrnih na gornjem delu storža lahko opazimo razmejitev med trdim in mehkim (mlečnim) delom zrna. To razmejitev imenujemo mlečna črta. Ta črta se pojavi v začetku voščne zrelosti na vrhu zrna in se z dozorevanjem pomika proti oklasku. Pravi čas za siliranje koruze je takrat, ko je mlečna črta na sredini zrna; pol zrna je trdega in pol še mehkega. Koruza je takrat v polni voščeni zrelosti. Pri normalnem zorenju je zrelost storžev odločilnejša od zrelosti koruznih listov.

Na siliranje se je treba dobro pripraviti. Silose je treba očistiti ostankov stare silaže in plesni. Stene morajo biti popolnoma čiste in tam, kjer plesnijo, jih lahko razkužimo s primernim razkužilom (Virkon S). Stene čistimo vedno sproti, če pri odvzemanju silaže, tako bo manj težav s plesnijo.

Zrezo koruzno siliranje temeljito stlačiti in silos takoj pokriti s folijo. Uporabimo dve foliji ali folijo in zaščitno mrežo ali ponjav. Za obtežitev koristastih silosov pripravimo posebne obtežilne vreče, napolnjene s peskom. Ob slabem vremenu in blatnih njivah naj bodo kmetje posebej pozorni na škodljivo vnašanje blata v silos.

Poseben problem bo letos spravilo koruze, poškodovane od toče. Taka koruza je ponekod močno okužena s plesnimi, ki se ob mokrem vremenu širijo. Za spravilo take koruze imamo tri možnosti: sušenje koruznega zrnja, siliranje zrnja z določenimi silirnimi pripravki, siliranje cele koruzne rastline pri nižji suhi snovi. Če je okužba res močna, priporočamo sušenje koruznega zrnja, ki prekine razvoj plesni.

Plesnivost silaže lahko preprečimo z uporabo propionske kisline (Luprosil) ali soli propionske kisline (Miprosil) in Mold-Zap. Propionska kislina je zelo nevarna, lažje je uporabiti soli propionske kisline. Za 1 tono silaže potrebujemo 2 kg Mold-Zapa ali 1,5 l tekočega Mold-Zapa ali 2 kg Miprosila. Ti pripravki so predragi za siliranje cele koruzne rastline, lahko pa jih uporabimo za siliranje koruznega zrnja ali mletih koruznih storžev.

Inž. STANE BEVC

Kmetijska svetovalna služba Novo mesto

ČEŠKI FOLKLORISTI V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOL. TOPLICE - V petek, 4. septembra 1998, bo ob 19. uri na vrtu gostilne Rog v Dolenjskih Toplicah nastopila otroška folklorna skupina Breclavčanek iz Češke. Gre za skupino, ki goji folkloro jugozahodne Moravske in Slovaške. Posebej zanimive pa so njihove barvite narodne noše. Vstopnine ne bo. V primeru slabega vremena bo nastop ob 20. uri v zdraviliški restavraciji v hotelu Kristal.

DANES PREDAVANJE O DRUGAČNI FRANCIJI

NOVO MESTO - Danes, 3. septembra, bosta imela ob 19. uri v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca Tanja in Miha Hadl zanimivo potopisno predavanje z diapozitivi pod naslovom "Zelito spoznati Francijo, drugačno od podob iz turističnih vodičev".

SEJEM BUKVARNE

NOVO MESTO - Od 7. do 11. septembra bo na ploščadi pred vodom v Knjižnico Mirana Jarca vsak dan od 11. do 18. ure sejem Bukvarne. Knjige bodo naprodaj po 300 do 500 tolarjev.

V Metliki največji obisk na domačih večerih

Na poletnih prireditvah 312 nastopajočih - Velika pomoč

METLIKA - Z nastopom Pihalnega orkestra slovenske policije pod taktirko Milivoja Šurbka so se na metliškem grajskem dvorišču v petek minuli teden zaključile mednarodne poletne kulturne prireditve z naslovom "Pridi zvečer na grad". Pod okriljem prizadnega prireditvenega odbora, ki ga vodi Anica Kopinič, se je letos že šestič zapovrstjo zvrstilo 14 prireditev, ki so jih spremljale 3 likovne razstave, 8 filmskih in ena odrska predstava za otroke.

Vse to pa je več kot dovolj, da so v Metliki letošnje prireditve ocenili kot zelo uspešne. Od 312 nastopajočih jih je bilo kar dve tretjini iz tujine, prisluhnilo pa jim je 3.700 obiskovalcev. Največji obisk pa je bil, kljub temu da so poleg gostov iz evropskih držav nastopili tudi plesalci s Tahitija in iz Brazilije, na večerih domačih skupin Pojoče steljce, Bard, Indust bag in Cancenberg. Sicer pa je v pestrem programu gotovo vsak našel kaj zase.

Kljub veliki zagnanosti prireditvenega odbora in uspešnemu delu, ki ni plačano, pa prireditve ne bi bile finančno pokrite, če ne bi poleg vstopnine in prispevka občine Metlike priskočili na pomoč tudi sponzorji. Letos jih je bilo kar 53 in metliški župan Branko Matkovič, ki jim je ob koncu prireditev pripravil sprejem, jih je pohvalil, da pri njih vedno naletijo na odprte roke. Tudi po njihovi zasluzi je mala metliška občina postala pomemben del slovenskega kulturnega življenja. Ne nazadnje so si metliški poletni kulturni večeri utrlj pot v nacionalni projekt oživiljanja starih mestnih jeder, gradov in cerkva "Imago Sloveniae - Podoba Slovenije". Prav po zaslugi te fundacije so bile v Metliki na sporedu tudi prireditve, na katere bi morali sicer najmanj v Ljubljano.

M. B.-J.

VESELKO V NOvem FILMU NEPOPISAN LIST

LJUBLJANA - Te dni bo padla prva klapa za novi slovenski mladinski celovečerni film z naslovom Npopisan list, ki ga bo v produkciji Arsmedia, d.o.o., posnel režiser in scenarist Jane Kavčič. Film govori o zorenju mladega junaka, ki v svoji razgibani domišljiji ne loči prav dobro resnice od domišljije, in filmska zgodba se zaradi tega prav zanimivo zaplete. Film ima popularno zasedbo, saj igra glavno vlogo televizijski odklopljenec Borut Veselko, nastopajo pa tudi drugi znani igralci: Tanja Ribič, Angelca Hlebec, Lenča Ferencak idr.

ivanške občine. Rimske grobove so odkrili tudi pri Črnelem pa pri t.i. Kafe hausu v Stični. Pri Hudem je locirana postaja Acervo. Kolovoz oz. cesto proti Mrzlemu Polju, ki je povezovala z Žužemberkom na jugu in Stično na severu, so zasuli leta 1956, ko so gradili avtocesto bratstva in enotnosti. Ta cesta pa je vrisana že v Franciscejskem katastru iz prve polovice 19. stoletja, prav tako na Jožefinski vojaški karti iz konca 18. stoletja.

"Možno je, da bi rimska cesta vključevala oz. povezovala na pomembnejšo cestno povezavo vzhod-zahod, zelo verjetno pa je slednja cesta potekala mimo Rogovile, streljaj zahodno od Mrzlega Polja, kjer so pred dvema letoma našli milnik. Raziskujemo plasti ceste in okolico, ker so Rimljani ob cestah pokopavali pokojnike in je večja verjetnost najdb. Vse ceste so grajene z lomljenca. Najdbe so precej raztresene, odkrili pa smo celo nekaj najdb iz pozne antike. Na našem sektorju je opazno hudourniško delovanje Višnjice in Stiškega potoka. Višnjica je verjetno iz bližnjega grobišča naplavila tudi dele oljenk, fibulo in dva bronasta novca iz začetka 4. stoletja, to je iz časa Konstantina," pravi arheolog Nabergoj.

P. PERC

Arheolog Tomaž Nabergoj

Grad daje navdih sorodnim dušam

2. kolonija deseterice mladih likovnih ustvarjalcev na gradu Mala Loka

MALA LOKA - Novodobni graščak Dušan M. Šparovec je ob sobotni otvoritvi razstave del mladih likovnih ustvarjalcev na gradu Mala Loka dejal, da je bila njegova želja, odkar je pričel z obnovo gradu, da bi ta postal zbirališče ustvarjalnih in pozitivno mislečih ljudi.

Že lani je to skupina mladih slikarjev našla primeren kotiček za ustvarjanje in skupaj so prišli do zamisli o društvu Arti, v okviru katerega bi lahko uresničili bodisi umetniške ali športne, ekološke in turistične projekte. Kot je pokazala 2. kolonija mladih ustvarjalcev, sta Šparovec in društvo Arti, ki deluje na neprofitni osnovi, na dobri poti, saj so odprti za nove ideje ter pripravljeni dati prostor vsakemu ust-

varjalcu, grajsko okolje pa spodbudno vpliva na ustvarjalnost, so nam povedali tudi nekateri mladi slikarji.

V t.i. Grajskem labirintu so tokrat sodelovali: študentka 2. letnika slikarstva Katharina Andraschke iz Freiburga (Nemčija), Mateja Benedetti (Koper), Renata Burnik (Sovodnje), Jana Flego (Koper), absolventka Akademije za likovno umetnost (ALU) v Ljubljani Katja Gorjup, Diana

Kotnik (Petrovče), absolvent likovne pedagogike Silvo Lavtižar (Gozd Martuljek), Zoran Lesjak (Ljubljana), Iztok Sotler (Ljubljana), Ziga Vojska (Domžale), zvečine študentje 2. letnika Šole za risanje in slikanje na Visoki strokovni šoli v Ljubljani; nekateri so sodelovali na več skupinskih ali celo imeli že kar nekaj samostojnih razstav. Večina pa jih je sodelovala že na lanskoletni prvi koloniji na gradu Mala Loka. Prof. Darko Slavec je dejal, da je zelo vesel, da je navzoč pri razstavi, na kateri je zastopano tako veliko število kakovostnih likovnih del, ki jih vse po vrsti povezujejo mladostna sila, ustvarjalna svoboda in nujna mladih avtorjev kakor tudi izvirnost pristopov do obravnavanih tem. Zato prof. Slavec podpira likovne kolonije, ki so izvedene na tako dostojen in pregleden način, kakršna je bila julijska na gradu Mala Loka.

P. P.

Seminar, na katerega čakaš več let

Mladi glasbeniki s profesorjem Arbom Valdmo

KRŠKO - V Glasbeni šoli Krško in na gradu Podsreda je potekal od 24. do 30. avgusta seminar za klavir, na katerem je udeležencem predaval glasbenik estonskega rodu prof. Arbo Valdma. Seminar je bil namenjen nadarjenim učencem srednjih glasbenih šol ter študentom in učiteljem klavirja. Za omenjeno poletno glasbeno srečanje, ki je privabilo udeležence iz Albanije, Hrvaške, Jugoslavije in Slovenije, so izbrali krško glasbeno šolo zaradi premajhnega števila instrumentov na gradu Podsreda. Grad razpolaga namreč le z dvema klavirjema, kar je bilo za tokratni dogodek premalo.

Organizatorji menijo, da seminar ni razočaral udeležencev, njegovo priljubljenost pa potrjujejo tudi besede Eve Sotelske, ene od udeleženk: "Zelo mi je všeč, da profesor res dela in da nimamo počitka. Veliko pove v zelo kratkem času. Glasbenega problema ti ne pokaže naravnost, ampak ga moraš odkriti sam. Profesor je natančen in zahteven. Izvrstna je tudi organizacija seminarja."

Seminar, ki ga je organiziral Kozjanski park v sodelovanju s krško glasbeno šolo, je vodila Helena Rožman.

Arbo Valdma je 23. avgusta skupaj s Christiane Frucht izvedel koncert v atriju gradu Podsreda, dogodek pa je spadal med prireditve Glasbenega poletja na gradu Podsreda. Prof. Valdma je med poznavalci cenjen glasbenik, o čemer verjetno veliko povedo tudi besede ene od udeleženk seminarja: "Več let sem čakala na udeležbo na seminarju profesorja Arba Valdme."

L. M.

SEMINAR ZA KLAVIR - Študenti prof. Alba Valdme so že prejeli nagrade na mednarodnih tekmovanjih. Se takih laskavih naslovov lahko nadejajo tudi udeleženci letošnjega avgustovskega seminarja za klavir na gradu Podsreda in v Glasbeni šoli Krško? Najmlajša udeleženka Kaja Prodink iz Ljubljane je bila stara 12 let. Na fotografiji: Ivana Dizdarevič iz Beograda. (Foto: L. M.)

ARTI, DRUŠTVO ZA VZPODBUJANJE USTVARJALNOSTI - Novodobni graščak Dušan M. Šparovec se je zahvalil Metki Trampuž za enoletno uspešno vodenje društva Arti. Lani so organizirali 1. slikarsko kolonijo Šole za risanje in risanje ter njihovih gostov, razstavo njihovih del, literarno delavnico mlajših ustvarjalcev iz Primorske, razstavo Metke Gosar in Špele Zorčič ter martinovanje z Martinom Strelom, ki bo tudi letos in naj bi postalo tradicionalno. Letos so se prvič predstavili s prireditvijo Oslobojitelj, ki jo je podprla tudi Zveza kulturnih društev Trebnje. Sicer je pa zanimivo, da na grad Mala Loka še vedno prihajajo ustvarjalci in obiskovalci iz bolj oddaljenih krajev v večjem številu kot iz bližnje Dolenjske. Tako je bilo tudi na sobotni otvoritvi razstave, ki jo je z nastopom na čelu v grajski kapeli obogatil Jernej Čopič. (Foto: P. Perc)

POLICIJSKI ORKESTER NA GRAJSKEM DVORIŠČU - Pihalni orkester slovenske policije pod vodstvom Milivoja Šurbka je zaključil dvomesečne metliške poletne prireditve. 65-članski orkester letos praznuje 50 let uspešnega glasbenega dela, za katerega tako doma kot v tujini prejema laskava priznanja, ki ga med tovrstnimi orkestri uvrščajo v sam evropski vrh. (Foto: M. B.-J.)

Se grad Grm končno vrača Novomeščanom?

Koncert skupine Šukar: dobrodelna prireditev za prenovo gradu

Kljub zelo hladnemu vremenu je množica Novomeščanov in okoličanov 28. avgusta zvečer napolnila prostrano dvorišče gradu Grm nad mestom. Prijazno vabilo Zveze kulturnih društev ter Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je obetalo zanimivo prireditev, ki ni nikogar razočarala. Obiskovalce je pozdravil direktor zavoda Danilo Breščak, ki je predstavil namen dobrodelne prireditve v korist prenove grmskega gradu.

Med drugim je govornik omenil, da je grajski kompleks v času pred IMV in podjetjem Revoz, ko je bila tu še Kmetijska šola Grm, obsegal površine vse tja do Težke vode. S prehodom v tovarniške roke je stik gradu z mestom nekoliko usahnil. Od jeseni 1994, ko je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto najel prve prostore v gradu, do letos, ko tu domuje poleg zavoda še Zgodovinski arhiv Slovenije z enoto za Dolenjsko in Belo kra-

jino, se je odtujenost gradu z mestom že precej spremenila. Redno vzdrževanje gradu, parka, sadovnjaka in drevoreda vrača območju nekdanjo podobo, v samem gradu pa urejajo prostore za prepotrebno restavratsko delavnico Dolenjske. Obsežno baročno arkadno dvorišče obeta postati izjemno prijetno in primerno okolje tudi za poletne kulturne ter podobne prireditve, saj tako velikega odprtega prostora drugje v mestu ni.

Obnavljanje gradu in postopno odpiranje hodnikov ter drugih prostorov v pritličju in grajskem nadstropju pomeni rešitev tako za zavod, arhiv in tudi za Dolenjski muzej, ki mu zelo manjkajo ustrezni depoijski prostori, je dejal Breščak. Poudaril je, da je dobrodelni koncert ena izmed oblik, da bi Grm približali, pravzaprav pa vrnil Novomeščanom. S petkovim koncertom sta prireditelja zbrala del sredstev, ki so nujno potrebna za vzdrževanje in prenovo grajskih prostorov. To je uvidelo tudi 19 domačih in celo 6 drugih pokroviteljev, ki so podprli koncert. Donator večera je bilo Društvo Novo mesto.

Gostujoča skupina Šukar, znana po vsej Sloveniji, je razveselila goste večera z odličnim igranjem predvsem ciganske glasbe z vseh evropskih območij in s petjem v čergarski inačici ciganskega jezika.

T. GOŠNIK

Antične najdbe na avtocesti

Na odseku bodoče avtoceste Višnja Gora-Bič arheologi Narodnega muzeja iz Ljubljane pri Ivančni Gorici odkrili precej keramike, pa tudi dva novca izpred 4. stoletja

IVANČNA GORICA - Arheologi Narodnega muzeja iz Ljubljane s sodelavci bi radi do konca letošnjega oktobra na trasi bodoče avtoceste Višnja Gora-Bič, predvsem v okolici Ivančne Gorice, raziskali različne lokacije, ki so jih opredelili že pred dvema letoma med terenskimi pregledi in ko so med poskusnimi sondažami zemljišči ugotovili, kje so morebitna arheološka najdišča. Po veljavnem zakonu DARS financira raziskovanja, ki so jih pričeli 20. junija letos.

"Vsa najdišča ekipe, ki štejejo skupaj 12 strokovnih sodelavcev iz Ljubljane ter 38 študentov in dijakov, pretežno iz teh krajev, temeljito raziskujemo, najdbe dokumentiramo, odnesemo v Narodni muzej v Ljubljano, jih konzerviramo itd. Če bi seveda odkrili takšen prvovrsten spomenik, kakršen je denimo rimska nekropola v Šempetru, bi se morali pogovoriti o morebitni spremembi trase tega dela avtoceste. Zaenkrat še nismo odkrili nič takega, je bilo pa že precej keramike in žebeljčkov. Vreme nam je šlo zelo na roko," nam je pretekli četrtek pripovedoval arheolog, 33-letni **Tomaž Nabergoj**, kustos za arheologijo visokega in poznega srednjega veka v Narodnem muzeju v Ljubljani, ki je vodja sektorja raziskovanj južno od bencinskega servisa v Ivančni Gorici proti Mrzlemu Polju oz. cesti proti Muljavi.

Ze pri terenskih pregledih pred dvema letoma so tudi z geofizikalnimi raziskavami, ko so merili električno upornost in magnetizem, odkrili nekaj antičnih najdb,

tudi nekaj novoveških, našli so celo novce in dele lakrimarija, to je steklena posoda iz časa Rimljanov. V ivanški občini so znana arheološka najdišča na Viru pri Stični, kjer so odkrili številne gomile iz halpatske dobe in ostanke enega največjih železnodobnih gradišč na Slovenskem. Našli so tudi tri miljnike, ki pričajo, da je to potekala pomembna rimska cesta, ki je povezovala vzhod in zahod. Miljnik je našel svoje mesto tudi v grbu in na zastavi nove

Arheolog Tomaž Nabergoj

POTA
IN STRAN POTAT

dežurni
poročajo

ODMONTIRAL GRELNİK - Od 24. na 25. avgust je neznan stonlec na deponiji na Cvibljū prišel do delovnega stroja ULT in odmontiral zračni grelnik vebasto. S tem je trebanjsko Komunalno oškodoval za okrog 100 tisočakov.

OB UMETNIŠKO SLIKO - 27. avgusta dopoldan je neznanec v Češki vasi v avli podjetja BTC s stene ukradel umetniško sliko. Podjetje je oškodoval za okoli 79 tisočakov.

POŠKODOVAL STREHO - 29. avgusta med 23. in 24. uro je nekdo z dvorišča gradu v Črnomlju metal betonske kvadre na streho drvarnice, ki je postavljena nekoliko nižje ob grajskem zidu. S tem je poškodoval ostrešje in opeko na drvarnici lastnika B. J. iz Črnomlja in povzročil za 30 tisočakov škode.

OKRADEL AVTO - V noči na 30. avgust je neznan storilec v Obrtniški ulici v Trebnjem prišel do parkiranega avtomobila, ki je last A. S. iz Novega mesta, skozi okno segel v notranjost avtomobila in ga odprl, potem pa iz avtomobila ukradel avtoradio, dva zvočnika, fotoaparat, ženski parfum in oblačila. Neznanec je lastnico oškodoval za okrog 70 tisočakov.

OB RADIJSKO POSTAJO - 29. avgusta je neznanec na Trški gori vlomil v osebni avto A. B. iz okolice Novega mesta ter iz prtljažnika ukradel prenosno radijsko postajo znamke Motorola MT 2100. S tem je neznanec oškodoval Ministrstvo za obrambo za okoli 250 tisočakov.

OB DENAR - 31. avgusta je nekdo v vinorodnem okolišu Ljuben pri Drganjih selih iz odklenjenega avtomobila S. B. iz Novega mesta iz denarnice, ki jo je našel v predalu armaturne plošče, ukradel 12 tisočakov, še 4 tisočake pa je ukradel iz žepa hlače, ki so visele na slivi ob vinogradu.

VLOMIL V CVETLIČARNO - V noči na 31. avgust je neznan stonlec na Ljubljanski cesti v Novem mestu v stavbi BTC-ja vlomil v pisarno cvetličarne Cvetnik, pregledal predale pisalne mize in omaro in ukradel 75 tisočakov ter za 20 tisočakov vrednostnih papirjev. Lastnico cvetličarne M. Š. iz Novega mesta je s tem oškodoval za 95 tisočakov.

ODPELJAL ODKLENJENO KATRCO

NOVO MESTO - V nedeljo, 30. avgusta okrog 3. ure ponoči je neznanec na Topliški cesti v Novem mestu ukradel katrcu, z registrsko št. LJ C6 - 47D. Lastnik avtomobila M. Č. iz Novega mesta katrcu ni zaklenil, v njej pa je pustil tudi kontaktne ključe. Lastnik je oškodovan za okrog 350.000 tolarjev. Policisti naprošajo občane, ki bi morda videli ali karkoli vedeli o ukradenem avtomobilu, da o tem obvestijo policiste po tel.: 113.

PRVI ŠOLSKI DAN - V torek je bil prvi šolski dan in še posebej ob Šolah so bili pločniki in prehodi za pešce polni otrok. Z najmlajšimi so prvi dan v šolo prišli tudi starši, po novem zakonu o varnosti cestnega prometa pa morajo starši za 7-letnika poskrbeti, da bo imel spremstvo v šolo in iz šole skozi celo leto. Čeprav bodo tudi policisti v prvih tednih šole poostri nadzor nad prometom, pa ni odveč opozorilo, naj vozniki v bližini šol vozijo zelo previdno. Na fotografiji so šmihelski otroci na poti v šolo. (Foto: A. B)

ZAČETEK VPISA ETAŽNE LASTNINE

Zemljiška knjiga ima zaostanke

Povzročile so jih spremembe predpisov in pomanjkanje kadra - Prednost imajo nujni primeri - Težave z vpisom etažne lastnine - Brez organiziranega pristopa ne bo šlo

NOVO MESTO - Po vojni je zemljiška knjiga izgubila svoj pomen, zato je vse do sprejetja novega zakona o zemljiški knjigi pred tremi leti veljal še stari jugoslovanski zakon iz leta 1930, ki je bil povzet po avstroogrskih zakonih. Zemljiška knjiga je po letu 1990 tudi pri nas pridobila na pomenu, kljub temu pa se zaradi različnih vzrokov število neresenih zadev iz leta v leto povečujejo.

Vodja zemljiške knjige pri novomeškem okrajnem sodišču **Ana Gazvoda** je povedala, da je povprečni rok za izdajo zemljiško-knjižnega sklepa težko določljiv, saj imajo neresene še zadeve iz druge polovice leta 1996, da pa prednostno rešujejo nujne primere, npr. kadar stranka potrebuje zemljiškoknjižni izpisek za pridobitev gradbenega dovoljenja, kredita, odločbe za zaščitenost kmetije, prijave vinograda, vložitve tožbe, geodetsko meritev ipd. "Do takšnih zaostankov prihaja zaradi bistvenih sprememb predpisov, ki zadevajo zemljiško knjigo, in zaradi neustrezne kadrovske politike," pravi Gazvoda. Konec leta 1991 je namreč začel veljati zakon o denacionalizaciji, zaradi katerega se je zelo povečalo število zemljiškoknjižnih izpisov. Potem je leta 1995 začel veljati težko pričakovani Zakon o

zemljiški knjigi, ki pa je prinesel vrsto sprememb: zemljiškoknjižnemu referatu je povečal pristojnosti, prinesel pa je tudi dodatne naloge. Konec lanskega leta je

ETAŽNA LASTNINA - Z vpisi etažne lastnine je v Sloveniji še vedno največ težav. V primerih, ko so investitorji še znani, je pot lažja, kjer pa investitorja ni več, bo moral vse potrebne papirje okrog stavbe v imenu lastnikov stanovanj zbrati kdo drug, morda bi bilo še najbolje, da bi to storil upravljalec bloka. (foto: J. D.)

OB FORD FIESTO

KRŠKO - Lastnica ford fieste 1.1 CL je bila 26. avgusta zjutraj prese- nečena, ko je ugotovila, da je njen avto nekdo ukradel. Rdeča fiesta, letnik 1993, registrska številka KK R1-363, je bila parkirana na parkirišču v Gubčevi ulici 6 v Krškem. Policisti naprošajo vse, ki bi karkoli vedeli ali opazili avtomobil, da pokličejo najbližjo policijsko postajo ali na telefon 113, svariijo pa tudi morebitne kupce pred nakupom ukradenega avtomobila.

PONUDIL PREVOZ ČEZ DRŽAVNO MEJO

ČRNOMELJ - 27. avgusta nekaj pred deseto uro zvečer so policisti v Črnomlju nameravali ustaviti voznika golfa s ljubljansko registracijo, vendar voznik ni ustavil, ampak jim je z glavne ulice pobegnil na stransko, kjer pa je moral ustaviti zaradi vzdrževalnih del na cesti. Potem je pobegnil iz avtomobila, v njem pa so ostali trije bolgarski državljani. Policisti voznika niso našli, so pa kasneje ugotovili, da gre za 26-letnega B. J. iz Ljubljane, ki je Bolgarom na Hrvaški strani ponudil prevoz čez državno mejo za 500 nemških mark. Policisti Ljubljance na se iščejo, zoper Bolgare pa so že napisali predlog sodniku za prekrške.

Zaradi ličkalnika za vedno ob roko

Najpogostejše poškodbe v jesenskem času - Vsako leto okrog 15 novih invalidov - Zaradi zmečkanin odмира tkivo, poškodbo pa spremlja tudi infekcija - Pomembna hitra oskrba

NOVO MESTO - Poškodbe rok zaradi nepravilnega ravnanja z ličkalnikom so vsako leto zelo pogoste. Vsako jesen v novomeški bolnišnici oskrbijo okrog 15 poškodovancev, letos so prvo pacientko zaradi poškodbe z ličkalnikom sprejeli sredi prejšnjega tedna. Ker so to hude poškodbe, ki zahtevajo dolgotrajno zdravljenje, največkrat pa tudi amputacijo prstov oz. dela roke, zdravniki opozarjajo kmete, naj bodo pri delu s tem strojem karseda previdni.

Predstojnik kirurškega oddelka novomeške bolnišnice dr. **Leopold Morela** pravi, da je zelo pomembno, da v primeru, ko pride do te poškodbe, poškodovanec pride čimprej v bolnišnico. Čimprejšnja kirurška oskrba roke je namreč zelo pomembna za uspešno nadaljnje zdravljenje. Čeprav poškodba na prvi pogled morda ni videti huda, pa so posledice zaradi zmečkanin, ki jih povzročijo valji, lahko zelo težke. Pri teh poškodbah je zelo poškodovano ožilje, zaradi česar roka ni pre-

začel veljati zakon o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini, ki je spet povečal delo s strankami, saj je z več različnimi predpisanimi obrazci delo le zapletel. "V vsem tem času pa se zemljiška knjiga kadrovsko ni okrepila, ampak je prišlo celo do zmanjšanja sistemiziranih delovnih mest od 6 na 5, poleg tega nas je kar nekaj delavcev zapustilo in odšlo drugam, uvajanje novega delavca pa zahteva kar precej časa, imeli smo tudi precej bolniških," je razložila Gazvodova. Povrh vsega so lani obnavljali prostore in opremo. Delo jim otežujejo tudi po sodnem redu določene uradne ure, ki so vsak dan od 9. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredo pa še od 13. do 15., ki pa se poleg tega ne uje- majo z uradnimi urami na občini.

Največ dela v bodoče pričakujejo pri vpisovanju etažne lastnine. Čeprav je stanovanjski zakon iz leta 1991 zahteval, da morajo lastniki stanovanj v treh letih vpisati svojo lastnino v zemljiško knjigo, to še danes ni steklo. V novomeški zemljiški knjigi so mogli vpisati svojo etažno lastnino le lastniki dveh hiš. Novih predlogov na nimajo, čeprav jih glede tega ljudje pogosto sprašujejo. Gazvodova meni, da brez organiziranega pristopa ne bo šlo. Še najbolj bi bilo, da bi upravljalec bloka od upravne enote pridobil odločbo o pripadajočem funkcionalnem zemljišču in etažni načrt. Ko je narejena razdelitev stanovanj, pa se bodo posamezni lastniki na podlagi pogodb o nakupu lahko vpisovali v zemljiško knjigo. Pri tem je pomembno, da imajo overjene pogodbe. Najtežji je prav prvi korak, zato v novomeški zemljiški knjigi nima še noben blok vpisane etažne lastnine. **J. DORNIŽ**

• **PREBLISK** - Za obnašanje na cesti ni kriva tranzicija. Večji del krivde je v slovenskem značaju, v njegovi zavrtosti. Tam, kjer bi se moral upreti, raje molči, ker je tako vzgojen in ima izkrivljen odnos do avtoritete. Ko pa sede za volan, privrejo na dan njegove frustracije, nezadovoljstvo, jeza. In to sproščanje napetosti nas strašansko veliko stane. (Dr. Gorazd Mrevlj, psihater)

POŠKODOVANA ROKA - V novomeški bolnišnici oskrbijo na leto okrog 15 takšnih poškodb z ličkalnikom. To pomeni, da je na leto za toliko več tudi delovnih invalidov, ki ne morejo nikoli več tako opravljati svojega dela, kot so ga do tedaj. (Foto: J. D.)

Zadnji hip so rešili traktorista

Vendarle huje ranjen

GORNJE BREZOVČE - Nezavarovani železniški prehod so pogosto kraj prometnih nezgod, ki jih povzročijo že majhna nepozornost. 26. avgusta ob 8.15 je prišlo do nesreče na prehodu ceste čez železniško progo pri Gornjem Brezovčem.

78-letni K. Zvegljič iz Gorenjega Brezovega pri Sevnici se je ob četrta na sedem zvečer peljal s svojim traktorjem po poljski poti ob železniški progi. Potem je zavil na nezavarovan železniški prehod. Ko je že prevozil desni tir, je opazil, da po levem iz Sevnice vozi tovorni vlak. Ustrašil se je in ustavil, nato pa se je poskušal s tirov umakniti z vzvratno vožnjo, vendar mu to ni uspelo. Lokomotiva je zadela traktor, ga zasukala za 45 stopinj in odbila 22 metrov daleč, tako da je obstal na desnem tiru. Po trčenju je traktorist ostal poškodovan v traktorju, na pomoč sta mu priskočila mimoidoča domačina in ga zvelkla iz razbitega traktorja. Le nekaj minut zatem je iz smeri Dobove pripeljal še potniški vlak. Strojevodja je sicer opazil, da je na progi nekaj narobe, vendar kljub zaviranju ni mogel tako hitro ustaviti. Zadel je v traktor in ga pred sabo potiskal še 156 metrov. K sreči so traktorista že poprej potegnili iz razbitega traktorja na varno.

Huje ranjenega Zvegljiča so odpeljali v bolnišnico, zaradi nesreče pa je bil železniški promet pol drugo uro zaprt za ves promet. Na povsem uničenem traktorju je za okrog 400.000 tolarjev škode, kolikšno škodo je zaradi nesreče utrpela železnica, pa bo ocenila posebna komisija.

TEHNIČNI PREGLED TRAKTORJEV

OSILNICA - Za občino Osilnica bo tehnični pregled traktorjev in prikolic v soboto, 5. septembra, in sicer od 11. do 12. ure v Osilnici in od 13. do 14. ure v Bosljiivi Loki. Opravljali ga bodo strokovnjaki AMZ Slovenije.

Poziv ministrstva

Skrbite za dokumente

LJUBLJANA - V času dopustov, ko večina Slovencev potuje, se poveča tudi število ukradenih in izgubljenih potnih listov. Do tega prihaja zaradi različnih razlogov, žal pa pogosti tudi zaradi malomarnega odnosa do osebnih dokumentov. Potni list kot tudi osebna izkaznica je dragocen in večnamenski dokument. Ljudje, ki so jim ukradli osebne dokumente, imajo težave pri prehajanju državnih meja, pogosto pa so presenečeni, ko prejmejo račun za opravljeno storitev npr. za zdravljenje v tujini, ki je pa niso bili deležni, da ne omenjamo nepotrebnih stroškov ob zamenjavi in drugih nevšečnosti v tujini. Minister za notranje zadeve Mirko Bandelj zato svetuje, da svoje osebne dokumente skrbno varujete in hranite, jih ne zastavljate za zagotovitev raznih plačil, vsako izgubo, krajo ali pogrešitev potnega lista pa takoj sporočite najbližji policijski postaji oz. vaši upravni enoti. Če pogrešite svoje dokumente v tujini, pa se obrnite na naše diplomatsko-konzularno predstavništvo v tej državi.

PRODAJAL TUJE DELNICE

NOVO MESTO - 29-letni D. J. iz okolice Krškega je utemeljeno osumljen goljufije in ponarejanja listin. 20. maja leta 1996 je borzni hiši Ilirika BPH, d. d., v Ljubljani na podlagi protipravno pridobljenih obvestil o vplačilu delnic Krke iz Novega mesta in ponarejenih pooblastil imetnikov delnic prodal 162 Krkinih delnic. S tem dejanjem je družino iz Zbur oškodoval za 668.605 tolarjev.

UKRADEN GOLF PUSTIL V JARKU

ČRNOMELJ - V noči na 25. avgust je neznanec v Novi Loki v Črnomlju vlomil v golfa, ki je bil parkiran pred hišo. Odtrgal je zaščitno plastiko pod volanom, povezal žice in avto spravil v pogon. Nato se je odpeljal proti Staremu trgu in v križišču Stari trg-Hrib nad Dobilčami zapeljal izven ceste v jarek, kjer ga je pustil. Kasneje so ga našli policisti ter o tem obvestili lastnika A. H.

ORGANIZIRAL ILEGALNE PREHODE MEJE

STARA VAS - 27. avgusta je L. B. iz okolice Šentjerneja v Stari vasi po predhodnem dogovoru naložil v svoj avtomobil štiri državljane Makedonije in se odpeljal proti Brezicam. Ustavila jih je policija, ki je ugotovila, da je L. B. eden od skupine ljudi, ki pomagajo pri ilegalnem prehodu meje med Hrvaško in Slovenijo, omenjene Makedonce pa je nameraval prepeljati v Italijo. Ilegalci so se srečali s sodnikom za prekrške, prav tako se bo s sodnikom srečal organizator.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur.
Marta Jelačin

Neupravičena pridobitev

Neupravičena pridobitev po 210. členu zakona o obligacijskih razmerjih je podana, kadar gre za povečanje premoženja ene stranke na račun zmanjšanja premoženja druge stranke brez pravne podlage, ki bi upravičevala navedeno povečanje oziroma zmanjšanje.

Tožbo za neupravičeno obogatitev lahko vložijo proti oporočnemu dediču oškodovanec, ki je na primer v hišo, ki je bila kasneje predmet dedovanja, vlagal svoja sredstva tako, da je bila povečana vrednost podedovane hiše posledica investicijskih vlaganj oškodovanca. Tu velja znani latinski rek: Nihče ne more prenesti na drugega več pravic, kot jih ima sam.

J. DORNIŽ

ŠPORT ZA JERNEJEVO - Čas prireditve Jernejevo 98 je bil tudi športno obarvan. Tako je v petek župan občine Šentjernej Franc Hudoklin skupaj s predsednikom turističnega društva Janezom Selakom proglasil športnika in športnico občine za leto 1997 mlada atleta Majo Nose in Jožka Vrtačiča (na sliki). V velenju vrvi je Raka z 2:0 premagala Šentjernej, na ženskem rokometnem turnirju so zmagale Novomeščanke nad Šentjernejčankami in Škocjanom, v malem nogometu je bilo najboljšo moštvo Zidaki, na teniškem turnirju dvojic pa sta zmagala Krošelj in Jakopič. (Foto: Marijan Hočevnar)

RIBIČI TEKMOVALI

ČRNOMELJ - Tekmovalci ribiške družine Črnomelj so v nedeljo, 30. avgusta, nastopili na 7. mednarodnem tekmovalstvu mladih ribičev v lovu rib s plovcem na jezeru Radehova pri Lenartu za pokal Alpe Jadran pod pokroviteljstvom revije Ribič. Med 63 ribiči iz Slovenije in Hrvaške je 3-članska posadka Črnomaljske družine (Sašo Bedič, Nenad Bedič in Denis Arifović) zasedla 16. mesto. Nastopil je tudi Novomeščan Jernej Ambrožič, ki je bil v svojem sektorju sedmi. Vodil jih je mentor Anton Domitrovič.

KOLPA ZMAGALA S 23:0

PODZEMELJ - Nogometaši Kolpe so v 3. kolu 3. SNL - center doma s 3:0 ugnali kranjsko Zarico. Štefan Penica je zadel mrežo enkrat, Matjaž Sever pa dvakrat. Mlajši dečki so izgubili s Hermesom z 1:8, starejši dečki pa so premagali Logatec s 5:0. Mladinska vrsta Kolpe je igrala v Vrhniki, kjer so tamkajšnje moštvo premagali kar s 23:0, kar deset zadetkov pa je dosegel Kristijan Penica. (S. J.)

NA VELODROMU

NOVO MESTO - Kolesarski klub Krka Telekom bo jutri, v petek, ob 16. uri na velodromu v Češči vasi pripravil tretje letošnje dirko za slovenski pokal na dirkalnišču. Kolesarji se bodo pomerili v olimpijskem šprintu, v šprintu na 200 m, v vožnji na čas, v zasledovalni vožnji in za konec še v kriteriju.

PUCELJ V POLFINALU

NOVO MESTO - Na teniškem turnirju za igralce do 16. leta za odprto prvenstvo Slovenije se je član Krke Tadej Pucelj uvrstil v polfinale, njegova klubska tovarišica Katja Škof pa je izpadla v drugem kolu glavnega turnirja.

SKAKALSKKE ZVEZDE V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Atletska sekcija Dolenjske Toplice bo v nedeljo, 6. septembra, pripravila atletski miting v skoku v daljino in troskoku, disciplinah, v katerih so topliški atleti tradicionalno najuspešnejši. Pionirji bodo svoje tekmovalstvo začeli ob 11. uri, mladinci in člani pa ob 14. uri. Oče topliške atletike Milan Šimunič je povedal, da bodo na mitingu nastopili vsi nosilci medalj z državnih prvenstev, med drugimi tudi slovenski rekorder v skoku v daljino Gregor Cankar, rekorder v troskoku Alen Topolovčan, nekdanji evropski mladinski prvak v troskoku Italijan Paolo Camosi, Ksenija Predikaka, Anja Valant, domači troskokaši Boštjan Šimunič, Gordana Djurić in Manja Praznik, za popestritev pa bosta poskrbela slovenska rekorderja v teku na 100 m in v skoku ob palici Urban Acman in Jure Rovnan, ki bosta tokrat nastopila v skoku v daljino.

Proti Madžarom manjkal še eden

Krka s porazom proti madžarskemu Spartacusu izpadla iz evropskega namiznoteniškega pokala Nancy Evans - Komac sam in v paru s Hribarjem ne more prinesiti zmage

OTOČEC - Igralcem namiznoteniškega kluba Krka v petek, 28. avgusta, na Otočcu ni uspelo ponoviti lanskega uspeha, ko so se uvrstili v drugo kolo evropskega pokalnega tekmovanja Nancy Evans. Madžarsko moštvo Spartacus Proffitholding iz Kecske meta je bilo zanje pretrd oreh, čeprav Novomeščani tudi tokrat niso bili daleč od uspeha. V bistvu je tekmo odločil že prvi dvoboj med Marjanom Hribarjem in nekdanjim madžarskim reprezentantom 40-letnim Janosom Kovacsom. Novomeščani so kasneje z zmago Komca in para Komac-Hribar izid izenačili na 2:2, a to je bilo tudi vse.

Marjan Hribar je prvi dvoboj začel imenitno in ves čas držal igro v svojih rokah, vodil z 12:7 in 14:10, ko je Kovacs z nekaj srečno dobljenimi točkami prvič izenačil na 14:14. Igra je bila izenačena do 17:17, potem pa je Madžar osvojil najprej točko na Hribarjev servis in potem izkoristil še tri svoje servise ter niz dobil z 21:17. Hribar je bil boljši tudi na začetku drugega niza in je vodil z 8:5, potem pa je prišel v krizo in Madžar je s šestimi zaporednimi točkami obrnil izid na 8:11. V nadaljevanju je Hribar sicer nekaj časa še poskušal dohiti izkušenega Madžara, a ko je slednji že vodil s 14:10, popustil in do konca ni osvojil niti točke.

V drugem dvoboju sta se pomerila 22-letni Krisztian Szabo, pred leti tretji na mladinskem evropskem prvenstvu v Ljubljani, in 7 let starejši prvi mož novomeške vrste Gregor Komac, ki je takoj na začetku s 5:0 dal mlajšemu tekmeču vedeti, da ga namerava premagati. Čeprav je Madžar v nadaljevanju zaigral bolje, Komac z njim ni imel večjih težav. V trejem dvoboju se je Tomaž Kralj presenetljivo dobro upiral prvemu igralcu madžarskega moštva 20-let-

nemu Demetru Leblu, pred dvema letoma srebrnemu na mladinskem evropskem prvenstvu v Parizu, in v drugem nizu celo vodil s 17:15, a je odlični Madžar v odločilnem trenutku zaigral bolje in osvojil drugo točko za svoje moštvo.

Komac in Hribar, državna prva-ka v igri dvojic, sta tudi tokrat dokazala, da sta tako rekoč nepremagljiva, čeprav sta drugi niz dobila šele po podaljšani igri z 22:20. V nadaljevanju se je pokazalo, da je bil prav izgubljeni prvi dvoboj odločilen, saj je Szabo po precej izenačenem prvem nizu v drugem povsem nadigral Hribarja, znova pa se je izkazal Kralj, ki je tudi proti Kovacsu v drugem nizu zaigral izvrstno in izgubil z 20:22, s čimer je bilo tekme konec, saj so Madžari povedli z odločilnim izidom 4:2.

Za zmago bi morali Novomeščani poleg prve posamične zmage Komca in zmage v igri parov doseči še eno posamično zmago, za katero pa sta bila Hribar in Kralj za odtenek preslaba. Tudi če bi vodstvo novomeške vrste igralce postavilo drugače in bi Komac za drugo igre ne prišel čisto na koncu, bi Krki za

skupno zmago manjkala še ena točka iz posameznih dvobojev. Kljub vsemu so naredili dober vtis in pokazali, da so na novo sezono dobro pripravljeni.

I. V.

Trebanjcem memorijal Jožeta Šilca

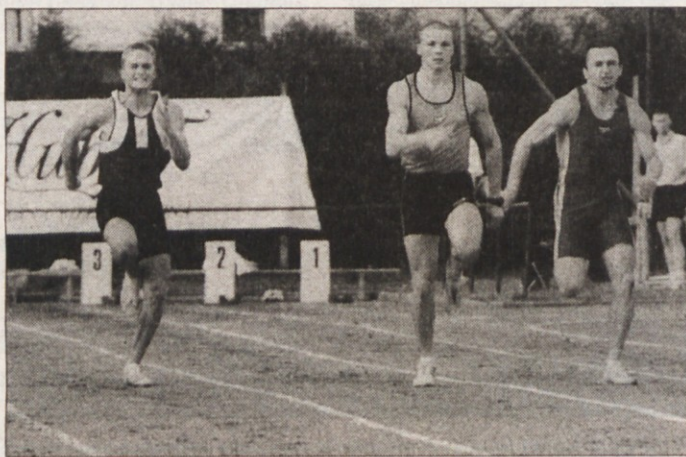
Ribničani peti

RIBNICA, ŠKOFJA LOKA - Tradicionalni 5. memorialni rokometni turnir v spomin na nekdanjega odličnega rokometarja in trenerja številnih slovenskih in tujih klubov Jožeta Šilca so tokrat pripravili v Ribnici in Škofji Loki. Na prvi tekmi je Trebnje s 26:20 premagalo Ribnico. Trener Janez Ilc je tudi na tekmi proti italijanskemu prvotlaču Rubieri večkrat mnenjal igralce, morda tudi zaradi navzočnosti snemalca iz Sevnice. Sevnčani si prizadevajo tako kot Ribničani že v prihodnji sezoni vrniti med prvotlača, zato so v Ribnico poslali vohuna. Po porazu proti Rubieri s 26:31 so Ribničani na tekmi za peto mesto premagali Crikvenico kar s 34:13. Rokometarji Trebnjega, ki bodo slovenski rokomet v prihajajoči sezoni zastopali tudi na evropskem pokalnem tekmovalstvu, so v konkurenci šestih ekip osvojili 1. mesto. Z disciplinirano igro so po zmagi nad Ribnico, težje kot so pričakovali, z 31:29 ugnali tudi Rubiero. V finalu so v Škofji Loki še povsem nadigrali domačine, saj so večji del tekme vodili tudi s 7 zadetki razlike, ob koncu pa zmagali s 27:23. Trebanjci so imeli v svojih vrstah tudi najboljšega igralca turnira Nenada Stojakovića in najboljšega strelca Janija Likavca.

M. G.

V DVOJE NEPREMAGLJIVA - Gregor Komac (levo) in Marjan Hribar sta v igri dvojic na domači namiznoteniški sceni nepremagljiva pa tudi najboljša igralca madžarskega Spartacusa, Szabo in Lebel, jima v otoški telovadnici nista bila kos. Žal to ni bilo dovolj, da bi Novomeščani v prvem kolu evropskega pokala Nancy Evans dosegli toliko željeno zmago. (Foto: I. V.)

NAJHITREJŠI SLOVENEK - Brežiškega mitinga se je z veseljem udeležil tudi najhitrejši Slovenec vseh časov in letos peti najhitrejši Evropejec Urban Acman (drugi z desne), ki je v teku na 100 m z lahkoto ugnal vse nasprotnike in na stezi iz ugaskov dosegel imeniten izid 10,86, kar je seveda rekord mitinga in brežiškega stadiona, ki se mu kmalu obeta temeljita obnova. (Foto: I. V.)

Novomeščani šokirali Slovenijo

Na pokalu AZS za mlajše mladince in pionirje novomeška Krka nastopila z 98 tekmovalci in premočno zmagala

LJUBLJANA - V preteklih letih je bilo za zmago na pokalnem tekmovalstvu atletske zveze Slovenije za pionirje in mlajše mladince dovolj, da je klub zbral blizu 300 točk, tokrat pa so udeleženci novomeške atletske počitniške šole pod vodstvom Slavka Malnarja dobesedno šokirali vse udeležence tekmovalstva v Ljubljani. Slavko Malnar je namreč v Ljubljano pripeljal dva nabito polna avtobusa mladih Krkinih atletov, ki so pri fantih zbrali rekordnih 459 točk, s čimer so drugouvrščene Mariborčane prehiteli za celih 170 točk. Zaradi bolezni, ki je zdesetkala Malnarjevo vrsto pri dekletih, je Krka v tej konkurenci zasedla peto mesto.

Dolenjski in posavski atleti so se izkazali tudi med posamezniki, saj so prav vsi klubi domov odšli z zla-

timi medaljami, z dvojno zmago v tekih na 80 in 300 m z ovirami pa se je še posebej izkazala Manja Praznik iz Dolenjskih Toplic.

Zmagovalci APS iz Dolenjske in Posavja: ml. mladinci, 2000 m: Vebber (Sevnica) 5:34,36, 110 m ovire: Trajkovski (FIT Brežice) 14,97; troskok: Konda (Dolenjske Toplice) 13,13; disk: Meglič (Krka) 45,92; kladivo: Heraković (FIT Brežice) 48,74; pionirji - 4x100 m: Krka 48,17; daljina: Kralj (Šentjernej) 605 cm; ekipno: 1. Krka 459, 2. maribor 289, 3. ŽAK Ljubljana 282 itd. mlajše mladinke - 80 m ovire: Praznik (Dolenjske Toplice) 12,06; 300 m ovire: Praznik (Dolenjske Toplice) 45,41; pionirke - 300 m: Radej (Sevnica) 43,46; višina: Znidaršič (Šentjernej) 161.

I. V.

Francoz na Mlaki ugnal vse

Na velikih galopskih dirkah v Kočevju tudi poklicni jahači in konji z Dunaja - Doping kontrola konjev

KOČEVJE - Na travni stezi farme Mlake je Mercator, kmetijsko gospodarstvo Kočevje, v sodelovanju s Slovenskim galopskim društvom iz Maribora v soboto pred štiri tisoč gledalci pripravil tradicionalno šesto mednarodno galopsko dirko. To je bila četrta letošnja galopska dirka v Sloveniji, prva pa je bila maja prav tako v Kočevju Tokrat je bila dirka prvič organizirana po strogih mednarodnih pravilih z obvezno doping kontrolo konj in mednarodnimi sodniki. Nastopilo je 57 konj in jahačev z Dunaja, Bratislave in Zagreba. Prvič sta nastopila tudi dva profesionalna konja z Dunaja.

Zvezda prireditve je bil Jean Pierre Lopez, Francoz z avstrijsko jahalno licenco. Komaj 60 kilogramov težki in manj kot meter in pol visoki redkobesedni mož je doslej zmagal že več kot štirikrat, tokrat pa mu je to uspelo na Hallplaciu, polnokrvnem angležu. Uspeh je Francoz ponovil v osrednji dirki prireditve na 2.400 metrov dolgi progi, ko je na triletnem Tiragu tri četrtine proge na zadnjem mestu nadzoroval vodilnega Oktilionia in ga 200 metrov pred ciljem s silovitim galopom prehitel. Tako sta Francoz in lastnik konja zaslužila skupaj 650.000 tolarjev, čeka pa jima je izročil Zoran Jankovič, direktor Mercatorja. Nagradni sklad je znašal 2.270.000 tolarjev. Zlasti zaradi visokih nagrad je bila dirka zelo živčna, največ dela pa so imeli starterji, saj so kljub mrzlemu vremenu težko krotili konje in jezdece. Zaradi nešportnega obnašanja - po končani dirki ni hotel odpeljati konja na doping kontrolo - so sodniki denarno kaznovali Angela Babiča.

Zmagovalci: 1. dirka: športni konji A (1300 metrov); 1. Tabasco (Dušan Globočnik) Booth 1:29,90; 2. dirka: športni konji B (1300 metrov); 1. Kiwi (MKG Kočevje) Štabuc 1:43,81; 3. dirka: arabski konji (1300): 1. Makkuk Ibn Hawi (Nenad Stekič) Blažnik 1:41,15; 4. dirka: hladnokrvni konji (1100): 1. Marlo (Rok Tomšič) Arko 1:29,54; 5. dirka: veterani (1300) 1. Kiwi (MKG Kočevje) Kovač 1:44,77; 6. dirka: dvoletni polnokrvni angleži (1200): 1. Tabu (Babič Angel) Blažnik 1:22,12; 7. dirka: triletni in starejši polnokrvni angleži (1300): 1. Hallplace (Stal St. Stephan) Jean Pierre Lopez 1:49,13; 8. dirka: triletni in starejši polnokrvni angleži (2400 metrov): 1. Tirage (Stal St. Stephan) Jean Pierre Lopez 2:39,61.

M. GLAVONJIČ

DENAR FRANCOZU IN AVSTRALJCU - Denarno nagrado in pokal zmagovalca je iz rok Zorana Jankoviča prejel lastnik hleva in konja Avstrijec Stal St. Stephan. V sredini je zmagovalec prestižnih dirk Jean Pierre Lopez. (Foto: M. Glavonjič)

Jure začel, ko so drugi končali

Brežiški miting tudi tokrat v prijetnem vzdušju - Najboljša izida sta dosegla domači skakalec ob palici in veliki up hrvaške atletike 15-letna Ivana Brkljačič

BREŽICE - Brežiški atletski delavci, ki letos praznujejo 20-letnico svojega kluba, upajo, da je bil 14. mednarodni atletski miting Brežice 98, na katerem se je tudi tokrat zbralo preko 200 atletov, zadnji na štadionu s tekaško stezo iz ugaskov. Kljub temu so udeleženci iz štirih držav dosegli nekaj dobrih izidov, predvsem pa je brežiški miting ob koncu sezone, kot je že v navadi, minil v znaku prijetnega druženja slovenskih atletov z gosti iz tujine. Med moškimi je najboljši izid dosegel domačin Jurij Rovnan, med dekletki pa daleč najboljši izid komaj 15-letna Zagrebčanka Ivana Brkljačič.

Igor Primc je v tretji seriji, ko je veter vsaj za trenutek zapihal metalcem v prsi, zalučal disk 60 m in 82 cm, s čimer bi se na minulem evropskem prvenstvu uvrstil v finale. To je bil do tedaj najboljši izid brežiškega mitinga. Tudi ko je na tekmovališču ostal le še en sam atlet, je bil Igorjev izid po madžarskih tablicah še vedno najboljši, a svoje je imel opraviti še domači atletski as Jure Rovnan, ki si je za začetno višino izbral 500 cm.

Zaradi velikega števila skakalcev ob palici, ki pa so vsi izpadli, še preden so sodniki dvignili letvico na

Juretovo začetno višino, je 23-letni Brežičan začel svoj nastop, ko so bila vsa druga tekmovalja končana. Jure je z lahka preskočil začetno višino, nakar je dvignil letvico na 532 cm, kar po madžarskih tablicah, s katerimi v atletiki med sabo primerjajo izide v različnih disciplinah, prinese več točk od Primcevih 60,82 m v metu diska. Tudi s to višino Jure ni imel težav, zato je za svoj tretji skok postavil letvico kar na 560 cm, kar bi bil nov državni rekord. Jure je v roke vzel svojo novo, tršo palico, s katero je skakal tudi v budimpeštanskem finalu evropskega

prvenstva, a mu tudi tokrat tako kot na Madžarskem 560 cm ni uspelo premagati.

Med ženskami je najboljši izid po madžarskih tablicah dosegla komaj 15-letna Ivana Brkljačič iz Zagreba, ki je, čeprav še pionirka, s 56,84 m v metu kladiva kot za šalo presešla olimpijsko normo za igre v Sydneyju. Hedvika Korošak je z 12,54 m v troskoku dosegla drugi najboljši izid mitinga, Jana Volk pa s 170 cm v skoku v višino tretjega. Med mladinci sta najboljša izida dosegla domačin Primož Kozmus s 63,65 m v metu kladiva in Novogoričanka Teja Melnik s 360 cm v skoku ob palici, med pionirji pa je bil najboljši mladi novomeški kopjaš, varovanec nekdanjega jugoslovanskega rekorderja v tej disciplini Darka Cujnika Mitja Žitnik. V teku na 100 m je zmagal slovenski rekorder Urban Acman, ki je na pešeni stezi z vetrom v prsi dosegel glede na razmere izvrsten izid 10,86 sekunde.

I. V.

Zagorc zablestel na Gorenjskem

17-letni Krčan Janez Jagodic v dresu Krke Telekom zmagal

NOVO MESTO - Čeprav se trener starejših mladincev pri novomeškem kolesarskem klubu Krka Telekom Janez Jagodic letos ni prav velikokrat veselil uspešnih nastopov svojih varovancev, mu je Krčan v dresu novomeškega moštva Gregor Zagorc z zmago na edini etapni mladinski dirki pri nas spet vrnil nasme: Zagorc je rumeno majico oblekel po bleščeči zmagi v drugi etapi, s taktično zrelem nastopom v zadnji etapi pa jo je tudi obdržal, tako kot je to na letošnji etapni dirki za Veliko nagrado Kranja uspelo Gregorjevemu starejšemu klubskemu tovarišu Gorazdu Štanglju.

V prvi etapi mladinske kolesarske dirke po Gorenjski na krožni progi, speljani po okolici Bohinjskega jezera, kljub številnim poskusom nobenemu od kolesarjev ni uspelo pobegniti in si privoziti odločilne prednosti, tako da je o zmagovalcu odločil šprint, ki ga je dobil Borut Božič iz moštva Radenska Rog. Zagorc pa je pripeljal na cilj kot tretji v času zmagovalca.

Zagorc je prišel do rumene majice s pobegom v zadnjih petih kilometrih krožne etape v Škofji Loki, pred zadnjo, najtežjo etapo s ciljem na Šmarjetni gori, ki je zmagoslavje

prinesla tudi Gorazdu Štanglju, pa je bil Gregor prepričan, da mu rumenega oblačila tekme ne morejo več sleči. Celotno etapo je budno pazil na tekmece, ki so mu bili v skupnem vrstnem redu najnevarnejši. Na Šmarjetno goro je predse spustil le tri zanj nenevarne kolesarje, drugouvrščenega Megliča iz kranjske Save pa ne, prehitel ga je za dve sekundi in prednost v skupnem vrstnem redu še povečal.

V Krki Telekomu so z Zagorčevim uspehom več kot zadovoljni; 17-letni Krčan je tako potrdil, da je na oktobrsko mladinsko svetovno prvenstvo na Nizozemskem dobro pripravljen, zato si od njega obetajo boljše uvrstitve, na katero v Novem mestu čakajo že nekaj let, vse od mladinskih časov Finka, Filipa in Murna.

I. V.

Najboljši slovenski metalec kladiva in udeleženec mladinskega svetovnega prvenstva Primož Kozmus je na domačem terenu dosegel najboljši izid med mladinci. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Z olimpijonom po brzicah zgornje Krke

Borut Javornik poleg Štuklja, Papeža, Smoleta in Primca eden redkih Dolenjcev, ki so nastopili na olimpijskih igrah - Veslanje je družinska tradicija - Zaljubljen v Krko in veslanje, zato je tudi po tekmovalni karieri ostal v čolnu

Javornikovi so z reko in vodo povezani iz roda v rod. Krka je pogajala mlinska kolesa in jim tako dajala kruh, hranila jih je z ribami. Bila je njihova prijateljica, niso se je bali. Poleti je bilo vedno lepo po težkem delu skočiti v hladno mirno in čisto vodo nad jezom in zaplavati ali sesti v čoln in zaveslati. Prišel je čas, ko se je mlinsko kolo ustavilo, ko so mlinski kamni zmleli zadnje žito. Javornikovi so ostali ob reki, ki jim še naprej daje kruh. Resda nekoliko drugače, a drugačni so tudi časi.

Borutovi oče se je s prijatelji v lesenih kajakah oziroma sandolinah spuščal vse do Žužemberka. Boruta je posadil v sandolin, ko mu je bilo samo pet ali šest let. In fantiča, ki ga je voda privlačila že od prvih korakov, je bilo težko spraviti iz čolna. Zato ga je oče vključil v domači kajak kanu klub Krka, ki je bil tiste čase zelo dejaven, njegovi mladi tekmovalci pa uspešni na tek-

Borut Javornik

movanjih na divjih vodah v slalomu in v spustu. Borut je v mlajših kategorijah uspešno tekmoval tako v kajaku kot kanuju, v slalomu in v spustu. Skupaj z Janijem Piškurjem sta nastopala v tedaj zelo cenjenem kanuju dvosedu, najzahtevnejši disciplini veslanja na divjih vodah.

Pri 14 letih so Boruta povabili v ljubljanski klub, odkril pa ga je tedanji trener in bivši reprezentant Jošt Svetek, ko je videl pred Javornikovo domačijo postavljeno slalomsko progo s 15 vrati, ki si jo je za trening postavil Borut sam. V Ljubljani se je najprej posvetil kajaku, ko pa si je poškodoval roko, je presedljal na kanu, v katerem je dosegel vse svoje največje uspehe. Napredujeval je izjemno hitro in pri mladincih že v prvi sezoni osvojil tretje mesto na jugoslovanskem prvenstvu v slalomu in spustu ter tako prišel v reprezentanco. Naslednje leto je v obeh disciplinah zmagal, ob prehodu v člansko konkurenco pa se je že prvo leto uvrstil v slalomsko reprezentanco, ki je bila tedaj, leta 1986, med najmočnejšimi na svetu. Še istega leta se je na tekmi za evropski pokal - ta je bil predhodnik sedanjih tekem za svetovni pokal - uvrstil med deset najboljših.

Leta 1989 je Borut skupaj s tovariši v moštveni vožnji osvojil bron na svetovnem prvenstvu v Atenah. Leta 1991 je bilo svetovno prven-

vo v Tacnu, kjer pa s 13. mestom ni bil najbolj zadovoljen, še istega leta pa je osvojil 6. mesto na predolimpijski preizkušnji v Barceloni, kjer je leto kasneje prav zaradi tega in številnih uvrstitev v prvo deseterico na tekmah za svetovni pokal veljal za enega izmed favoritov. Žal je bil pritisk slovenske javnosti, ki je od svojih reprezentantov zahtevala prvo zares slovensko olimpijsko medaljo, prehud. Borut je slalomsko progo odpeljal slabo in osvojil šele 16. mesto, ki pa je bilo kljub vsemu ena boljših slovenskih uvrstitev v Barceloni.

Po razočaranju na olimpijskih igrah je Borut počasi zapustil tekmovalne vrste, predvsem zaradi vse hujših bolečin v hrbtu, ki so bile posledice poškodbe dobljene pri skoku na glavo v vodo v otroštvu. Ko je bil še na vrhuncu svoje tekmovalne kariere, je rad popeljal izletnike s kajaki po Krki od Javornikove domačije preko desetih jezov in slapov do Šmihela ali pa še dlje do Žužemberka. Reko je poznal do kraja, vedel je, kje je treba peljati ob nizkem, kje ob srednjem in kje ob visokem vodostaju, ko Krka ni več zelena, ampak vsa rjava in na nekaterih mestih tudi za dobrega veslača hudo nevarna.

Ko je postavil tekmovalni čoln v kot, se je Borut povsem posvetil turističnemu veslanju. Spust z njegovim spremstvom po slapovih Krke se začne in konča na Javornikovi domačiji odprtih vrat, kjer od veslanja utrjene goste Borutova žena Barbara pričaka z doma vzrejenimi postrvmi, pa tudi še marsikaj drugega iz njene kuhinje lahko zadovolji še tako razvajene ljubitelje domačih dobrot. Vsakič, ko človek obiše Javornikovo domačijo, je na njej kaj novega, enkrat preurejen hlev, pa mlin, pod, letos so zgradili nov lesen most čez Krko, čez zimo pa namerava Borut na podstrehi odpreti trgovino z veslaško opremo, kakršnih pri nas ni veliko.

Ob vsem delu, ki ga ima nekdanji olimpijec doma, ni pretrgal stika s tekmovalnim veslanjem. Kot trener kanuistov je pripravljaval slovensko reprezentanco na olimpijski nastop v Atlanti, zaradi preobilice dela pa je letos v svoji rokah obdržal le najboljšega slovenskega kanuista Simona Hočevarja, srebrnega s prejšnjega evropskega prvenstva. Tudi sam še z veseljem sede v čoln. Tudi po večurnem učenju začetnikov si rad privoščijo še urico veslanja sam zase. S posebnim, tako imenovanim rodeo kajakom počne prave vragolije, se postavlja na špico in

rep, dela piruete, v toku naredi salto naprej in nazaj. Tudi v tekmovalni kanu sede vsaj še enkrat na leto, ko na državnem prvenstvu pokaže naslednikom, da je bil res vrhunski veslač, saj tudi kot rekreativec na

prvenstvu poseka marsikateriga reprezentanta. Tako je, če ima človek rad vodo in če ljubi veslanje, Borut Javornik pa je v veslanje in Krko zaljubljen za vse življenje.

IGOR VIDMAR

NA DIVJI VODI ZGORNJE KRKE - Takole nekdanji olimpijec Borut Javornik danes poskrbi, da celo najbolj divje dele reke Krke povsem varno presvetlajo tudi popolni začetniki. Pravi, da imamo srečo, da je Krka veslaško pozabljena reka, čeprav ji zaradi izjemnih lehnjakovih slapov in globokih, za veslača varnih tolmunov pod njimi po njegovem mnenju ni para na svetu. Nekoliko mu je žal, da po njej skoraj ne veslajo ljudje, ki živijo ob njej, pa tudi tekmovalnega veslanja, z izjemo straških raftarjev, celo v Novem mestu ne poznajo, čeprav je prav Krka edina, kjer bi zaradi ugodnega vodostaja lahko trenirali spust na divjih vodah celo leto. (Foto: I. V.)

STOP!

SKB KREDIT

SKB BANKA D.D.

SKB BANKA D.D. Za Danes. In za jutri.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ATLETIKA
14. mednarodni miting Brežice 98
- moški, 100 m: 1. Acman (Kladivar Ceti Celje) 10,86 (rekord mitinga), 3. Kralj (Sentjernej) 11,34; **400 m:** 1. Koleča (Sentjur) 50,54; **1500 m:** Muhr Kerner (Leibnitz) 4:02,95, 3. Veber (Sevnica) 4:08,46; **200 m ovire:** 1. Nikolič (Krka Novo mesto) 29,33, 3. Trajkovski (FIT Brežice) 30,64; **skok ob palici:** 1. Rovin 532, 2. Čurčič 460, 4. Kostevc (vsi FIT Brežice) 440; **daljina:** 1. Ergotič (Mladost Zagreb) 760, 2. Šimunič (Dolenjske Toplice) 698; **višina:** 1. M. Šparovec (Olimpija) 200; **troskok:** 1. Vučković (Novi Zagreb) 14,94, 2. Šimunič 14,90, 3. Jotanovič (oba Dolenjske Toplice) 12,61; **krogla:** 1. Jakopovič (Mladost Zagreb) 14,75; **disk:** 1. Prime (Krka Novo mesto) 60,82; **kopje:** 1. Teršek (KC Celje) 63,34; **kopje, mladinci:** 1. Žitnik (Krka) 49,00; **kladivo:** 1. Kozmus (Fit Brežice) 63,85; **ženske, 100 m:** 1. Korošak (Ptuj) 12,88; **400 m:** 1. Radej 1:01,75, 2. Radišek (obe Sevnica) 1:02,07; **800 m:** 1. Oset (Ptuj) 2:25,15, 2. Pungercar (Sevnica) 2:26,14, 3. Zore (FIT Brežice) 2:36,76, **200 m ovire:** 1. Voršič (Triglav); **višina:** Volk (Olimpija) 170, 2. Budna

(FIT Brežice) 145, 3. Knez (FIT Brežice) 135; **daljina:** 1. Umnik (Triglav) 582, 2. Predikaka (ŽAK Ljubljana) 580, 3. Korošak (Ptuj) 580; **troskok:** 1. Korošak 12,54, 2. Djurič (Dolenjske Toplice) 12,37, 3. Praznik (Dolenjske Toplice) 11,86; **palica:** 1. Melink (N. Gorica) 360, 5. Kežman 260, 5. Tina Vareško 260, 5. Nina Vareško (vse FIT Brežice) 260; **krogla:** 1. Erjavc (Olimpija) 16,33; **disk:** 1. Lucič (Mladost) 45,18; **kopje (600 g):** 1. Koren (Maribor) 47,48, 3. Medic (Krka Novo mesto) 34,16; **kopje (500 g):** 1. Čigoja (Krka Novo mesto) 35,14; **kladivo:** 1. Brkljačič (Mladost) 56,84, 2. Kozmus (FIT Brežice) 51,36, 3. Novak (FIT Brežice) 45,67.

NOGOMET

2. SNL, moški, 3. kolo - ELAN: FACTOR (Ljubljana) 2:0 (0:0); strelca: 1:0 - Gruđen (69), 2:0 - Rodič (82); **LESTVICA:** 1. Tabor Sežana 9... 6. Elan 6. V 4. kolu bo Elan 6. septembra igral v gosteh v Kidričevem z Aluminijem.
1. SNL, ženske, 1. kolo - JARŠE: RADIO KRKA 4:0 (3:0); **KRŠKO:** POHORJE 2:5 (1:3). Nogometašice Radia Krka bodo v soboto, 5. septembra, ob 16.30 igrale doma s Krškim.

DOLENJSKI LIST

SEZONSKES VSTOPNICE ZA NOVOMEŠKO KOŠARKO

NOVO MESTO - Košarkarski klub Krka bo tudi letos za stalne obiskovalce tekem pripravil letne vstopnice po 15.000 tolarjev. Vstopnice bodo v predprodaji na agenciji za šport pri Alešu Čavloviču (telefon 322 267), v bifeju Rezelj v novomeški športni dvorani in v trgovini Čizman Šport v novomeškem BTC-ju. Cena vstopnic za posamezne tekme državnega prvenstva bo 800 tolarjev, za tekme evropskega pokala Radivoja Korača pa 1000 tolarjev.

NA MIRNI VSE PO STAREM - Na 15. gorskem motorističnem slalomu je bil najhitrejši nekdanji tekmovalac v hitrostnem motociklizmu domačin Branko Rokavec, ki je tudi tokrat nastopil v dvojni vlogi tekmovalca in glavnega organizatorja. Popravil je svoj lanski rekord proge, ki sedaj znaša 57,68 sekunde. Tokrat so prvič nastopili motoristi s chopperji, med katerimi se je takole pognal na progo novinar Nedeljskega dnevnika domačin Tomaž Bukovec. Zmagovalci po kategorijah: juniorji do 12. leta: Ivanšek (Nir Semič); skuterji: Božič (Domžale); veterani: Sodnikar (Kranj), chopperji: Logar (Krmelj); enduro in cross: Kutrašnik (Radovljica); do 350 cm: Mikec (Inotherm); supersport: Rokavec (Trebnje); superbike: Kutrašnik (Foto: I. V.)

Pri nakupu novega avtomobila Citroën AX ali SAXO boste dobili še **ZAVAROVALNICA MARIBOR** brezplačno kasko zavarovanje Zavarovalnice Maribor.

avto s smetano

Avto boste dobili pri Vašem najbližjem prodajalcu Citroënov, za smetano pa bo poskrbela Zavarovalnica Maribor.

Tako bo Vaš novi avto lahko vedno kot nov.

CITROËN Citroën priporoča **TOTAL**

Avto, ki vam zleze pod kožo

www.citroen.si

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Micka je s sekiro obranila zvonova

Dol. list št. 34, 27. avgusta

Podpisani imamo članek z naslovom "Micka je s sekiro obranila zvonova" za grobo zavajanje oziroma za veliko laž. Ali ni prva dolžnost vsakega novinarja, da se o zadevi, ki jo želi predstaviti, poskuša približati resnici in navajati dejstva pošteno in objektivno? Ali ni bila v tako "vroči" zadevi o kateri poročate, dolžnost novinarja, da bi preveril tudi drugo plat zgodbe in o zadevi povprašal tudi druge ljudi, predvsem g. župnika in g. škofa (Jožefa Kvasa).

Svašnikova Micka vas je namreč grdo nalagala. Ni bilo sedem ali osem mož udeleženi pri "akciji", ampak nas je bilo pet (Ivan Turk, Jože Fabijan - voznik kombija, Marjan Pečak - voznik traktorja, Jože Bučar in Janez Tekavčič); ni bilo dveh traktorjev, ampak samo eden; predvsem pa ni bilo tistega "glavnega", o katerem govori naslov in vsebina članka - Micka namreč sploh ni imela sekire v roki. Omenjenega dne, 14. avgusta, smo podpisani res prišli v Stare Žage, da bi sneli zvonova.

Če bi se novinar A. Bartelj pozanimal pri našem župniku, bi lahko zvedel, da so prebivalci te vasi, predvsem družina Spreitzer, že pred leti obljubili, da bodo obnovili propadajočo cerkev. Če se ne bi ustavil samo pri "junaški ženički", ki jih je pripravljena pregnati sedem (oprostite, pet) na en mah in če bi se potrudil preriniti skozi goste grmovje do cerkve (pri tem bi mu prav prišla Mickina sekira), bi lahko videl, kako skrbijo za "sveto" dediščino Kočevarjev. Vse je v ruševinah, edino vrednost res predstavlja zvonova. Zato da bi se zvonova ohranila, je dal dosedanjí generalni vikar škof Jožef Kvas župniku dovoljenje, da se zvonova snameta. Enega bi shranil v poljanski župnijski cerkvi, drugega pa bi posodili cerkvi sv. Trojice na Cerovcu. Vse bi moralo biti zapisano in shranjeno v župnijskem arhivu. V odgovoru je škof še posebej poudaril, da se morata zvonova takoj namestiti nazaj, ko bi bila cerkev sv. Mihaela popravljena.

To so dejstva, ki so ostala novinarju po njegovi lastni krivdi prikrita. Še več, naplahtala in izigrala ga

je Svašnikova Micka. Navadna laž je, da se je pred nas postavila s sekiro, njeno "orožje" je bil samo jezik. Micka gotovo ni oseba, kateri bi morali kazati dovoljenja ali kakršnekoli papirje; za župnijo in ohranjanje cerkvenega premoženja je pristojen župnik. Ker je s svojim "orožjem" "trobila", da zvonov ne dajo, smo mirno odšli, češ če nočejo dati, pač nočejo.

V članku omenjate, da so možje "drencali", da hočejo zvonova prebarvati. Zvonova sta železna, s postopkom peskanja bi ju očistili in nato res prebarvali, kot smo to storili z obema, ki že visita v zvoniku na Cerovcu. Strinjamo se, da "iz spoštovanja do naših prednikov moramo ohraniti zvonova v Novi gori". Ohranili bi ju ravno s premestitvijo. Tako pa ju čaka usoda, da bosta padla iz zvonika, in vprašanje je, če bosta sploh še lahko zvonila Micki.

Ponovno poudarjamo, da bi bilo za nas pošteno in korektno opravljeno delo, če bi novinar povprašal obe strani. Tako pa ga je izigrala in osramotila ženska (tudi sama sebe), ki laže. Naslov članka bi zato moral biti "Micka brez sekire pomagala pri uničenju zvonov". O sliki Micke s sekiro pa ne gre izgubljati besed. Ali pa je vseeno mogoče ta slika spodbuda in sporočilo novinarja, da se morajo podobni primeri reševati kar s (hladnim) orožjem. Za pošteno razjasnitev dejstev nameravamo narediti vse, zato v skladu z Zakonom o javnih občilih spodaj podpisani zahtevamo objavo tega demantija. Zahtevamo opravičilo novinarja in Micke za navedene laži.

Podpisani Ivan Turk odpovedujem po 40 (štiridesetih!) letih vaš časopis.

IVAN TURK, Dol. Sušice
JOŽE FABIJAN, Dol. Sušice
MARJAN PEČAK, Bušinec
JOŽE BUČAR, Selišče
JANEZ TEKAVČIČ, Dol. Sušice

Avtohiša daje državi manj, kot bi morala Delavci Avtohiše so za zakonitost

Dol. list št. 32, 13. avgusta

S svojim odzivom na zgoraj navedena članka nas je avtor g. Jože Verstovšek, direktor Avtohiše Novo mesto, prisilil, da mu odgovorimo na laži povezane z Avtohišo Novo mesto in njenim poslovanjem, ki jih je v tem članku navedel, saj velika večina trditev in navedenih podatkov ni resnična. Ker smo v svojem pisanju prostorsko omejeni, bomo poizkušali v kratkem argumentirano ovreči večino trditev pisca Verstovška.

V začetku leta 1997 je Dolenjska banka prodala Avtohišo Novo mesto podjetju GPB Brežice, d.o.o., katere lastnik je g. Verstovšek, za 2,6 milijonov tolarjev. Višina kupnine je bila določena na podlagi vrednosti nepremičnin in opreme, zalog, terjatev in obveznosti Avtohiše Novo mesto, med katerimi so bile upoštevane že najavljene terjatve delavcev za manj izplačane plače v obdobju zadnjih petih let. Pred prevzemom Avtohiše Novo mesto s strani GPB

Brežice je bilo 14. januarja 1997 ugotovljeno stanje terjatev do kupcev, zalog vozil, blaga in materiala, obveznosti za najeta kratkoročna posojila, ki so znašale 45 milijonov tolarjev, za dolgoročna posojila v višini 48 milijonov, obveznosti do dobaviteljev in ostale kratkoročne obveznosti, med njimi tudi za cestne takse 33 milijonov, in ne 47,5 milijonov tolarjev, kot trdi g. Verstovšek. Prav tako je bilo stanje hipotek le 105 milijonov ali cca. 1,2 milijona DEM in ne 150 milijonov tolarjev, kot je zapisano v odmevih. G. Verstovšek je prevzel vodenje Avtohiše Novo mesto 15. januarja 1997, ko mu je tedanji direktor dal vsa pooblastila za vodenje družbe in sklepanje poslovnih pogodb. Že 25. januarja 1997 je Avto Krka, d.o.o., katere lastnik je g. Verstovšek, sklenila kupno predpogodbo s Termotekniko, d.o.o., Novo mesto o odprodaji približno 1/3 vseh nepremičnin v lasti Avtohiše Novo mesto za 2 milijona tolarjev. Termoteknika, d.o.o., je 5. februarja 1997 vplačala del kupnine v tolaški protivrednosti 300 tisoč DEM. Šele 18. marca 1997 je bila sklenjena pogodba o kupoprodaji vseh nepremičnin v lasti Avtohiše Novo mesto s kupcem Avto Krko, d.o.o., 28. januarja 1998 pa je bila dosežena poravnava med tožnikom Termotekniko in tožencem Avto Krko o izvajanju predpogodbe iz januarja 1997, torej tedaj ni bila sklenjena kupoprodajna pogodba, kot navaja direktor Avtohiše Novo mesto.

G. Verstovšek navaja, da je imela Avtohiša Novo mesto v letu 1994 izgubo v višini 20,9 milijonov tolarjev, čeprav je bil v tem letu izkazan dobiček v višini 547 tisoč tolarjev, v letu 1995 pa ni bila izkazana izguba 58,8 milijonov, kot trdi direktor, pač pa 37,9 milijonov tolarjev. Zakaj tedaj ni povedal, da je v letu 1997, ko je družbo vodil sam, Avtohiša Novo mesto izkazala izgubo v višini 571,7 milijonov tolarjev? Ta izguba pa nikakor ni rezultat slabega poslovanja v preteklosti, pač pa je posledica nenormalno visokih stroškov materiala, stroškov vzdrževanja, stroškov najemnin, stroškov drugih storitev, odhodkov za obresti in izgube pri prodaji osnovnih sredstev, vse nastalo v poslovnem letu 1997.

Odbor upnikov res ni nikakršen "anonimus" in ga predstavljajo trije sedaj nekdanji delavci Avtohiše Novo mesto. Odbor je bil prvič imenovan na svetu delavcev v aprilu 1997, ki se ga je udeležil tudi g. Verstovšek. Tedaj so ga imenovali le takrat zaposleni delavci. V marcu 1998, ko smo upniki za zadržane plače pripravljali tožbo za izpodbijanje kupoprodajne pogodbe med Avtohišo Novo mesto in Avtom Krka, je bil ta odbor potrjen tudi s strani nekdanjih delavcev Avtohiše Novo mesto, ki so upniki za manj izplačane plače, nekateri pa tudi za odpravnine. Ta tričlanski odbor pa ima tudi pisna pooblastila za zastopanje upnikov iz naslova zadržanih plač v javnosti. Tako je odbor imenovan s strani nekdanjih in sedanjih zaposlenih v Avtohiši Novo mesto.

V istem pismu g. Verstovšek govori o terjativah članov Odbora upnikov in njihovem nezakonitem povečevanju plač. Naj povemo, da so bila vsa povečanja plač v Avtohiši Novo mesto opravljena skladno z veljavnimi predpisi in da so bile plače povečane večini delavcev. Vsa povečanja plač so bila veliko manjša, kot navaja g. Verstovšek, saj je

bilo največje povečanje osnovne bruto plače okoli 40.000 tolarjev ali cca. 25 %. Istočasno pa naj povemo, da gre za terjatve za neizplačane plače predvsem v obdobju od januarja 1992 do aprila 1995 (preko 94), kar je pred omenjenimi povečanji. Ob tem naj navedemo, da je direktor g. Verstovšek delavcem z odločbami znižal osnovno plačo na raven izhodiščnih plač tarifnih razredov, v katere so delavci razporejeni, kar je skoraj vse delavce pomeni znižanje od 20 % do več kot 50 %. Delavcem je delil gibljivi brezpredpisanih kriterijev (po lojalnosti direktorju), tako da so vodstveni delavci dobivali dodatke v višini cca. 100 % na osnovno plačo, ostali delavci pa le nekaj 10 %. Danes izplačuje plačo neredno in še to "navadnim delavcem" le osnovno z obveznimi dodatki, še neredneje pa izplačuje nadomestilo za prehrano in prevoz na delo in z dela.

Prav tako je laž, da je ob prevzemu Avtohiše Novo mesto s strani GPB Brežice obstajala zastavna pravica na zalogah. Prvikrat so bile zaloge zastavljene za najem posojila za izplačilo odpravnin delavcem, ki jo je sklenil g. Verstovšek, in sicer nova vozila v skupni vrednosti preko 45 milijonov tolarjev. Te odpravnine delavcem niso bile nikoli izplačane, čeprav jim pripadajo po zakonu in sodbi prvostopenjskega sodišča. To posojilo se je kasneje preko Avtohiše Novo mesto preneslo na ITG Avtohišo Brežice, prav tako v lasti g. Verstovška.

Da gre v poslovanju Avtohiše Novo mesto za prenos nepremičnin in poslovanja na drugo, "bypass" družbo, obveznosti pa naj bi ostale na Avtohiši Novo mesto, dokazujejo poslovna dejanja, ki so dodatno prekomerno zadolževanje pri upnikih, predvsem iz naslova cestnih taks, prenos denarnih sredstev na družbo ITG Avtohiša Brežice in GPB Brežice ter odprodaja nepremičnin Avtohiše Novo mesto v vrednosti 4,5 do 5 milijonov DEM za vsega 1,16 milijona DEM. Ob tem naj povem še to, da je Avtohiša Novo mesto prodala nepremičnine za 1,16 milijonov DEM ali okoli 110 milijonov tolarjev, za kar do danes še ni prejela nobenega plačila, nato pa vzela v najem približno 1/3 le-teh,

za kar je v letu 1997 (za 9 mesecev) plačala več kot 80 milijonov tolarjev.

V nadaljevanju g. Verstovšek zavaja javnost, da je v letu 1997 investiral v Avtohišo Novo mesto okrog 150 milijonov tolarjev. Sprašujemo se, v kaj in kako. Ob zaključku poslovnega leta 1996 je bila vrednost opredmetenih osnovnih sredstev izkazana v bilanci 487,9 milijonov tolarjev, leto dni kasneje, to je konec leta 1997, pa le še 35,4 milijone tolarjev, kar je manj od investiranega zneska.

Direktor Avtohiše Novo mesto zatrjuje, da je družbo zapustila le peščica nezadovoljnih delavcev in da dodatno zaposluje. Odkar je družbo prevzel, je zaradi pritiskov in občutnega znižanja plač zapustilo družbo že najmanj 12 delavcev, kar je cca. 25 % delavcev. Res pa je na vodilnih mestih zaposlil svoje delavce in teh je okoli 4 do 5, kar dokazuje da je v družbi manj, in ne več zaposlenih.

V svojem odprtem pismu davčnim organom R Slovenije odbor le navaja dejstva in mnenje, da gre za nepravilen obračun prometa davka pri prodaji vozil. Odbor na podlagi razgovora z nekdanjim "financiarjem" g. Verstovška, ko me je, vodjo financ in računovodstva, spraševal, kakšen je ta davek od proizvodov, vzetih za lastne potrebe, in "da bodo oni to delali drugače", sumi, da se ne obračunava prometni davek od proizvodov, vzetih za lastne potrebe, saj tovrstni promet tudi ni izkazan na ustreznih kontih v poslovnih knjigah. Za odprto pismo smo se odločili, ko smo izvedeli, da je bila davčna služba o tem anonimno že dvakrat obveščena in se je g. Verstovšek pred delavci hvalil, češ da mu spet neko nagaja, vendar mu nič ne more, ker je on pač dovolj močan.

Prav tako ne vemo, da bi se kdor koli hvalil, da je sodnik delavcem obljubil, da se bomo skupaj usedli in zadevo rešili. Odbor tudi ne ve za tako sodnikovo izjavo in nikakor preko javnih medijev ne želi pritiskati na sodnike in njihovo odločitev, si pa glede na dogajanja v Avtohiši Novo mesto želi, da bi bile te odločitve sprejete kar najhitreje. Je pa res, da je po prvi obravnavi pred delovnim sodiščem g. Verstov-

šek dejal, da, če delavci dobimo tožbo, potem bo nekdo "letel", pri čemer je bil verjetno mišljen sodnik, ki postopek vodi.

Večina navedenih podatkov o poslovanju družbe Avtohiša Novo mesto je javno dostopnih v letnih poročilih in so iz teh vzeti, zato za vsi podatki, navedenimi v tem pismu, stojimo in smo zanje pripravljeno odgovarjati. Iz tega je razvidno, da je velika večina tistega, kar je g. Verstovšek povedal o poslovanju Avtohiše Novo mesto v preteklosti in sedanjosti, odgovornosti nekdanjega vodstva, kupoprodaji nepremičnin, vlaganju v Avtohišo Novo mesto, o povečevanju plač nekaterim delavcem ipd., neresnično in zavajajoče. Namen tega članka ni odvracanje strank od Avtohiše Novo mesto, temveč odpreti oči javnosti in državnim institucijam, da spoznajo nezakonito delo direktorja Avtohiše Novo mesto in ga v prihodnosti onemogočijo v takem delu. Postavlja se nam vprašanje, ali smo samo "mali" delavci zavezani poravnati vse svoje obveznosti do države, ali to velja tudi za tiste vodobne divje podjetnike, ki se na vse načine izogibajo poravnati svoje obveznosti do upnikov in države.

FRANC KOŠIČEK
za odbor upnikov Avtohiše
za manj izplačane plače

PRIPIS UREDNIŠTVA - S tem odgovorom zaključujemo (pre)obsežno polemiko, razen če ne bi kdo vanjo prispeval kaj bistveno novega.

Ko politiko kroji užaljenost

Dol. list. št. 34, 27. avgusta

Reševanje prostorske problematike mladine v Novem mestu brez dvoma in po nepotrebnem traja predolgo. Že pogled v zadnjih nekaj let, ko se ni storilo za mlade prav nič, četudi se vse od osamosvojitve Slovenije kažejo možnosti za rešitev tega problema v prostorih nekdanjega Doma JLA oz. sedanjega Kul-

Mercator

v akciji

od 27.8. do 10.9.'98

Deodorant
4 vonji, Krka

stara cena 552,00

369,00

SEDJ SAMO

in še 25 posebej označenih izdelkov!

<http://www.mercator.si> Ponudba velja do prodaje zalog! Cene v SIT.

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

<http://www.posta.si>
e-mail: info@posta.si

Odgovori in popravki po § 9...

turnega centra Janeza Trdine, v katerem je svoj domicil dobilo nešteto drugih družbenih skupin in organizacij, nam dovolj zgovorno kaže odnos novomeške oblasti, prejšnje in sedanje, do mladih in njihovih stvarstvenih problemov.

Mladi liberalni demokrati in demokratke Novo mesto, ki v tem delu reševanja mladinske problematike novomeške mladine povsem podpiramo tudi prizadevanja DNS, od novomeške občine in novomeških političnih strank vseh barv pričakujemo, da bodo v najkrajšem času našli primerne prostore za mlade in v ta namen zagotovili tudi potrebna finančna sredstva. Predlagamo, da novomeški občinski svet v najkrajšem času pripravi izredno sejo na to temo, zanjo pripravi v sodelovanju z mestno upravo in novomeško mladino potrebna gradiva in predloge ter to vprašanje že enkrat zaključi in s tem reši ta problem mladih Novega mesta. Prepričani smo, da je novomeška mladina, to pot gre res za mladino v celoti, do tega upravičena in da si nikakor ne zasluži neprestanega žogobrcja s seboj, kjer jo zdaj, ta zdaj oni poriva sem in tja, vsakozaj na stran od ustreznih rešitev. Vedno se najde nekdo, ki je bojda bolj upravičen do nečesa kot mladi Novomeščani.

Ce novomeška mladina v najkrajšem roku ne bo dobila svojih prostorov v Kulturnem centru Janeza Trdine, kjer bi bilo gotovo najprimernejše, predlagamo, da se takoj začne iskati alternativna lokacija, ki je približno tako primerna. Sami vidimo vsaj dve dokaj ugodni možnosti: stavba nekdanje porodnišnice na Defranceschijevi 1 ter nekdanji prostori Tiskarne Novo mesto v Ragovskih ulici.

Gotovo ni potrebno pretirano razlagati kvalitete prve, saj je v neposredni bližini prostorov, ki si jih novomeška mladina želi sedaj, torej v bližini KC Janeza Trdine. Prostori v Ragovski ulici (nekoč tudi tovarna igrača, vezalk, tu je bila tudi ELA), ki so v neposredni bližini Ragoškega loga, starega mestnega jedra in s pogledom nanj, ob reki Krki nad sprehajalno potjo, z že zagotovljenimi parkirnimi mesti so gotovo za dejavnost mladine tudi primerni. Morda celo bolj.

Glavni problem teh je seveda lastništvo, toda prav ta stavba se trenutno tudi prodaja. Njena cena je okoli 100 milijonov tolarjev. Prepričani smo, da bi novomeška občina zmogla v svojem interesu in interesu mladih Novega mesta to stavbo odkupiti, jo nameniti mladim, ter jim jo pomagati urediti, hkrati pa bi občina postala lastnica nepremičnine na kvalitetni lokaciji.

Mladi liberalni demokrati in demokratke Novo mesto smo prepričani, da mora biti urejanje problemov mladih ne le interes in naloga njihovih samih ter mestne uprave, temveč mora biti interes in naloga tudi vseh političnih strank, njihovih vodstev, ki naj s svojim vplivom in močjo že vendar enkrat napravijo konec temu žogobrcju s mladimi Novega mesta. Povsem nevedno in nepošteno je mlade izrabljati za dostikrat slaboumne politične razprtije novomeških političnih strank. Svoje spore naj rešujejo raje kar na svojih plečih, pri tem problemu pa naj pokažejo svojo zrelost, odgovornost in dobrohotnost.

Sedaj je že zadnji in povsem zrel čas, da se prostorska problematika mladih v Novem mestu reši. Kot del mlade populacije Novega mesta Mladi liberalni demokrati in demokratke Novo mesto to od odgovornih zahtevamo.

TOMAŽ LEVIČAR
Mladi liberalni demokrati
in demokratke
Novo mesto

SOLIDARNOST ŠE ŽIVI

MALI LOG - V petek, 21. avgusta, je PGD Mali Log ob manjši slovesnosti, na kateri so bili prisotni predstavniki OGZ Loški Potok in Civilne zaščite, prejelo v dar gasilski kombi, ki je sicer starejši, a le malo rabljen, od PGD Pšata-Dragomelj iz občine Domžale. Zaslugo za to imata člana PGD Mali Log Karol Turk in Mirko Nemec iz PGD Pšata, ki sta sodelavca v ljubljanskem Saturnusu. Predsednik PGD Mali Log Jože Anzeljc ni skrival zadovoljstva, ko se je v imenu društva, vasi in v lastnem imenu zahvalil, in je hkrati izrazil željo, da se poglavitno sodelovanje ali celo, da se društvo pobratita. S to željo so se strinjali tudi predstavniki PGD Pšata, ki so kombi pripeljali v Mali Log.

A. K.

Vprašanja županu, javnost naj si sama odgovori

Še enkrat o gradnji telovadnice
v Črnomlju

Spoštovani g. župan Andrej Fabjan, sedaj mi je povsem jasno, zakaj mi niste odgovorili na moja vprašanja v zvezi z izgradnjo telovadnice. Naj pa vas spomnim, da ste glede mojih vprašanj vsaj trikrat kršili 4. člen Statuta občine Črnomelj, ki pravi, da organ občine pravilom na pobudo odgovori v tridesetih dneh.

Jasno mi je tudi, zakaj mi gospod Kočevar, vodja oddelka za okolje in prostor na UE Črnomelj, ni dal vpogled spisa telovadnice. Soglasje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto k potrditvi projekta telovadnice je bilo podano z zadržkom. Citiram drugi dopis ZVNKD z dne 19.5.1997: "Še enkrat bi opozorili na to, da nova telovadnica, predvsem tribune, sega na območje prazgodovinskega grobišča, zato je potrebno izvesti predhodno sondažno arheološko izkopavanje na lokaciji tribun. Ob vseh ostalih zemeljskih delih je potreben arheološki nadzor, ki v primeru odkritih arheoloških najdb preraste v zaščitno izkopavanje." Kako se je upravni organ izognil temu dopisu z dne 19.5.1997? Tako, da je v izdano gradbeno odločbo z dne 20.5.1997 vpisal navedeni dopis kot potrditev projekta, izdati pa bi moral gradbeno dovoljenje pod pogojem, da se sondira navedeno zemljišče. Kaj več pa drugič.

Gospod župan, takšen dopis je prejel tudi pripravljalec lokacijske dokumentacije Urbanistični inštitut RS že 12. 1. 1996 in bi zahteve ZVNKD moral upoštevati v lokacijski dokumentaciji. Navedeni dopis je bil naslovljen tudi na občino Črnomelj 19.5.1997, zato je bilo potrebno v maju sprejemati spremembe PUP-a, ki retroaktivno legalizira nezakonitosti, pa ne samo v zvezi z izgradnjo telovadnice. Zanima me samo to ali so občinski svetniki vedeli pri sprejemanju PUP-a za navedeno zadevo ali pa so jim vaše službe, za katere ste odgovorni vi, podtaknile kukavičje jajce.

V zvezi s sprejetjem Odloka o spremembah PUP-a pa vam sporočam, da bo še ta teden vložena pri Ustavnem sodišču prava pobuda oцена zakonitosti retroaktivnosti našega odloka kot tudi zahteva za zadržanje izvajanje odloka in zaustavitev nadaljnje gradnje telovadnice. Zaustavitev gradnje telovadnice pa ne bo umaknjena, dokler se občina Črnomelj ne bo zavezala s sklepom za izgradnjo igrišča s tribunami in pričela z gradnjo, kakor tudi ostalih pogojev, ki so bili podani v soglasjih. Rad pa bi vas spomnil tudi, da ste bili po statutu občine odgovorni za objavo nezakonitega ali neustavnega občinskega akta.

Vprašujem vas tudi kot poslanca državnega zbora glede navedbe iz članka Dela: "Vsi svetniki niso poročali o premoženju, poslanca ljudske stranke Branko Tomažič in Andrej Fabjan sta domnevno kršila konkurenčno klavzulo, ker nista pravočasno odložila svojih funkcij, prvi funkcije direktorja v družinskih zadruhi in drugi pomočnika direktorja v družinskem podjetju." Ali je to res, in če je res, ali boste zaradi tega bili "odstopljeni"?

BORUT GRABRIJAN
Črnomelj

RIBIŠKA SREČA - Nedavno smo pisali, da je Andrej Jurca iz Straže ujel osemkilogramskega krapa. Prav pred kratkim se je na njegov trnek ujel meter in sedemnajst centimetrov dolg in dobrih deset kilogramov težak som, ki ga je ujel v Krki pri Mačkovcu. (Foto: Borut Peterlin)

ZAKAJ SMO GLASOVALI PROTI

Dokapitalizacija Tilie da, a drugače

Tilia je zavestno prikazana kot slaba firma, da bi bila lahek plen "rešiteljev"

24. julija sem na skupščini zavarovalnice Tilia skupaj s 25,38 odst. delničarjev zavrnil predlog dokapitalizacije, kot ga je delničarjem posredovala uprava Tilie z odobritvijo nadzornega sveta in soglasjem Urađa za zavarovalni nadzor Republike Slovenije, ker:

- nismo sprejeli zaključnih računov za leta 1996 in 1997 na skupščini delničarjev, saj le-teh ni bilo že od decembra leta 1996, kar je protizakonito;
- je Miroslav Štimac od decembra leta 1996 in še danes avgusta 1998 hkrati predsednik uprave in član nadzornega sveta že več kot eno leto, kar je protizakonito;
- predlog dokapitalizacije razvrednoti vrednost naših delnic od cca 2.100 DEM na 10.000 tolarjev ali cca 106 DEM;
- uprava in nadzorni svet nista predstavila vrednosti družbenega kapitala v Tilii, saj bi se temu ustrezno spremenil znesek dokapitalizacije, ki bi ga morala plačati država, kolikor se ne odpoveduje solastništvu v Tilii;
- predlog dokapitalizacije favorizira bodočega delničarja, pozavarovalnico Šava iz Ljubljane, ki bi postala z vložkom 1.294.460.000 tolarjev, 85-odstotni lastnik Tilie. To je proti zakonu, ki predvideva da je zaradi varnosti zavarovancev potrebno več lastnikov z vložkom le do višine 15% za enega;
- uprava in nadzorni svet nista opravila predhodne dezinvesticije Tilie - odprodaja 86,87% Družbe za upravljanje Vizija za cca 450.000.000 tolarjev, kar bi po zakonu morala že zdavnaj storiti in odprodaje nepotrebnih nepremičnin v vrednosti cca 300.000.000 tolarjev in s tem izboljšala solventnost firme;
- uprava ni vključila v dokapitalizacijo 322.221.000 tolarjev lastnega dobička iz zaključnega računa 1997 in 335.000.000 tolarjev iz dobička prvega polletja 1998, kar bi tudi izboljšalo solventnost zavarovalnice;
- uprava ni tožila države za cca 500.000.000 tolarjev povzročene

izgube zaradi zadrževanja višine obveznega zavarovanja, kar sta dve slovenski zavarovalnici že storili (Adriatic) in si tako izboljšali poslovni rezultat - zmanjšanje izgube, ki ga priznava tudi Urad za zavarovalni nadzor.

Iz navedenega je mogoče ugotoviti, da pred temi postopki sploh ni mogoče ugotoviti, kolikšna dokapitalizacija je potrebna, saj bi se s predhodno navedenimi postopki zavarovalnica lahko v celoti sama dokapitalizirala, oziroma bi bil eventualno potreben znesek za dokapitalizacijo tako majhen, da bi ga sedanji delničarji lahko zbrali sami.

Bil sem skupaj z delničarji, ki so glasovali proti, tudi zato, ker smo ugotovili, da bi, če bi uspel predlog, ki ga je nudila uprava skupaj z nadzornim svetom:

- bodoči dokapitalizanti ne vplačali ničesar, saj bi zgoraj navedene efekte takoj obračunali v svojo korist in povrnili denar, ki so ga vložili v dokapitalizacijo, obstoječim delničarjem pa neupravičeno razvrednotili delnice;
- tako bi zavarovalnica v celoti prišla v last bodočih dokapitalizantov za smešno nizko ceno 1.500.000.000 tolarjev, kar je večkrat premajhna vrednost zavarovalnice, in bi tako odšla izven območja, na katerem deluje in na katerega vpliva s svojimi vložki v prostor (gasilska društva, krajevne skupnosti ipd.). Vsako prepričevanje, da bo zavarovalnica ohranila ime in sedež v Novem mestu, je čista demagogija, saj se novi lastnik o tem odloča, kakor je njemu v korist. Zavarovalnica bi sicer ostala v Novem mestu, vendar le za zbiranje denarja, ne pa za upravljanje z njim.

Ker me nekateri na ulici sprašujete, kdaj bom dal skupaj s somišljeniki zavarovalnico v stečaj, vam odgovorjam sledeče:

- jaz nikoli, ker nimam zakonskih možnosti za to in ker vem, da je Tilia zavestno prikazana kot slaba firma, da bi bila tako lahek plen bodočih "rešiteljev";

- praviloma se ne daje v stečaj zavarovalnica, ki tekoče pozitivno posluje, pri tem pa škode izplačuje v roku 15 dni, in tudi ne firma, ki se lahko sama dokapitalizira;

• s stečajem grozita sedanja uprava in nadzorni svet skupaj z Uradom za zavarovalni nadzor, da bi lahko opravili umazano dokapitalizacijo v korist novih dokapitalizantov, na škodo sedanjih delničarjev; svoj dober namen pa bodo dokazali, če bodo ravnali v skladu s predlogom, ki je opisan v tem članku in katerega smo jim uradno poslali takoj po neuspeli skupščini, a se zanj ne zmenijo.

Iz vseh teh razlogov smo vložili tožbo za odpoklic članov nadzornega sveta po sili zakona, saj je posloval več kot dve leti popolnoma protizakonito. Upamo tudi, da bo sodišče s svojo sodbo dokazalo, da se bori za zakonitost poslovanja in da smo pravna država, saj bi z vsakim odstopanjem od zakona podpiralo:

- večletno nezakonito ravnanje in poslovanje uprave in nadzornega sveta;
- neupravičeno razlastitev delničarjev in s tem krajo njihovega premoženja;
- neupravičeno in protipravno obogatitev novih dokapitalizantov s sredstvi, pri katerih tvorbi niso sodelovali;
- oškodovanje družbenega premoženja;
- nezaupanje v delovanje in pravno zavarovanje delniškega trga nasploh.

Vsem zavarovancem Tilie in tudi novim bodočim zavarovancem pa pravim, da so in bodo zavarovani pri dovolj močni in trdni dolenski zavarovalnici Tilii, ki ima dovolj premoženja, da jim bo lahko vedno in redno izplačevala odškodnine za nastale škode, seveda pod pogojem, da bo kvalitetno vodena in upravljana.

SLAVKO VIDMAR

Feniks, d.o.o.

Novo mesto

Uničevanje gozdarstva se nadaljuje

To, kar so nameravali narediti po hitrem postopku, je krona dosedanjih napak

Sindikat gozdarstva Slovenije, njegov republiški odbor, odločno zahteva obravnavo predloga spremembe zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov in ima za to tehtne argumente.

Gozdarstvo Slovenije je od leta 1990 doživelo mnoge pretese in spremembe. Nekdaj je v tej panogi delalo 7.300 ljudi, 68 odst. gozdov je bilo zasebnih, 32 odst. pa javnih. Z likvidacijo temeljnih organizacij kooperantov (TOK), z uveljavitvijo novega zakona o gozdovih in zakona o denacionalizaciji je v zasebno last prešlo skupno 81 odst. gozdov, število zaposlenih v izvajalskih gozdarstvih podjetjih pa se je zmanjšalo na vsega 2.000. Vse bolj se kaže,

da si je država s tem privoščila zelo drag projekt, reorganizacija (beri uničenje) gozdarstva, financiranje pravic presežnih delavcev iz proračuna pa je slovenske davkoplačevalce stalo že 800 milijonov tolarjev.

Prav nobenih strokovnih razlogov ni bilo za to, da so javno gozdarsko službo izločili iz gozdarstvih izvajalskih podjetij, kjer se je financirala iz cene lesa. Danes deluje kot Zavod za gozdove Slovenije in za svoje delo porabi tri milijarde tolarjev proračunskega denarja na leto. Država si je, namesto da bi gozdove pustila v upravljanju gozdarstvih podjetij ter od njih pobirala rento, omisllala zelo draga gospodarja - Sklad, seveda na račun davkoplačevalcev. Sklad pa, namesto da bi opravljal naloge gospodarja, upoštevajoč zakone, za drag denar izvaja navodila "političnih botrov" in ruši še tisto, kar je od stroke ostalo. Namera predlaganih sprememb zakona je prav ta. Namesto podpisa pogodb o izvajanju koncesije za delo v državnih gozdovih (kar je bil sklad dolžan narediti po zakonu in sklepih vlade) z gozdarskimi izvajalskimi podjetji, sta koalicijska partnerja z aneksom h koalicijski pogodbi s sklenila, da se koncesijsko obdobje skrajša od 20 na 10 let.

S to potezo se nikakor ni mogoče strinjati, saj ima vrsto nedopustnih posledic. Zaposleni v gozdarskih podjetjih se nikakor ne bodo sprijaznili s statusom brezposelnih na račun drugih. V njihov prid govori gozdarska stroka, druga ustanova, tudi državni zbor, in ne nazadnje tudi odločbe ustav-

VSEENO OKREPITVE

KOČEVJE - Rokomeatške Gramiza bodo v novi sezoni vendarle nastopile okrepjene. Ob koncu tedna so za eno leto iz Krima v Kočevje prišle obetavne mladinke Cerarjeva, Klunova in Brezovarjeva. Gramiz je na prijateljski tekmi premagal novega prvligaša Šešir z 23:22, proti reškemu Zametu pa so Mikulinove varovanke izgubile z 19:27. (M.G.)

Spominska srečanja in počastitve NOB

September bo razgiban čas prireditev in srečanj, ki jih pripravljajo borčevske organizacije, veterani NOB, nekdanji aktivisti OF ter brigadirji MDB vseh generacij in vseh delovnih akcij. Že to soboto, 5. septembra, vabi **Skupnost borcev Gubčeve brigade** na Trebelno, kjer bo proslava ob 11. uri pri spomeniku, kjer je bila brigada ustanovljena.

Na letališču Prilozje pri Metliki bo v nedeljo, 6. septembra, slavlje ob 55. obletnici **VII. korpusa NOV in 39. srečanje domicilnih enot Bele krajine**. Začelo se bo ob 11. uri; slavnostni govornik bo Janez Stanovnik, pričakujejo pa tudi predsednika RS Milana Kučana. - Spomin na 55. obletnico **osvoboditve rabskih internirancev** bo 12. in 13. septembra v nekdanjem taborišču Kampor na otoku. - Ob občinskem prazniku v spomin na 50-letnico začetka gradnje Nove Gorice bo 12. septembra **vseslovensko srečanje nekdanjih brigadirjev MDB** vseh generacij in vseh delovnih akcij. Spet se bodo sešli nekdanji znanci iz mladinskih delovnih akcij, katerim bo govoril tudi sam nekdanji brigadir, predsednik republike Slovenije Milan Kučan.

Spominski dan **borcev NOB iz območja občin Novo mesto, Šentjernej in Skocjan** bo tokrat pod pokroviteljstvom občine Šentjernej in tovarne zdravil Krka v soboto, 26. septembra, ob 13. uri na hipodromu v Šentjernej. Že pred tem se bodo dopoldne zbrali borci Gubčeve brigade na pokopališču v Grobljah, člani domačega združenja borcev pri spomeniku talcev v Šentjernej, drugi udeleženci pa pred samostanom kartuzijancev v Pletterjah.

V soboto, 26. septembra, dopoldne bo v Mokronogu tudi srečanje nekdanjih borcev **12. brigade NOV in PO Slovenije**.

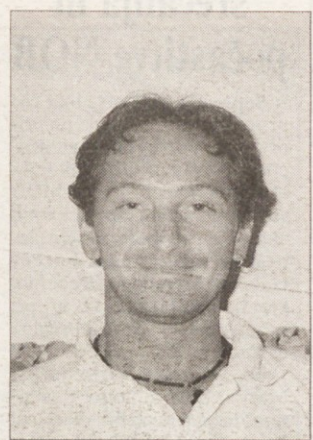
Tg.

VESELA KOLEGA - Pri Dolenjskem listu se je izostrilo precej znanih slovenskih novinarskih peres. Svoj novinarski vajeniški, pomočniški in mojstrski izpit sta pri našem časopisu opravila tudi Zdenka Lindič - Dragaš in Bojan Budja. Po dolgem času sta se srečala na Jernejevem, šentjernejskem občinskem prazniku, in se v spomin na dobre stare čase prisrčno objela. Kako tudi ne, saj sta na praznovanje oba prišla kot dopustnika. Bojan še pri Večeru in Zdenka še pri Delu. (Foto: Dolenjskemu listu še A. B.)

ŠE NA MNOGA LETA, JOŽE! - Jože Jaklič iz Lazine pri Hinjah je 24. avgusta praznoval 90 let. Na predvečer njegovega visokega jubileja so ga presenitili domači cerkveni pevci pod vodstvom Andreja Rupnika in mu zapeli nekaj pesmi. Jože Jaklič se je z veseljem pridružil in zapel skupaj s pevci. Čestitki so se pridružili tudi hinjski gasilci na čelu s predsednikom Cirilom Papežem, pa tudi vsi nekdanji predsedniki in vodilni člani PGD Hinje: Anton Papež, Franc Rajer, Janez Skebe, Ciril Škufca, Franc Blatnik in Franc Hočvar so edinemu še živečemu ustanovitelju njihovega društva zaželeli vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi Dolenjski list! (Foto: S. Mirtič)

Matjaž Bučar, predsednik Društva maserjev Slovenije

PREDSEDNIK DMS

Maser, sodoben poklic

Že v mladosti je Matjaž Bučar želel biti maser ali voznik reševalnega vozila in po končani srednji zdravstveni šoli najprej leto dni delal v domu starejših občanov. Nato so mu Krkina zdravilišča omogočila šolanje za maserja, zdaj pa že 15 let opravlja ta poklic v Zdravilišču Dolenjske Toplice. "Tu mi je delo še lepše, ker se zavedam, da s svojimi rokami ljudem olepšam nadaljnje življenje," pravi.

Masiranje izboljšuje stanje po nasrečah, olajšuje težave s hrbtnico in revmatičnimi obolenji. Masaž je danes veliko vrst, v zdravilišču pa največ uporabljajo klasično, terapevtsko in limfno masažo. Poleg klasične ima Matjaž rad tudi sportno, ki pomaga športniku ohraniti elastičnost mišic.

Tako zmasira na dan okoli 25 ljudi. "Žalostno je, da delo maserjev ni cenjeno, saj statistika

obravna maserja kot kvalificiranega delavca. Temu primerni so tudi osebni dohodki. Pacienti pa imajo najraje prav masazo," je zgovoren Matjaž in dodaja, da imajo maserji v Sloveniji povečini preslabo plačo za njihovo naporno fizično delo. Da bi postali bolj cenjeni, in za to poskrbeli organizirano, se je v začetku leta okoli 150 maserjev iz vse Slovenije združilo v Društvo maserjev Slovenije (DMS). Njegov predsednik je prav Matjaž Bučar.

V društvu so le maserji, ki so se usposobili v celjski srednji zdravstveni šoli. Brez te šole se lahko vključijo le, če to odobri posebna komisija. V okviru društva imajo organizirane tečaje, seminarje, težijo pa tudi k izpopolnjevanju. "Težko se je boriti za boljše delovne razmere maserjev, saj naši problemi še niso dovolj predstavljeni, pa tudi masaže so se razširile šele v zadnjih dvajsetih letih. Tako je naša uradna Zelena knjiga osredotočena le na masiranje, ne pa na delovne razmere maserjev, tako da si z njo ne moremo pomagati," je prepričan Matjaž.

Kljub vsemu temu ga delo maserja veseli. Zaveda se, da ga bo lahko opravljal le, če bo vzdrževal svojo prožnost. "Tako je za zdrav upokožitev potreben šport v mladosti. Prevenitiva je potrebna, saj starejši ljudje pogostokrat masirajo ravno zato, ker niso v mladosti dovolj telovadili," pravi maser. Pred šestimi leti je začel trenirati še borilno veščino "fuekontakt".

V zadnjih letih je kot maser spremljal novomeške kolesarje na dirkah po Evropi, masiral je tudi znane slovenske športnike, kot so Nataša Bokal, Rene Mlekuž in Igor Primc. Masira z veseljem in spretno. To opazuje tudi masiranci. Nekatere stranke se k njemu vračajo že vrsto let, tudi po 15 let. Taka "pohvala" mu veliko pomeni.

ANDREJA JERNEJČIČ

ABORIDŽINI Z DIDŽERIDUJEM V ČRNOMLJU

Pradavni zven evkaliptove veje

Pretekli teden se je v okviru kulturnih prireditev pod naslovom "Poletje v Črnomlju" predstavil Richard Walley iz Avstralije z zanimivim instrumentom, imenovanim didžeridu. Z njim so nastopili trije plesalci, z udarjanjem od palčke pa jim je pritegnilo še nekaj obiskovalcev. Walley z gostovanji po svetu že vrsto let predstavlja ljudem bogato kulturno dediščino ljudstva Njungan, ki je eno izmed avstralskih aboridžinskih ljudstev.

A Walley ne ohranja le kulturnega izročila svojega ljudstva, ampak velja za gorečega zagovornika pravic Aboridžinov. Bil je eden zadnjih, ki so ga vzgajali po tradiciji plemena avstralskih staroselcev, ki jim je pripadal. "Do začetka sedemdesetih let tega stoletja je bilo staroselcem v Avstraliji prepovedano peti v njihovem jeziku, ter plesati tradicionalne pleske. Zato so to počeli na skrivaj. Vlada je prav tako prepovedala, da bi smeli biti staroselci po sončnem zahodu še zunaj svojih bivališč, kaj šele, da bi se prebivalci sosednjih vasi obiskovali med seboj. Sprejeli so tudi zakon o obveznem šolanju otrok staroselcev. V resnici pa je bila to le pretveza, da so staršem vzeli otroke, jih odpeljali v internate na stotine kilometrov daleč in jih vzgajali po zahodnem načinu življenja. Seveda so starši, ki nad takšnim načinom "civiliziranja" niso bili prav nič navdušeni, svoje otroke iskali, pri tem pa pogosto kršili tudi zakone," utemeljuje Richard, zakaj je tako goreč zagovornik pravic ne le svojega naroda temveč vseh avstralskih staroselcev. Tudi v njegovi družini so nasilno odpeljali na šolanje starejšega brata in sestro. Da ne bi enaka usoda doletela še njega, ga je šla mama roditi v nekakšno goščavo 500 milj stran od njihovega stalnega bivališča. Vzgjali so ga v duhu aboridžinske kulture in danes je tega vesel. Seveda se je tudi on izobraževal, a na mamino željo in prostovoljno. Šolanje je bilo na povsem sodobnih temeljih, doma pa so živeli tradicionalno. In tako še danes živijo številni pripradniki njegovega ljudstva.

A čeprav se zdi danes pri ohranjanju tradicije Aboridžinov vse tako preprosto, ne gre pozabiti, da je 35 tisoč članom ljudstva Njungan pred leti grozilo, da njihova kultura povsem izumre. Prav Walleyu, ki ima pri ohranjanju kulture svojega ljudstva izjemno vlogo, gre zasluga za to, da se je njihovo izročilo ohranilo. Tako so bili v sedemdesetih letih le še štirje, ki so poznali tradicionalne pleske. Potrdil se je, da so ne le ohranjali, ampak tudi razširjali to vrsto kulture med ljudmi, in danes jih pleše že nekaj sto. Ljudstvo Njungan živi na jugozahodu Avstralije, Richard pa obiskuje člane in skrbi, da ohranjajo svoje kulturno izročilo. To zanj ni nekaj težkega, obremenjujočega. Vse, kar stori za svoje ljudstvo ali v njegovem imenu, dela z veliko zagnanostjo, ljubeznijo in navdušenjem.

Napisal in režiral je že osem gledaliških iger, ki temeljijo na staroselskih pripovedih. Nastopal je v televizijskih oddajah in na gledaliških predstavah. Je slikar. Pa seveda glasbenik. A česar koli se loti, ima vedno pred očmi staroselsko kulturo. "Sem tudi predsednik komiteja za staroselsko umetnost pri avstralski vladi. Leta 2001 bo stoletnica združitve Avstralije in avstralske vlade, v obdobju za pripravo slovesnosti pa sem edini predstavnik vseh staroselcev

v Avstraliji. Danes je še okrog 300 plemen, bilo pa jih je znatno več, a jih je veliko že izumrlo ali pa so se asimilirala s priseljenci," pripoveduje o svojem delu.

Na tokratni turneji, ki jo je imel Walley samo po Sloveniji, kar je za našo državo lahko posebna čast, je predstavil le delček iz bogate kulturne zakladnice Aboridžinov. In ko ga povprašam še po ostali dediščini, se nasmehne: "Saj boste napisali samo časopisni članek, ne knjige." Pri njegovem nastopu, ki je prava glasbena poslastica, je na nas naredilo največji vtis (pra)glasbilo didžeridu, eno najstarejših na svetu. Walley je pravi virtuoz. Čeprav gre zgolj za votlo evkaliptovo vejo, ki so jo izjedli termiti, pa je iz nje moč izvabljati neverjetne glasove. Toda Richard ob velikem navdušenju poslušal-

cev hitro pojasni, da se zdi Evropejcem instrument najbolj pomemben zaradi preprostega, učinkovitega izražanja glasbe, ker je nenavaden. "Za nas pa glasbilo postranskega pomena. Naši kulturi so najpomembnejši ljudje in narava, medtem ko instrument le poudari glas tistega, nanj igra. Z njegovo pomočjo človek oponaša tudi naravo, zlasti živali, čeprav njene idealne ne more nikoli doseči," pojasni. Pri njihovi glasbi je pomembno, da neko vodi pesem, ostali pa mu pridružijo zlasti z udarjanjem ob lesene palice, s čimer se je do bro izkazalo tudi črnomalsko poslušalstvo. Plesalci, ki so prisli z njim, so le trije izmed številnih, ki jih je navdušil, da ohranjajo pleš in pesem svojega ljudstva. To hkrati tudi način njihovega življenja in zanimivo je, da marsikdo preživi tudi po nekaj dni v naravi, da opazuje navade živali ter jih pozneje v obliki plesa oponaša. Nekateri potem s temi izkušnjami hodijo celo po šolah in z gibi po kažejo otrokom, kako se obnašajo divje živali.

Richard Walley za prihodnje leto že pripravlja veliko turnejo po nekaterih evropskih državah, kjer naj bi z večjo skupino ljudi prikazal še pestrejšo kulturno tradicijo. Dario Cortese, ki je tokrat usklajeval nastope po Sloveniji, pa je izrazil upanje, da se bodo ustavili tudi v naši državi in morda tudi v Beli krajini, iz katere so odnesli lepe vtise.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

GLASBA AVSTRALSKIH STAROSELCEV - Richard Walley je iz instrumenta, narejenega iz votle evkaliptove veje, imenovanega didžeridu, izvabljal tako nenavadno glasbo, da mu je poslušalstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorišče črnomalskega gradu, z navdušenjem ploskalo. Trije plesalci pa so ga bodisi spremljali z značilnimi aboridžinskimi instrumenti ali pa so plesali, pri tem pa so oponašali predvsem živali. (Foto: M. B.-J.)

NAVDUŠENI NAD LEPOTO BELE KRAJINE - Goste iz Avstralije, ki pravijo, da svojo življenjsko in umetniško moč črpajo iz narave, so navdušile tudi belokranjske naravne lepote. Vera Vardjan in Janja Pešelj (na fotografiji) iz Velikega Nerajca sta jih namreč z zapravlječki popeljali po krajinskem parku Lahinja. (Foto: M. B.-J.)

Župnik kritizira svojega Boga

Svet bi že zdavnaj spremenil v prah in pepel

Sprecejšnjo zamudo objavljamo krajsan uvodnik v Oznanih župnijah Draga z dne 28. junija, posvečen novomašnikom in vernikom oziroma občanom. Posredovali so nam ga krajani z izrazi bojazni, češ, kaj vse se obeta Sloveniji zaradi takega razmišljanja dela duhovnikov. Le nekaj misli iz uvodnika:

"... Prejšnjo nedeljo po kosilu sem šel popoldne na izlet skozi Loški Potok do Nove vasi. V naši fari in na vsej poti ob cesti sem srečaval kar naprej traktor za traktorjem in množice ljudi, ki so grabili, kosili in delali druga dela - kljub temu da je bil Gospodov

dan. Takrat mi je prišla v glavo misel: 'Ne čudim se, da je v teh krajih tako težko živeti, in gorje, kaj še bo. Kajti če se nihče ne meni za Boga in njegove pravice ter zapovedi, če ni spoštovanja do božje avtoritete, potem nas čaka hude stvari. Ni čudno, da Alojz Rebula v Družini smelo trdi, da tretja fatimska skrivnost lahko napoveduje samo tretjo svetovno vojno in nič drugega.' Tako sem razmišljal, srce me je bolelo in čudim se, da Bog tega sveta ne pokonča. Jaz bi ga na njegovem mestu že zdavnaj spremenil v prah in pepel..."

P-c

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Mlini nekoč in nikoli več

Kako so naši predniki znali izkoristiti vsak najmanjši vir energije, pove primer iz Loškega Potoka, kjer je na dobrih 900 m dolgi vijugasti ponikalnici Malenščici na Travniskem polju mlelo pet mlinov in delala ena vodna žaga. Danes je od vseh teh naprav ostalo le nekaj ostankov zidu, samo "ta visoki mlin" še stoji, žal brez pogonskih koles in spremenjen v vikend.

Kdaj so zgradili prvi mlin, je danes težko ugotoviti. Prvi je menda stal skoraj pri izviru potoka, a o njem danes ni več sledu. Leta 1902 je domačin Franc Rus zgradil žago, ki sta jo gonila voda in parni stroj. Zgrajena je bila na temeljih vodne žage, ki je leta 1825 še obratovala, po vsej verjetnosti pa je bil tudi mlin, saj se je obrat imenoval "žagni mlin", kot lastnica pa je bila vpisana Jera Benčina, Travnik 64. Druga Rusova žaga pa je obratovala samo 26 let. (Vir: Inles in njegove korenine, 1988.)

Najdlje je mlel "ta visoki mlin", ki je menda edini imel tri kamne,

torej tudi za belo moko. Nekoliko niže je še obzidje Miklavovega mlina, ki ga bodo popravljali, naredili kolesa in jez. Zadnji, ki je bil opuščen že pred prvo vojno, je bil malenski mlin, od njega pa je ostalo le še nekaj zidu skritega v gostem grmovju. Prav ta je ob povodnjih imel največ težav. Obširno Travnisko polje voda ob hudih nalivih v dobrem dnevu poplavi z nekaj metri vode. Tako ti mlini niso imeli ravno velike zmogljivosti: ali je bilo vode premalo ali pa preveč. Potem so pri izviru leta 1957 naredili vodno zajetje za vodovod. Struga je danes tako zaraščena, da vode skoraj ni moč videti.

Malenska Mica pripoveduje

Marija Košmerl - Malenska Mica - ima danes 80 let. Sama se spominja treh mlinov, pomni pa tudi še pripovedovanje svoje mame, kako je njihov mlin doživ-

ljal nesrečo za nesrečo. Ko je voda dosegla streho, so morali na splav naložiti vreče in jih prepeljati na breg. Tako so mlinarstvo opustili, oče pa je odšel v Ameriko.

V tistih časih je bilo v Loškem Potoku več kot 3000 prebivalcev. Na vsaki zaplati zemlje je moralo nekaj zrasti, da se je številno prebivalstvo preživljalo. Pridelovali so vse vrste žita in ga v mletje vozili, še več pa na nosili na hrbtih celo v daljni Črni Potok, Ravne, Globel in še dlje, saj potoški mlini niso zmogli vsega. Kruh na mizi pa je pomenil svetinjo. Takrat, pravi Mica, so Potočani pridelali na mernike boba, ki so ga mešali z ovsom, da so mlinška kolesa laže trla in se niso zapackala. Potoški dolini so tedaj kaj radi rekli bobova dežela.

Ko se je njen oče vrnil iz Amerike, je zlasti med zadnjo vojno mlel v "ta visokem mlinu", gospodar si je namreč umislil električni mlin na domu, električni mlin pa je imela tudi zadruga. Ta je menda še vedno primeren za ogled in

IZ MLINA VIKEND - Še edino ohranjeno poslopje nekdanjega "ta visokega mlina". (Foto: A. Košmerl)

bi bil, potreben popravila, pa ne za mletje, pač pa za ogled kot edini ostanek etnološke dediščine.

Potok, ki je nekoč pogajal te mline, je še komaj viden v visokem grmovju. Sicer pa je mlinarstvo že zgodovina. Če omeniš, da je potoška zemlja nekoč preživljala več kot 3000 ljudi, se mladi le nasmehnejo. Gozd je že dosegel njive. Rodovitna polja so le še slabe koščenice, le tu in tam je kakšna zaplata krompirja in zelenjave. Vsa posejana žita ne bi preživela več niti kosoči.

ALBIN KOŠMERL

Rad bi ostal

Rad bi ostal med hojo pri tleh, pri tridih tleh betona, asfalta in shojene zemlje, gramoza, da bom videl življenje naravnost v očeh ljudi, živali in rastlin, veselja, bridkosti in zarastlin rane, ki jo je zdravje zašilo, radosti, ki ji je zlo stenj prižgalo.

Rad bi hodil vedno za soncem pred senco, ki se s koraki menjava. Rad bi bil vedno onkraj pred koncem, ki ruši mostove in poti sledi. Rad bi se srečal, da roko bi dal, v sebi še vem: to moram storiti, če hočem vzravnano po svojem hoditi.

JANEZ KOLENC

Rad bi, ker rad bi... Kaj, ni vseeno, pa mi ni jasno. Morda sem žejen, morda pogleda, morda megleno slutnja se s slutnjo čudno zavaja. Slutim, da rad bi široka bil cesta, smer in križpotje, most in prepađi. Rad bi začel bil, rad bi bil konec, skok in preskok, da bil bi si varen, ko bi se v meni vse dopolnilo, da bi popisan bil poročilo.

• Jeza moških besni z nasilnostmi, jeza žensk z neumnostmi. (de Montherlant)

MODNI KOTIČEK

Do sijoče kože (3)

Koža ne potrebuje le redno čiščenje, kot je vsakdanje umivanje in občasno negovanje s čistilnimi sredstvi, pač pa tudi redni vir vlage, ki ji vrača prožnost in sijaj. Tudi ljudje z mastno kožo morajo dovajati vlago, pa čeprav le na delih obrazu, ki so bolj suhi. Uporabite formulo brez olja in tako, ki ne maši por.

Proizvod za mastno kožo lahko prepreči neprijetno svetlikanje kože, tisti z mikrogobami pa celo odvečno maščobo vpijajo in pri redni uporabi preprečujejo nastanek mozoljev in ogrcev. Priporočljivi so tudi proizvodi, ki s hidrantskimi sestavinami uravnavajo izločanje loja.

Sušo kožo lahko z nežnimi proizvodi vlažite tudi večkrat na dan. Izbirate lahko med različnimi hranilnimi kremami, ki zdravijo vzroke suhe kože in jo ščitijo pred vplivi iz okolja. Uporabljajte dnevne in nočne kreme, ki z bioenergetskim kompleksom vlažijo ves dan. Kožo zaščitite tudi s proizvodi z zaščitnim faktorjem.

Občutljiva koža ima drugačne potrebe, običajno so te odvisne od vsake(ga) posameznice(ka), T-cono (čelo, nos in brado) negujte drugače kot preostali del obraza. Mastno kožo umivajte pogosteje, suho pa pogosteje vlažite. Uporabljajte dnevne proizvode, ki gladijo in napenjaajo kožo, ter nočne, ki pomirjajo in okrepijo naravno zaščito kože. Priporočljivi so tisti, ki ne vsebujejo dišav in barvil, pač pa kombinacijo zdravih zelišč in visokovrednih hranljivih sestavin.

JERCA LEGAN

POTEP PO ANDALUZIJI

Tuji jeziki so jim španska vas

Prav v Španiji sem dobila potrdilo, da se Primorci zamenjajo nad gradnjo bazenov in vodnih parkov ob slovenskem morju. Španija ima vsekakor precej več kilometrov obale, toda številni vodni parki v obmorskih krajih so kljub temu natrpani z obiskovalci. Nape-to je še posebej, če se moraš pri čakanju na vrsto spopadati z domačo mladino, ki se ne meni kaj preveč za red, temveč se rine na vse možne načine naprej.

V drugih razmerah Španci niso tako urni, še posebej ne pri delu. V lokalih se jim ne mudi postreči gosta in tudi prijazni niso preveč. Natakari zelo slabo poznajo tuje jezike, če pa jih že, je novica o tem razobešana na tabli pri vhodu. Še najpogostejše jedi predstavijo kar s fotografijami in pijače razstavi-jo po šanku. Gost potem vse ure-di s prstom. Če tisto, kar bi rad, tudi dobi, je že druga zgodba.

Cene v trgovinah z živili se ne razlikujejo kaj dosti od naših, pa še približen preračun v tolarje je enostaven: ceni v pezetah dodaš še 10 odst. - in že imaš tolarje. Za eno marko se je v menjalnicah dalo dobiti 83 do 84 pezet, v hotelih pa vas lahko presenetijo z neugodno (verjetno črno) menja-vo. Španci si lahko privoščijo cenejše meso, tudi mlečne izdelke in morda še kaj. Dva deci navadnega jogurta ali čokoladnega pu-dinga dobiš že za 30 tolarjev.

Dežela fešt in flamenka

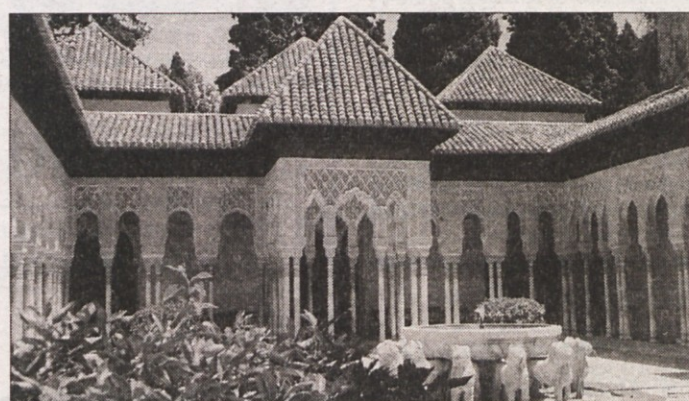
Andaluzija slovi po odlični hrani, dobrih vinih in fiestah, velikih vaških ali mestnih veseljih, na katerih slavijo cerkvene praznike, mestne zavetnike ali tudi čas setve, trgatve ali žetve. Turistom ponujajo hrano na vsakem koraku, še največ hitro pripravljene: pečene ali ocvrte piščance, zrezke in pomfri. Nekateri lokali s tovrstno hrano so zanemarjeni, spet drugi kar prijetni. Mnogi med njimi ponujajo tudi paello, eno najbolj znanih španskih jedi. Gre za z žefranom obarvan riž s kokošjim mesom in zelenjavo ter morskimi sadeži.

Na španski obali gostje ne strajo-jo rib. V dobrih hotelih ponaradi vsak večer skuha vsaj eno ribjo jed, če ne celo več, in tudi med solatami ponudijo kakšno z morskimi sadeži, da o ribjih juhah (izredno začinjena ribja juha je zarzuela) in brodetih (caldera de pescado) niti ne govorim. Poleg rib je prav pogosto na jedilniku jajnjatina - pečena, v omaki, gola-za. Omake so okusne in pogosto pikantne. Tudi pri solatah ne

varčujejo: poleg bogate ponudbe najrazličnejših vrst surove in ku-hane zelenjave radi pripravljajo različne solatne mešanice, tudi sladke. Ponudba sadja je v nasprotju s tem rečna, tudi na stojnicah in v trgovinah ni kaj bolje, sadje pa je razen pomaranč precej drago. Z visoko ceno me je presenetil sla-doled, saj si za tri kepiče odštel toliko, kolikor bi te na drugi strani ceste stalo običajno kosilo. V Španiji velja poskusiti katerega od znanih konjakov ali pa, če imate raje sladke pijače, sangrio, vinske koktejle s sadjem, konjakom ter s pomarančnim in limoninim liker-jem. Izbirate lahko med znanimi vini, kot so rioja, faustino in rdeče sangre de toro, ali se odločite za vse bolj priljubljeni naravnih pomarančni sok - jumo de naranjos.

Turistične agencije vas z vesel-jem popeljejo na ogled andalu-

zijskih znamenitosti in znanih starih mest ali pa vam popestrijo dan z obiskom vodnega parka, z vožnjo z džipi po španskih vaseh, s podmornico na dno morja, obiskom farme krokodilov ali večerov flamenka. Organiziran obisk lokala s programom flamenka in eno pijačo vas bo stal od 3.000 do 4.500 pezet. Celodnevni izleti stanejo od 5.000 do 8.000 pezet, odvisno od razdalje, izlet v Maroko pa okrog 10.000 pezet. Vse to (razen Maroka) se da videti tudi po svoje. Lepo se da potovati z lokalnim vlakom, ki vozi zelo pogosto in ni drag, ter tudi z avtobu-si, le da se lahko zgodi, da vas pozabijo na postaji. Pretirano dra-gi niso niti taksisti, vendar se za potepanje željne dopustnike naj-bolj izplača izposoja avtomobila. Zanjto zadostuje slovensko vozniško dovoljenje.

PALAČA ZADNJIH ARABSKIH VLADARJEV - Alhambra, znamenita arabska palača v Granadi, je ena najbolj ohranjenih arabskih palač na svetu.

PLESALKE FLAMENKA - Večere flamenka je najlepše doživeti zvečer, v vročini španskih lokalov, plesalci flamenka pa so tudi običajni gostje na hotelskih terasah in celo na kopališčih!

Tam so razdalje drugačne

Andaluzija je največja španska pokrajina. Prav zanimivo varljivo je, ko s slovenskimi navadami pogledaš zemljevid pokrajine in premeriš razdalje. Načrtuješ pot in vse se ti zdi tako blizu - toda Španija ni tak žepek, kot je naša dežela, zato je kar dobro pogle-dati še na kilometre. Zanimiv je izlet do Ronde, starodavnega mesta na stenah nad sotesko reke Tajo, ki ima najstarejšo korido in velja za zibelko bikoborbo. Do tja se peljete po lepi gorski pokrajini skozi bele španske vasi. Tipične vasi spoznate tudi z izletom v okolico Torremolinosa: Alhaurin de la Torre, Alhaurin el Grande, Coin, Ojen in Mijas.

Obisk Andaluzije je lahko samo dopust ob peščenih obali, vendar bi mu nekaj manjkalo, če si ne bi ogledali znanih andaluzijskih mest: Malage, Granade, Seville ali Cordobe. Obiskati jih velja že zato, da se popeljemo v notra-njost Andaluzije, skozi nepre-gledne nasade oljk, pomaranč ali breskev, in se čudimo velikim belim zaplatam, za katere nato odkrijemo, da so rastlinjaki, v kate-rih zorijo paradizniki.

V Malagi je najprivlačnejši vz-pon na trdnjavo Alcazabo, ki so jo na mestu nekdanje rimljanske utrdbe v 9. stoletju postavili Mav-ri. Le malo višje na istem hribu je grad Gibralfaro, do katerega se velja potruditi že zaradi lepega pogleda na mesto, korido in pri-stanišče. V Cordobi, ki je okrog 200 km oddaljena od obale, si tu-risti največkrat ogledujejo Mez-quito, veliko mošejo s tisoč loki, obiščejo pa tudi židovsko četrt in sinagogo. Tudi v Sevilli je tarča obiskov židovska četrt, poleg nje pa še katedrala in palača Karla I.

In za konec še Granada, mesto pod vrhovi Sierra Nevade, ki je bilo zadnje oporišče Arabcev na španskem ozemlju. Ogled Alham-bre, palače zadnjih arabskih vladarjev, in bližnjih vrtov Generalife vzame kar veliko časa, vendar je tudi kaj videti! Palače z drobnimi reliefi po stenah, značilne arab-ske mozaike in za vsakim zidom vrtovi, vodnjaki, nasadi oranž in limonovcev, oleandrov, marelic, hibiskusov in prekrasnih fikusov. Alhambra je ena najbolj ohranjenih arabskih palač na svetu in zgovorno priča o časih vladavine Arabcev, z debeli obrambni zidovi pa o njihovi odločnosti za vsako ceno ostati na evropskih tleh.

(Se nadaljuje)

BREDA DUŠIČ GORNIK

NAŠE KORENINE

Sneg že zdavnaj skopnel

Konec novembra 1944. Ogenj je vzplapolal na ognjišču in pri-jetna toplota se širi naokrog. Hladni neprijazni prostor se prične spreminjati. Česa vsega v tej hladni vojni zimi ne na-pravi toplota! Milka se zadovolj-čno ozre naokrog. Preprosta izba nad kmečko zidnico, umaknjena od sveta, potopljena v zimski polmrak in naleta-vajoči sneg, pričinja dobivati povsem drugačne razsežnosti. Tu bo imela sestanek s svojimi aktivisti. Tu jim bo razdelila na-loge, ki čakajo, in tu bo poslu-šala njihova poročila. Zato je prišla sem pred drugimi, da zakuri ogenj in jim pripravi toplino, ki jim bo ogrela srce in utrdila upanje. Konec je tako rekoč že na dosegu. Nemški rajh poka po živih in zavezniške čete stiskajo obroč.

Milka kljub temu ničesar ne prepusti naključju. Do zidanice je prišla po stari terenski nava-di vzvratno, da bi stopinje v sne-gu zavedle morebitnega zasle-dovalca. Sicer pa gosti sneg, ki mede iz svinčenih oblakov, bo tako ali tako kmalu prekril vse sledi. Hvaležno se zazre skozi okno v snežno daljavo.

Nenadoma se zdrzne. Mar se tam med vrstami v vinogradu nekaj ne premika? Postava za postavo se lušči iz beline. Uni-forme, čelade, puške - nemški vojaki! Pa čisto blizu so že!

Ni časa za premišljanje. Po-grabi prazno steklenico in pla-ne skozi vrata in po bregu navz-dol. Prepozno, opazili so jo! "Ta je prava! Stoj!" sliši za sabo kričanje v nemščini. Nato od-jekne nekaj strel. Spodnese jo v sneg. Ne more se več pobra-ti. Noge je ne ubogajo. "Samo tega ne smejo dobiti pri meni," si misli, ko se zvija v snegu. Požira kosmiče zaupnih papir-jev. Česar ne more pojesti, za-greba v sneg. Ko pridejo so-raznažni vojaki do nje, iz prestre-ljene noge brizga kri po step-tanem snegu. Le prazna stek-lenica leži poleg drgetajoče ranjenke.

"Kaj si iskala tam gori? Po-vej!" so jo zaslisevali pozneje gestapovci v Novem mestu. Slutili so nekaj, a dokazov niso imeli. Ona pa je vztrajno po-navljala: "Po mleko sem šla za sina. Sama sem. Mož mi je umrl v italijanski internaciji." Skakali so po njej, da so ji poškodovali hrbtenico in ledvice, a iz nje niso izveli ničesar. Končno so odnehali in jo pustili pri bližnji družini, da bi si opomogla. Milka si je res opomogla in izgini-la iz mesta. Še pred začetkom pomladi leta 1945 je bila na osvobo-jenem ozemlju v Črnomlju.

Zapisana zgodba je le drobci iz pretresljivih doživetij, ki jih je prestala Milka Kolenc med drugo svetovno vojno. Zgodbo svojega življenja mi pripove-duje v šmihelskem domu za ostarele. Tja se je preselila, ko ji je usoda vzela tudi drugega moža in si prav zaradi posledic tistega nemškega mučenja ne more več sama gospodinjiti. Pa

je včasih veljala za nezlomljivo: "Tebi še gestapovci niso mogli do živenga!" so se včasih z njo pošalili in ona se je samo muza-la. Saj niso vedeli, koliko gorja je prestala in kako se bol kopiči v srcu in v telesu.

Zdaj sedi pred mano in nje-na krhka postava ne izžareva več nekdanje upornosti. Duh pa ne odneha. Pripoveduje mi o mladosti v Celju, kjer se je rodila na začetku prve svetovne vojne Franciški in Luki Terče. Oče je moral kmalu na fronto. Boril se je v Tirolah in na Kar-patih. Tam je bil ranjen in prišel bolan domov. V Celju je delal pri firmi Westen, predhodniku Ema. Milka se je zaposlila pri modnem trgovcu Strmeckem in hitro napredovala, saj je bila odprte glave. Imela pa je tudi oči za krivice, ki so se dogajale okoli nje. To jo je pripeljalo v sindikalno gibanje ter v okolje, ki ga je takratni režim poskušal s silo zatreti.

Tako se je spoznala tudi z Mirkom Rugljem, doma z Mir-ne. Fant je delal v Celju in bil aktiven v tamkajšnjem delav-skem gibanju. Med Milko in Mirkom se je vnela ljubezen. Še predno pa je mladi par stopil pred oltar, je bil Mirko zaradi svojega političnega delovanja obsojen na večletni zapor v Sremski Mitrovici in nato na iz-gon v domači kraj. Nekako je le dobil zaposlitev na Ptuj, ka-mor je za njim prišla tudi Milka. Tam se jima je leta 1937 rodil sin Črtomir.

A nemir v družbi in nemir v svetovni politiki družinskemu življenju nista bila naklonjena. Vrtinec druge svetovne vojne je dodobra premešal ljudi. Tako je naključje naneslo, da je okupa-tor v isto celico zaprl Milkeino moža Mirka in njenega biv-šega delodajalca Strmeckega, oba kot slovenska rodoljuba. Pred vojno sta bila huda idejna nasprotnika.

Marca dvainštridesetega so Nemci Mirka z družino izgnali na italijansko stran. Tam je na terenu delal za partizane do konca poletja, potem pa so ga pri Škocjanu ujeli pripadniki zloglasnega štajerskega bataljo-na in ga v šentjoškem gozdu mučili do smrti. Tako je Milka postala vdova. A njena upornost ni bila nikoli zlomljena. Tudi sovražna krogla, ki jo je pokosila na Stari gori, je ni pokorila. Tisto o italijanskem taborišču se je seveda izmislila za gestapovce.

Po vojni se je Milka poročila z Jožetom Kolencem in mu rodila hčerko Sonjo. Naselila se je v Novem mestu, kjer je po-novno vzpostavila trgovsko mrežo, ki jo je raztrgala vojna, še bolj pa povojni režim. "Sta-rih, izkušenih novomeških tr-gocev nismo smeli zaposlovati. Tako je bila politična direktiva. No, jaz sem na skrivaj naredila nekaj izjem in ni mi žal," pravi Milka, ki je zdaj tudi že trikrat babica in dvakrat prababica.

TONE JAKŠE

ŠTIRIDESET LET PRIJATELJSTVA

Poljska je vidno vzcvetela

Društvo knjigovodij iz poljskega Wroclava in Društvo računovodij, finančnikov in revizorjev iz Ljubljane in Novega mesta se obiskuje-jo že štirideset let. Iz Slovenije smo šli na Poljsko v štiriletnih razmakih za en teden, potem pa so prišli Pol-jaki za štirinajst dni v Slovenijo in seveda na morje.

Obiskali so nas ponovno v neodvisni Sloveniji leta 1996. Letos pa nas je po desetih letih odpoto-valo k njim s šoferjem vred osem članov Društva računovodij Novo mesto iz Dolenjske in Bele kra-jine. Štirje so šli na Poljsko prvič. Kako je sedaj na Poljskem, smo se spraševali. Na avstrijsko-slovaški meji nikjer nobene gneče, nobenih brzostrelk. Policaji brezskrbno žigosajo potne liste in se prijazno drži, carinik nas gleda, nato pa globoko zavzdihne, se olajšano nasmehne in komaj zaznavno pomigne, da lahko gremo. Tako je šlo tudi čez naslednje meje. Nič več mučnih čakanj in poniževalnih pregledovanj.

Že na Slovaškem in Češkem je kar nekaj zdravega dihala iz oko-lja, poljska pa cvete iz vse svoje duše. Čudežna zelena in ravna polja, kamor seže oko, zasajena z vsemočimi poljščinami. Okolje je čisto. Po cestah avtomobili iz celega sveta, trgovine polne, menjalnice deviz na vsakem koraku. Poljaki so sproščeni, lepo so ob-

lečeni, dekleta lepa in navešane z vsemi modnimi dodatki. Družbe-ni proizvod raste 4% letno in znaša na prebivalca okoli 3.000 dolarjev, slovenski pa okoli 9.000 dolarjev. Nezaposlenost je nor-malna. Vsa Poljska je v gradnji. Njihove čudovite cerkve in nešte-te palače, ki so razpadale štiri-deset let, se obnavljajo.

Poljaki so veliko težje prenašali socializem kot ostali Slovani. Sto-letja so bili evropski državotvorni narod. Poniževalo jih je, da niso smeli potovati na Zahod in da niso bili deležni vsega zahodnega izobilja in svobode.

Seveda vem, da svoboda in demokracija, svobodno tržišče in nemonopolna ekonomija skrivajo mnoge nevarnosti, a o tem danes res ne bi govorili.

Dežela svojstvenih ljudi, jedi in običajev

Naši prijatelji, direktorji raču-novodstev in financ iz okoliških tovarn pa tudi profesorji iz Eko-nomske fakultete iz Wroclawa so nas sprejeli odprto, prijazno. Se-daj pri snidenju spet brez strahu objavljajo ženski roko in potem še obe lici in usta. Po poljskih običajih se na večerjo ne pride brez rož. Tudi darila ne smejo manjkati. Naša darila so v stekle-nicah z najboljšim belokranjskim

vinom. Poljaki ga že dobro pozna-jo in imajo radi.

Stanujemo v penzionu, ki je bil pravkar narejen iz stare stavbe. Jemo veliko poljskih specialitet, doslej neznanih. Pijemo franco-sko vino. Naši prijatelji profesor-ji so se dobro znašli. Predavajo, zraven pa imajo tudi podjetje za revizijo. Denarja veliko, časa malo. Izmenjali smo si referate na temo Urejevanje računovodstva v perspektivi vstopa Poljske in Slo-venije v Evropsko unijo.

Podjetništvo v vzponu

Obiskali smo tovarno porcela-na Karolina. Olastnili so jo kar zaposleni. Vse čisto, nikjer na-vlake. Ogromno novih strojev. Ali imate ISO? "Ni nam ga treba," je odgovor, "vse prodamo".

V tovarni gospodinjiske opreme je direktor nekdanji računovodja. Tudi tu so lastniki zaposleni. Sami so zbrali denar, se zadolžili pri bankah. Stare stavbe so kar poru-šili in gradijo nove.

Pivovarna Piast. Večinski delež ima tujec. Zagotovil je dodatni denar za nove stroje. Direktor računovodstva pove, da je bilo pod socializmom brezskrbno. Se-daj je več skrbi, je pa tudi več de-narja in napredka. Najlepše pa je, da ni treba nič več vprašati plan-skega ministra, lastnik namreč sam pove, kaj želi.

Mag. JANEZ KURE

Št. 35 (2558), 3. septembra 1998

DEŽMANOVI - Družina Dežman že tri leta v času jezikovnih počitnic v Novem mestu gosti otroke slovenskega rodu iz avstrijske Koroške. (Foto: A. B.)

Počitnice pri Dežmanovih

Družina Dežman že tri leta gosti slovenske otroke iz avstrijske Koroške na jezikovnih počitnicah

NOVO MESTO - Že 10 let potekajo v poletnem času na novomeški osnovni šoli Grm jezikovne počitnice za otroke slovenskega rodu iz zamejstva; počitnice trajajo tri tedne, letos pa so jih skrajšali na dva tedna. Otroci v času jezikovnih počitnic bivajo pri družinah v Novem mestu in okolici. Že tretje leto zapored jih gostijo tudi Dežmanovi. Skupaj so pri njih bivali štirje otroci iz avstrijske Koroške.

"Ko smo živeli še v blokovskem stanovanju v Novem mestu, smo vzeli po enega otroka, letos, ko živimo v hiši v Šentjoštu pri Črmošnjicah, pa smo imeli dva," je povedala Štefka Dežman. Štefka je vodja šolske prehrane na osnovni šoli Grm, tako da za otroke na jezikovnih počitnicah pripravlja tudi dopoldansko malico. Njen mož Vlado pa ima v namenu gostilno Bučar v Šmihelu, kjer seveda Štefka kot izvrstna kuharica tudi izdatno pomaga. Dežmanova sta po rodu iz hrvaškega Zagorja in sta v Novo mesto prišla pred več kot 20 leti kot dijaka v gostinsko šolo in se potem tu udomila.

"Letos sta bila pri nas 12-letni Štefan Hudel in 14-letni Florijan Hofbauer iz okolice Celovca," je povedala Štefka. "Ta dva sta že znala slovensko, pridejo pa tudi

taki, ki ne znajo nič. Gostujočim družinam posebej naročijo, da morajo z njimi govoriti samo slovensko, saj se prav v sproščenem pogovoru mladi najbolj naučijo pogovorne slovenščine." Štefan in Florijan sta se pri Dežmanovih še posebej dobro počutila, saj imata Štefka in Vlado dva sinova, 10-letnega Danijela in 16-letnega Siniša, tako da so tako rekoč vrstniki. "Seveda smo ju vodili okoli na izlete, v toplice pa na Gorjance in še drugam, in ker naša fanta že kar dobro pomagata pri delu v gostilni, sta rada poprijela tudi Štefan in Florijan."

Dežmanova sta bila zelo vesela, ko so njuno družino starši otrok, ki sta ju do sedaj gostila v času jezikovnih počitnic, pred nedavnim za konec tedna povabili na obisk na Koroško. "Sprejele so nas družine Galob, Hudel, Trupe in Hofbauer, in to ne samo zelo lepo in pristrčno, ampak prav slovesno, gostili so nas in nas vodili okoli. Res so se kot gostitelji zelo potrudili in izkazali," jih ne more prehladiti Štefka.

Seveda bodo Dežmanovi še naprej v času jezikovnih počitnic gostili slovenske otroke iz avstrijske Koroške. "Tudi drugim družinam to toplo priporočamo," sta končala Dežmanova.

A. B.

TOVARNA SLADKORJA, d.d.
Opekarniška 4
2270 Ormož

ZBIRANJE PONUDB ZA CESTNI PREVOZ IN NAKLADANJE SLADKORNE PESE V KAMPANJI 1998

I. PREDMET PREVOZA IN NAKLADA

Prevoz in nakladnje sladkorne pese iz njiv do odkupne postaje v Brežicah in Mirni.

II. PREVOZNE KOLIČINE

Skupen cestni prevoz sladkorne pese v letu 1998 za to področje znaša cca 20.000 t.

Predvideno število kamionov za tri linije je devet.

III. PREVOZNI POGOJI

Prevoznik mora izpolnjevati naslednje pogoje:

3.1. Prevoznik mora biti registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet ponudbe.

3.2. Prevoznik se obvezuje prepeljati sladkorno peso z ustreznimi vozili. Vozilo mora biti opremljeno tako, da je možno kipanje nazaj. Keson vozila mora biti v tehnično brezhibnem stanju. Prevoznik je dolžan v primeru okvare avtomobilov zamenjati le-te z drugimi.

3.3. Prevoznik se obvezuje, da bo prevozne zmogljivosti prilagodil potrebam TSO, d.d.

3.4. Prevoznik odgovarja za pravilno nakladanje tovora.

3.5. Osnova za obračun prevoza je neto količina sladkorne pese. Ponudba mora vsebovati ceno za prevoz neto sladkorne pese. Priložen mora biti tudi seznam vozil, s katerimi se prevoz vrši, navedbo registrskih števil vozil in naslovi voznikov.

3.6. Prevoznik je dolžan tovor zavarovati pred vsemi tveganji v cestnem prometu na svoj račun.

3.7. Čas prevoza bo določila TSO, d.d., v skladu s planom spravila sladkorne pese letine 1998. Predvidoma se bo spravilo začelo v tretji dekadi meseca septembra in bo trajalo vključno do konca prve dekade meseca decembra 98.

3.8. Prevoznik odgovarja za morebitne zastoje v TSO, d.d., v kolikor je do njih prišlo po njegovi krivdi.

3.9. Plačilne pogoje in vse ostale obveznosti bosta uredila TSO, d.d. in prevoznik s pogodbo.

IV. NAKLADANJE

Za nakladanje pese se na področju Brežic zahteva 1 nakladalec in na področju Mirne 1 nakladalec.

4.1. Čelni nakladalec mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- žlica nakladalca mora biti širša vsaj 50 cm od koles nakladalca,
- spodnji del žlice ne sme imeti konic.

V nakladalno ekipo se praviloma vključujeta dva delavca za pobiranje raztresenih korenov in preprečevanje vožnje po korenih. V primeru okvare nakladalne mehanizacije bo prevoznik sam poskrbel za nadomestilo z drugo in za popravilo.

4.2. Osnova za obračun nakladanja je neto količina sladkorne pese.

4.3. Ponudbe je potrebno poslati najkasneje do 10.9.1998 na naslov:

TOVARNA SLADKORJA, d.d., Opekarniška 4, 2270 ORMOŽ
- s pripisom: ponudba za prevoz sladkorne pese.

PODRTA DREVESA V VODI - Od Zagradca do Žužemberka je v reki Krki do 50 podrtih dreves, na sliki pa le eno od mnogih. (Foto: A. J.)

Kaj je s podrtimi drevesi v vodi?

Ali vodnogospodarsko podjetje opravlja svojo nalogo?

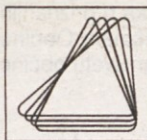
ŽUŽEMBERK - V zadnjih letih porečje reke Krke obišče vedno več ljudi. Med njimi je veliko takih, ki uživajo v spustih po slapovih in prijetni vožnji s kajaki in kanuji. Ob vnetni od Zagradca do Žužemberka, v razdalji desetih kilometrov, pa lahko v in ob vodi naštejete nad 50 podrtih dreves, nekatera so v Krki že 20 let in kažejo, kot da reka ni deležna nikakršne skrbi ali nadzora.

Vodnogospodarsko podjetje iz Novega mesta je pooblaščen za čiščenje dolenskih voda, tudi Krke od izvira do izliva. Vendar svoje naloge, po podrtih drevesih sodeč, ne opravlja. Direktor vodnogospodarskega podjetja Roman Rajer nam je povedal, da drevesa odstranjujejo iz vode le po potrebi. Pomembno je, da ne ogrožajo vodotoka in da je po vodi prehodno. Drevesa, ki so v vodi že 20 let, po njegovem torej niso ovira in bodo tako ostala v vodi še naprej.

Pred kratkim je pod Dešečo vasjo lastnik travnika posekal ob-

vodno grmade in jih zmetal v vodo. Ob prvih večjih padavinah pa bo narasla voda te veje ponesla nižje do jezov. Direktor je obljubil, da bodo ustrezno ukrepali. Če za našo reko ne bomo poskrbeli sedaj, bo danes ali jutri postal del zgodovine. Zato je prav, da očistimo tisto, kar lahko, in to sedaj. Ker pa je potrebno delati strokovno, naj torej to storijo tisti, ki so za to odgovorni. Pa brez izgovorov!

A. JERNEJČIČ

Šolski center
NOVO MESTO

Šegova ulica 112, 8000 Novo mesto

Izobraževanje odraslih

Telefon: (068) 326-263, 326-207
Faks: (068) 326-263, 326-184

V P I S U J E M O

v šolskem letu 1998/99 v naslednje programe
izobraževanja odraslih:

I. PROGRAMI USPOSABLJANJA

1. VOZNIK VILČARJEV
2. UPRAVLJALEC MOSTNIH ŽERJAVOV
3. UPRAVLJALEC VRTLJIVIH STOLPNIH ŽERJAVOV
4. UPRAVLJALEC TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
5. VARJENJE po načinih: REO, TIG, MAG, plamensko...)
6. TEČAJI RAČUNALNIŠTVA: windows, excel, word, acad
7. OSNOVE REGULACIJ IN KRMILJENJA
8. RAČUNALNIŠKO VODENJE OBDEL. STROJEV
9. SEMINARJI ZA PNEVMATIKO IN HIDRAVLIKO
10. STROJNIK CENTRALNEGA OGREVANJA, STROJNIK PARNIH KOTLOV
11. HIŠNIK (program usposabljanja po IV. stopnji)
12. ENOSTAVNA GRADBENA DELA (zidarska in tesarska)
13. ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE
14. TESAR OPAŽEV
15. POLAGANJE KERAMIČNIH OBLOG

Pogoji za vpis: končana OŠ obveznost
Izobraževanje traja: dva meseca

II. NIŽJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

16. OBDELOVALEC LESA
17. OBDELOVALEC KOVIN

Pogoji za vpis: končana OŠ obveznost
Izobraževanje traja: do dve leti

III. POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

1. STRUGAR, FREZALEC, BRUSILEC IN ORODJAR
2. KONSTR. KLJUČAVNIČAR, KLEPAR IN AVTOKLEPAR
3. MONTER VODOV. NAPRAV, MONTER OGREVALNIH NAPRAV
4. AVTOMEHANIČAR
5. STROJNI MEHANIČAR
6. ELEKTRIKAR-ELEKTRONIK
7. MIZAR
8. AVTOELEKTRIKAR
9. ZIDAR - za nezaposlene je brezplačno
10. BOLNIČAR-NEGOVALEC - za nezaposlene je brezplačno
11. VOZNIK - za nezaposlene je brezplačno

Pogoji za vpis: končan 8. razred OŠ
Izobraževanje traja: do tri leta

IV. TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

12. STROJNI TEHNIK
13. ELEKTROTEHNIK-ELEKTRONIK
14. LESARSKI TEHNIK
15. KEMIJSKI TEHNIK
16. ZDRAVSTVENI TEHNIK
17. PROMETNI TEHNIK
18. GRADBENI TEHNIK
19. FARMACEVTSKI TEHNIK

Pogoji za vpis: končano poklicno izobraževanje
Izobraževanja traja: dve leti

V. AVTO ŠOLA

1. TEČAJI IZ PROMETNIH PREDPISOV ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL VSEH KATEGORIJ.
2. POUČEVANJE VOŽNJE MOTORNIH VOZIL B, C, D IN E KATEGORIJE

Po konkurenčnih cenah z osebnimi vozili CLIO 1,4 RT (klimatiziran), R-19 ADAGIO ter s tovornjakom MERCEDES 1314 in avtobusom NEOPLAN N214H (klimatiziran).

Dijakom in študentom nudimo 10% popusta.

Prijave za vpis vložijo kandidati v oddelku za izobraževanje odraslih, soba 158, do vključno 16.9.1998. Tega dne bo ob 17. uri informativni sestanek kandidatov za izobraževanje ob delu in vpis v posamezne programe.

V programe usposabljanja, tečaje, seminarje in v avto šolo vpisujemo vse leto.

Podrobnejše informacije o programih in načinu izobraževanja dobite po telefonu 326-263; 326-207 ali osebno v sobi 158.

Kontaktne osebe: Štefan Gorše in Zlatko Zepan

ZLATA POROKA VIDE IN MARKA LOJKA - V petek, 21. avgusta, sta si po 50 letih skupnega življenja pred matičarjem in sorodniki v modri dvorani ljubljanskega gradu zopet podala roke Vida in Marko Lojk iz Ljubljane. Ob strani sta jima stali vnukinja Tina in Urška Pahor. Vida, rojena Špan, je hčerka Metličanke Slave Weiss in Franca Špana, ki je dolga leta učiteljica v Draščih pri Metliki. Starejši se še spominjajo mlade Vide iz časov med drugo svetovno vojno, ko je bila učiteljica v Dragomilji vasi in Draščih. Po vojni se je družina preselila v Ljubljano. Vida pa je kot diplomirana defektologinja svoje znanje, ljubezen do prizadetih otrok in potrpežljivost razdajala v šoli in Internatu Petra Levca. Marka pa Metličani poznajo kot inženirja za nizke gradnje, ki je v Metliki in okolici načrtoval več cest in križišč. V imenu Belokranjcev, ki se ju še spominjajo, zlatoporočencema iskreno čestitamo in želimo veliko zdravja. (A. Mežnaršič)

Na podlagi 8. člena statuta Občine Sevnica, odloka o priznanjih Občine Sevnica in pravilnika o podeljevanju priznanj Občine Sevnica objavlja Odbor za priznanja pri Občinskem svetu občine Sevnica

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA DOBITNIKE PRIZNANJ OBČINE SEVNICA ZA LETO 1998

1.

Priznanja Občine Sevnica so najvišja priznanja občine za dosežke, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in polnejšemu življenju občanov in imajo pomen za razvoj in ugled občine Sevnica na gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, znanstvenem, telesnokulturnem in drugih področjih.

2.

Priznanja so lahko podeljena občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem in drugim organizacijam.

3.

Priznanja Občine Sevnica, razvrščena po velikosti, so naslednja:

- častni občan Občine Sevnica,
- grb Občine Sevnica,
- priznanje Dušana Kvedra Tomaža,
- medalja Dušana Kvedra Tomaža,
- domicil v občini Sevnica.

4.

Vsako leto je lahko podeljen en grb Občine Sevnica in tri priznanja Dušana Kvedra Tomaža.

5.

Predlog za podelitev priznanja lahko dajo občani, podjetja, zavodi, društva, združenja in druge organizacije.

O podelitvi priznanja s sklepom odloči občinski svet na predlog odbora za priznanja.

Priznanja podeljuje župan občine Sevnica praviloma ob občinskem prazniku.

6.

Pisni predlogi za kandidate dobitnikov priznanj morajo vsebovati natančne osnovne podatke o predlaganem kandidatu.

V predlogu mora biti razvidno, za katero vrsto priznanja je kandidat predlagan.

Predlagatelj mora predlog podrobno obrazložiti oziroma utemeljiti in navesti podatke tudi o tem, ali je kandidat že prejel katero izmed priznanj in kdaj.

7.

Predloge pošljite na naslov:

OBČINA SEVNICA
Odbor za priznanja
Glavni trg 19 a
8290 SEVNICA.

Odbor za priznanja bo obravnaval le tiste predloge, ki bodo v vložišče navedenega naslova prispele do vključno 30. septembra 1998.

KRAJEVNA SKUPNOST SENOVO

Titova 98
8281 Senovo

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za naslednje nepremičnine:

- objekt kegljišča brez gostinskega dela na parc. št. 476/6 v izmeri 404 m²
- stavbno zemljišče (tenis igrišča), parc. št. 476/3 v izmeri 1301 m²
- stavbno zemljišče, parc. št. 476/8 v izmeri 208 m²
- stavbno zemljišče, parc. št. 476/9 v izmeri 24 m², in
- stavbno zemljišče, parc. št. 476/5 (parkirišče) v izmeri 786 m², kar znaša 50% površine celotnega parkirišča.

Javna licitacija se vrši za celoten kompleks (brez gostinskega dela) in skupna izklicna cena za vse nepremičnine znaša 8.884.074 tolarjev.

Javna licitacija bo v petek, 11.9.1998, ob 12. uri v sejni sobi Krajevne skupnosti Senovo.

Kupci si lahko nepremičnine ogledajo dve uri pred licitacijo.

Na licitaciji lahko sodelujejo fizične in pravne osebe, ki do začetka licitacije plačajo varščino v višini 10% izklicne cene na Ž. R. krajevne skupnosti Senovo št. 51600-645-50022. Plačana varščina se šteje v kupnino.

Neuspehim udeležencem bo varščina vrnjena po končani licitaciji. Prometni davek plača kupec. Kupnina mora biti plačana v 8 dneh po licitaciji, sicer kavcija zapade.

Dodatne informacije lahko dobite pri tajniku krajevne skupnosti Senovo, g. Marjanu Šebjanu, na tel. št. 0608/71-340.

LOVSKO-GOZDARSKI BIVAK V BUKOVAČI - Skupina lovcev LD Adlešiči, ki so bili zelo prizadevni pri gradnji lovskega doma na Priložniku, se je odločila za gradnjo manjšega objekta v lovišču LD Adlešiči. S prizadevnim delom in podporo številnih ljubiteljev narave so v kratkem času zgradili v Bukovači brnarico - bivak. Objekt stoji v lepem bukovem gozdu, streljaj od ceste Adlešiči-Preloka. Služil bo za zavetišče lovcev, gozdarjev in ostalih ljubiteljev narave. Primeren pa je tudi za manjša družabna srečanja. Lovišče LD Adlešiči je po zaslugi marljivih članov tako obogateno s prijaznim lovskim objektom. (T. F.)

Cesta prvih borcev 18
8280 Brestanica

Zaradi razširitve proizvodnih kapacitet in povečanega obsega del

TERMoelekTRARNA BRESTANICA, d.o.o.
vabi k sodelovanju

- diplomirane inženirje strojništva,
- diplomirane inženirje elektrotehnike
- inženirje strojništva
- inženirje elektrotehnike in
- diplomirane ekonomiste

Prosta bodo delovna mesta tako za pripravnike kakor tudi vodilna delovna mesta.

Nudimo:

- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- samostojno in dinamično delo

Če ste samoiniciativni, iznajdljivi, prilagodljivi, pošljite svojo predstavitev v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov: Termoelektrarna Brestanica

Cesta prvih borcev 18
(kadrovska služba)
8280 BRESTANICA

Z vsemi vašimi podatki bomo ravnali zaupno.

S čisto in konkurenčno energijo v tretje tisočletje.

Tomaž Štimac

Osilniška občina kupila Tomažku harmoniko

Poteza župana Kovača

OSILNICA - Branko Štimac, ata 10-letnega Tomaža, nikoli ni imel harmonike in še danes ne zna igrati nanjo, ker je bila njegova mama prepričana, da harmonikarjev nikoli ni doma in še pijejo po vrhu. Svojemu sinu Tomažku je že za drugi rojstni dan kupil igračko harmoniko. Resno je začel igrati šele z 8 leti, ko mu je bratranec podaril klavirsko harmoniko in ga učil igrati. Danes zna, ne da bi poznal note, zaigrati že preko 30 pesmi.

Tomažek redno nastopa na šolskih in občinskih prireditvah, tako da je osilniški župan Anton Kovač nekoč povprašal, kdo je fantek, ki tako lepo igra. Po županovi zaslugi so mu maja letos kupili "najtaborjšo" harmoniko, Županovo frajtonerico. Tomažek že zna zaigrati Jaz pa pojdem na Gorenjsko in francoski tango. Kot je povedala njegova sestra, z bratranec igra klavirsko harmoniko tudi po gostiščih v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer si prisluži sladkarije pa tudi kakšen tolar ali kuno.

Ata Štimac se zdaj dogovarja, da bi Tomaža enkrat tedensko vozili v Županovo šolo v Mengeš, kjer bi se naučil igrati po notah. Tomaž nam je povedal o svojih nastopih, razmišljal o tem, kaj bo, ko bo velik, in pred slovesom še zaigral. Potem si je zavihal hlače, ata Branko pa si je spet optal harmoniko, prijel za kol, s katerim si je pomagal pri hoji preko reke, in sta krenila preko Kolpe proti domu...

J. PRIMC

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na štirinajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da rubrika *Vi nam - mi vam prinaša oglasno branje*. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela Zlatka Kastelic iz Brezovice 23 pri Šmarjeških Toplicah, za knjigo (*J. Dularja Smeh na prepihu*) pa je bil izžreban Aleš Zorko iz Seidlove ceste 66 v Novem mestu. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme Jože Samarini iz Kočevja 10a pri Črnomlju.

Izpolnite pravilno petnajsti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 8. septembra, ko bomo izžrebali dobitnike **treh nagrad**, in sicer **dveh knjig** (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in **darilnega bona** **Kovinotehne** za **5.000 tolarjev**.

NAGRADNI KUPON št. 15

Vprašanje: Katera ustanova se skriva za oglasnim geslom: *Novi simbol, nove storitve?*

Odgovor:

Moj naslov:

V naših srcih ti živiš
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori,
tvoj nasmeh med nami živi.

Jaz prijokal sem na svet,
moj očka moral je umret.
Zakaj se usoda tako poigra,
da mi je očka zlatega iztrgala.

6. septembra mineva žalostno leto, odkar je usoda iztrgala iz naše sredine ljubega

ROBERTA KLEMENČIČA

iz Petelinjka 31, Novo mesto

Hvala vsem za vsako lepo misel nanj, postanek ob grobu in prižgano svečo.

Žalujoči: sin Simon z mamico in ostalo sorodstvo

DOLENJSKA
BANKA

Oddamo v najem poslovni prostor v centru BREŽIC,

v prvem nadstropju na Cesti prvih borcev 42.
Prostor ima samostojni vhod in meri 54,5 m²,
je ogrevan in instalacijsko opremljen.
V souporabo poslovnega prostora sodijo tudi
hodnik, sanitarije in parkirni prostor.

Vse informacije na telefonu: 068 316 500

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
DAVČNI URAD BREŽICE
Brežice, Cesta prvih borcev 39 A

Telefon: 0608/61-610

Na podlagi 75. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96) DURS, Davčni urad Brežice, odreja **JAVNO DRAŽBO** predmetov, ki so bili zarubljeni v postopku prisilne izterjave, in sicer

- v **SREDO, 9.9.1998, ob 10. uri v BREŽICAH** - v podjetju Prevoz, d.d. - v stečaju, Ulica bratov Milavcev 42, Brežice:
 - osebni avto GOLF, JXD, l. 1986, cenilna vrednost 450.000 SIT kk 51-69H
 - osebni avto IMV R4, l. 1987, cenilna vrednost 155.000 SIT KK 85-77 D
 - tovorni avto TAM 130-T-10-B, letnik 1993, neregistriran

Pred začetkom javne dražbe je potrebno položiti varščino v višini 10% vrednosti izklicne cene.

Kupec mora položiti znesek kupnine, od dosežene prodajne cene plačati prometni davek ter prevzeti stvar takoj po končani dražbi. Dražba se ne bo opravila, če se za predmete ne doseže niti polovica cene, določene s cenoitvijo.

Če zarubljeni predmeti ne bodo prodani, bo druga javna dražba v **SREDO, 16.9.1998, ob 10. uri na istem mestu.**

IZŠLA JE SEPTEMBRSKA ŠTEVILKA REVIJE E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh gostujejo Srečko Katanec, Uroš Šerbec, Simon Hočevar, Miro Medič, slovenski padalci... Pod drobnogledom so Mika Hakkinen, Jana Novotna, hrvaška nogometna reprezentanca in splitski samuraj Goran Ivanišević. Za kolesarski adrenalin bo poskrbela fotoreportaža GT - revolucije iz ZDA.

Na prag nove modne sezone vas bodo popeljali novi trendi oblačenja za jesen-zimo 98/99. Predstavljamo vam 12 svetovno najuspešnejših modnih kreatork in ekscentrično divo Karen Elson. Tukaj pa so še mestna moda za zadnje poletne dni, nasveti za zdravo telo in dušo in še mnogo zanimivega branja.

V svet avtomobilizma vas bodo popeljali: Alfa Romeo 156 1.8 in 2.4 JTD, Peugeot 406 coupe, Audi A6 avant, Opel vectra 2.0 TDI 16V, Volkswagen polo variant, BMW 318i, Toyota land cruiser... Predstavljamo vam Mazdin večnamenski avtomobil, spektakel težkih dirkalnikov, magnum, ki ni pištola, Mercedes za pomembneže... Zapeljite se z nami!

Septemska številka revije **E-SPORT, MODA, AVTO** vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov!

OBVESTILO

Vse zainteresirane pravne in fizične osebe obveščamo, da so po sklepkih Občinskega sveta občine Črnomelj, sprejetih na seji dne 29. junija 1998 (objavljena v Uradnem listu RS št. 52/98 z dne 24.7.1998)

JAVNO RAZGRNJENI

- a) OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN PLANSKIH AKTOV OBČINE ČRNOMELJ (v zvezi z deponijo komunalnih odpadkov in centralno čistilno napravo),
b) OSNUTEK LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA RAZŠIRITEV DEPONIJE KOMUNALNIH ODPADKOV - III. faza (s poročilom o vplivih na okolje),
c) OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA CENTRALNO ČISTILNO NAPRAVO ČRNOMELJ

v času od 27. julija do 11. septembra 1998 v prostorih občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj.

JAVNA OBRAVNAVA OSNUTKOV

bo v torek, 8. septembra 1998, ob 19. uri v sejni sobi občine Črnomelj na Trgu svobode 3 v Črnomlju.

Do poteka javne razgrnitve osnutkov lahko podaste pisne pripombe, mnenja in predloge na vložišču občine Črnomelj, ali pa jih pošljete po pošti na naslov: Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj.

Na javni obravnavi bodo navzoči predstavniki izdelovalca osnutka, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in dajali strokovne odgovore.

VABLJENI!

Občina Črnomelj

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5 Kum 105,9

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

Naj Ti bo
lahka zemljica
pod Staro goro,
ki si jo tako ljubila!

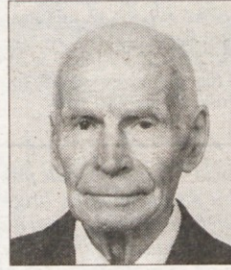
V 76. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama

**MARIJA
JAKŠA**

iz Semiča

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna hvala uslužbencem DSO Črnomelj, gospodu Ediju Malnariču za besede slovesa, Angelci Štricelj za dolgoletno nesebično pomoč ter gospodu župniku Janku Štamparju za lep poslovlilni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 97. letu starosti smo se v torek, 25. avgusta poslednjič poslovili od našega dragega očeta, starega očeta, deda, tasta in strica

**FRANCA
GUŠTINA**

iz Metlike, Na Požeg 5

Zahvaljujemo se osebjem Zdravstvenega doma Metlika, dr. Vukoviču, sestri Veri Polimac, sosedu Jožetu Gršiču, ge. Ankici Vivoda, ge. Mariji Trček ter ge. Nežki Bezek za nesebično pomoč. Govornikom sosedu ge. Nevenki Štubljar, godbeniku g. Bojanu Flajniku in predsedniku Gasilskega društva Metlika, g. Stanetu Bajuku za sočutne besede slovesa. Zahvaljujemo se mestni godbi Metlika kakor tudi g. Ivanu Jerini ter njegovim godbenikom za zaigrane žalostinke, članom Gasilskega društva Metlika. Iskreno se zahvaljujemo za lepo opravljen obred župnikom g. Maksu Kozjaku, g. Francu Šiferju in g. Florjanu Božnarju. Hvaležni smo vsem, ki ste nam ob izgubi našega dragega očeta, starega ateta, strica, tasta s sočutjem stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, darovali sveče in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti.

Vsem iskrena zahvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni je v 54. letu brez slovesa odšel od nas

**STANE
AUERSPERGER**

Rimska 31, Trebnje

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste pisno ali ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in pokojnika pospremili na zadnji poti. Iskrena zahvala g. Podboju za občuteni govor slovesa, Pogrebneemu zavodu Novak za odlično organizacijo pogreba in zastavonošem. Še enkrat hvala vsem!

Žalujoci: mama, sinova in vsi njegovi

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš delavec

STANE LAMOVŠEK

elektrikar

Vestnega in prizadevnega delavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Kolektiv TRIMO, d.d., Trebnje

V SPOMIN

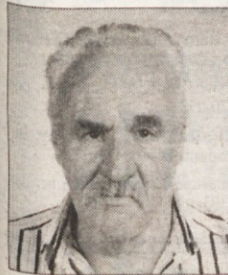
26. avgusta so minila tri žalostna leta, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

**MARIJA
REŽEK**

z Radovice 75 pri Metliki

Hvala vsem, ki se naše mame spominjate, ji prižigate sveče in z lepo mislijo postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

ZAHVALA

Komaj je dopolnil 71 let, že nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek

**FRANCI
SCHWEIGER**

iz Črnomlja, Ločka cesta 22

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče in se od njega zadnjič poslovili in nam izrekli sožalje. Za izkazano čast in pozornost se želimo zahvaliti vsem lovskim tovarišem in članom GD Črnomelj, lovskemu pevskemu zboru za zapete žalostinke in registu. Hvala govornikom: gospodu Tonetu Sajetu za slovo v imenu krajanov, gospodu Radetu Vrliniču, ki je opisal pokojnikovo delo v organizaciji ZB, in še posebno gospodu Bojanu Valenčiču za zadnji pozdrav lovskih tovarišev. Hvala prijateljem in sosedom, ki so nam stali ob strani, kolektivu Emone, kolektivu Dolenjske banke, Pogrebneemu zavodu in gospodu župniku za opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili k preranemu počitku.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša teta

**JOŽEFA
BAJUK**

iz Grma 10 pri Podzemlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom Grma, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala g. Piškuriču, cerkvenim pevkam in gospodu župniku iz Podzemlja za lepo opravljen obred.

Nečak Stane z družino

ZAHVALA

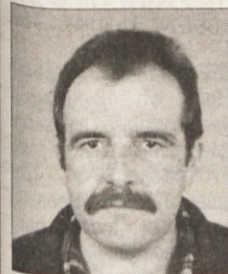
Ob izgubi drage žene, mame, babice, prababice, tašče, sestre in sestrične

**PEPCE
TRUPKOVIČ**

roj. Jerman
Straža 28

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in za svete maše ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala župniku za opravljen obred, sodelavkam SIB banke Novo mesto in sodelavcem Protekta ter Pogrebni službi Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Na mojem grobu gozdnih rožic nasadite in večni mir mi zaželite.

V 37. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi

**JOŽE
ŠTAMCAR**

Gorenja vas 38

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem in sindikatu Revoza iz Novega mesta za podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala g. Kobetu za lepe besede slovesa, pevcem za zapete pesmi in zaigrano Tišino, Pogrebni službi Oklešen in domačim fantom ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Če bi koga solza obudila, tebe, Primož, zemlja ne bi krila.

V 16. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi

**PRIMOŽ
VOVKO**

z Drske 46, Novo mesto

Ob boleči in nenadni izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, razredničarki in učencem 8. c razreda OŠ Šmihel, prijateljem, znancem, delavcem Intel servisa in vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter Primoža pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala Tadeju in Maji, g. kaplanu iz Šmihela in Primoževim najožjim prijateljem za besede slovesa. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Zakaj si moral nam umreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti? - Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas. Ljubil si življenje, rože, trte, dom, vendar brez slovesa zapustil si svoj dom.

Mnogo prezgodaj in nepričakovano nas je zapustil naš dragi brat, stric, boter in svak

**MARTIN
TURŠIČ**

Ardro 31 pri Raki

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče, maše ter spremstvo pokojnega na zadnji poti.

Žalujoci: brat Vinko in sestra Mici z družinama

tedenski koledar

Četrtek, 3. septembra - Dora Petek, 4. septembra - Zalka Sobota, 5. septembra - Lovrenc Nedelja, 6. septembra - Zaharija Ponedeljek, 7. septembra - Marko Torek, 8. septembra - Marija Sreda, 9. septembra - Peter

LUNINE MENE
6. septembra ob 13.21 - ščip

kino

BREŽICE: Od 3. do 7.9. (ob 18.30) in 8.9. (ob 20.30) akcijski film Dež za ubijanje. Od 3. do 7.9. (ob 20.30) pustolovski film Poštar.

film

• **PREDMESTJE**, drama (Suburbia, 1997, ZDA, režija: Richard Linklater)

Hm, je to morda Čakajoč na Godota, prirejen razmeram v beli Ameriki devetdesetih? Tudi tu imamo dolgočasne, zafrustrirane povprečne, ki so neskončno postavljane na enem in istem mestu sprejeli kot svoj življenjski stil.

Skupina nekaj dvajsetletnikov se zbira večer za večerom na vogalu lokalnega supermarketa na praznem parkirišču trgovine. Debatirajo, da te zagrabi ali jok ali da bi še sam zdeklamiral svojo iztočnico. O tretjem svetu, seksu, ekologiji, rasizmu. Zraven popijejo galone piva ali kaj bolj konkretnega, kdaj pa kdaj tudi kaj pokadijo, v glavnem pa so depresivni in obupani. Jezni so predvsem zato, ker se jim zdi, da morajo biti. Tisti bolj pametni, ki vejo, zakaj so upravičeni do besa, pa itak nimajo poguma za kakšno pomembno dejanje. Rajši cinično razpravljajo o idealu, ki se verjamejo, da lahko storijo kaj velikega. Vseno okoli v urejenih hiškah z negovano travo, med katerimi so široke in lepe avenije, pa ameriški večinski spodnji srednji razred

ČRNOMELJ: 4. in 5.9. (ob 20. uri) ameriški film Izgubljeni v vesolju. 6.9. (ob 20. uri) ameriška komedija Pasji dnevi.

DOBREPOLJE: 4.9. (ob 20.30) ameriška drama 1000 akrov. 6.9. (ob 15. uri in 20.30) ameriški film Merkurjev srd.

GROSLUPE: 4.9. (ob 17. in 20. uri) ameriški film Merkurjev srd. 5.9. (ob 20. uri) ameriška drama 1000 akrov.

METLIKA: 4.9. (ob 20. uri) ameriška komedija Pasji dnevi. 6.9. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Izgubljeni v vesolju.

NOVO MESTO: Od 3. do 9.9. (ob 18. uri in 20.30) akcijski film Smrtonosno orožje 4.

RIBNICA: 5.9. (ob 22. uri) ameriški film Merkurjev srd. 6.9. (ob 17. uri) ameriška drama 1000 akrov.

VELIKE LAŠČE: 5.9. (ob 17. in 20. uri) ameriški film Merkurjev srd. 6.9. (ob 20. uri) ameriška drama 1000 akrov.

trdno spi in sanja svoje male provincialne in proletarske brige. Tem ljudem se nikoli ne zgodi nič posebnega in nikoli se jim tudi ne bo. Res pa je malo hudo, če se tega zavedaš že, ko si star dvajset in nekaj čez. Adijo, ameriški sen! Vanj verjamejo le še tujci, tako kot Pakistanec, ki ga mularija fašistično mrzi, čeprav ne ve za kaj. Tudi črnica bi nabutali, čeprav nobeden od njih ni nikoli poznal niti ene "obarvane" osebe. Nad nekom se pač morajo znesti, da lažje pogoltno vso jezo in nemoč. Twist te duhamorne noči se zgodi, ko se na parking pripelje njihov prijatelj, ki mu je uspelo. Postal je MTV rock star, ki pozna holivudske igralce in se vozi v limuzini z bifejem in televizorjem. Eni so navdušeni, drugi zavistni, tretji se še bolj zavejo svojih bednih perspektiv.

Ali so antijunaki Predmestja res nemočni? Sodeč po rokerju, Ponyu ne, toda statistika meni drugače. Dejstvo je, da je ta družbena kategorija fenomen močne bele Amerike, ki v zameno za soliden potrošniški standard ponuja množično miselno otopelost, ta pa posledično zagotavlja pasivno in disciplinirano volilno telo. Linklater je s Predmestjem navdušil že v četrto, njegovo sporočilo pa je isto: nič vam nimamo povedati, nimamo odgovorov, kaj šele vprašanj. Dober, toda večkrat že malo težko gledljiv avtor.

TOMAŽ BRATOŽ

BELA TEHNIKA

ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH prodam. ☎ (041)717-159. 3406

KMETIJSKI STROJI

MOTOKULTIVATOR BCS, 8 KM, z rotacijsko kosilnico, prodam. ☎ (068)342-742. 3355

TRAKTOR URSUS 335, letnik 1980, s kabinom, v delovnem stanju, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)49-592. 3426

SILOKOMBAIN SK 80 E in dvobrazdni plug Posavec, 12 col, malo rabljen, prodam. ☎ (068)73-119. 3407

BALIRKO za okroglo bale, tip Deutz Fahr, in tribrazdni obračalni plug prodam. Judež Božo, Prapreč 2, Šentjernej. 3378

SILOKOMBAIN MENGELE 290 prodam. ☎ (068)42-598. 3403

KUPIM

GRADBENO PARCELO ali starejšo hišo v Šentjernej ali okolici ali na relaciji Novo mesto kupim. ☎ (068)81-737. 3363

DELNICE ugodno odkupim. ☎ (068)324-297. 3424

KNJIGE za prvi letnik srednje šole, smer poslovni tajnik, kupim. ☎ (068)324-818. 3389

KUPIM manjši gumenjak. ☎ (068)84-590. 3372

MOTORNA VOZILA

VW HROŠČ, letnik 1975, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)27-398. 3332

JUGO 45 EX, registriran do 5/98, 51.038 km, dobro ohranjen, prodam za 200.000 SIT. ☎ (068)325-066. 3351

SPAČKA, 2 CV, registriranega do 9/99, prodam. ☎ (068)26-715, zvečer. 3352

SAXO 1.1 i, letnik 10/96, 12.000 km, 5V, CZ, kovinske barve, zračna blazina, radio, prodam za 1.200.000 SIT. ☎ (068)371-740, po 16. uri. 3359

GOLF D, letnik 1988, prevoženih 156.000 km, prodam. ☎ (068)323-820. 3360

R 5 SAGA, letnik 1991, lepo ohranjena, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)84-530. 3366

126 P, letnik 1988, ugodno prodam. Mali Slatnik 1, ☎ (068)20-429. 3370

CLIO 1,2 RN, letnik 1996, registriran do 6/99, prodam. ☎ (068)75-334, ☎ (041)697-963. 3381

GOLF CL, letnik 1994, vinsko rdeče barve, 3 V, bencinar, prodam. ☎ (068)73-231. 3384

FIAT TIPO 1,6 IESX, letnik 1993, 56.000 km, zeleno modre kovinske barve, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)89-312. 3385

AUDI 80 1.8, letnik 1991, temno moder, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 3437

R 5, letnik 1989/90, rdeče barve, 5 V, nekaj opreme, lep, prodam. ☎ (068)89-248, ☎ (041)705-175. 3380

CLIO 1,4 RT AVTOMATIK bele barve, 5 vrat, 18.000 km, garažiran, prva registracija 6/97, ugodno prodam. ☎ (068)325-191. 3399

KARAMBOLIRAN jugo 45, letnik 1991, prodam. ☎ (068)75-243. 3421

GOLF 1.6 B, letnik 1992, 5V, prodam. ☎ (0608)87-615. 3417

OPEL VECTRO 1,8 IGLS, letnik 1993, rdečo, ABS, servo, pomična streha, CZ, radio, ugodno prodam. ☎ (068)84-405. 3387

126 P, letnik 1991, in passat 1.6 CL, letnik 1990, alu platišča, CZ, sive kovinske barve, prodam. ☎ (068)81-229. 3338

GOLF CL 1.9 TD variant, letnik 1993, bel, ugodno prodam. ☎ (0609)628-851. 3439

ŠKODA FAVORIT 135 L, letnik 1992, zelo lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)24-875. 3369

GOLF 1.4 CL, letnik 9/96, prvi lastnik, nekaramboliran, redno servisiran, 40.000 km, prodam. ☎ (068)40-099 ali 40-390. 3435

R SAFRAN V6 i 3.0 RXE, letnik 1992, vsa možna oprema, 135.000 km, prodam. ☎ (068)40-099 ali 40-390. 3436

LAGUNO 1.8 RT, letnik 1995, alu platišča, kovinsko srebrne barve, ugodno prodam. ☎ (0609)628-851. 3440

R 4 GTL, letnik 12/83, nova šasijsa in karoserija, rdeč, 109.000 km, prodam za 200.000 SIT. ☎ (068)60-383. 3346

R 19 1.4 RT, letnik 8/94, bel, odlično ohranjen, električni pomik strehe, 99.000 km, prodam za 1.230.000 SIT. ☎ (068)325-140. 3422

POHIŠTVO

DVE garderobni omari in garnituro za pred-sobo zelo poceni prodam. ☎ (068)342-074.

OTROŠKO posteljo, samsko sobo in pletilni stroj prodam. ☎ (068)24-776. 3386

4 FOTELJE, raztegljive v ležišče, prodam po 8000 SIT. ☎ (068)323-231. 3364

POSEST

V PODBOČJU št. 15 pri Kostanjevici oddam takoj za daljšo dobo urejeno hišo z dvema ali tremi sobami in kopalnico. Lepa lega, možnost tudi manjše obrti. Informacije pri Komljanu, Malo Mraševo, Križaj, ali na ☎ (0608) 42-593. Hribar, Sevnica, NHM 1. 3368

V TRIBUČAH pri Črnomlju prodam hišo, sadovnjak, njivo. Informacije dobiti na sodišču Črnomelj med uradnimi urami. 3409

HIŠO na Hrastu pri Metliki (na sredi vasi), z vrtom 1300 m² in z manjšim posestvom prodam. Možna zamenjava za stanovanje v Novem mestu. ☎ (068)342-349. 3391

OPREMLJENO HIŠO, voda, elektrika, telefon, garaža, blizu toplic in Krke, prodam. ☎ (068)65-208. 3333

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826

KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. ☎ (063)762-433. 3147

VINO CVIČEK, 300 litrov, prodam. ☎ (068)81-229. 3334

VEČJO STISKALNICO za sadje ali grozdje z oljno črpalko in elektronotorjem prodam. ☎ (064)557-448. 3335

230-LITRSKO stiskalnico za sadje ali grozdje prodam za 95.000 SIT. ☎ (064)557-448. 3336

SMREKOVE DESKE, 2 cm, 4 m³ in 5 cm, 1,5 m³, prodam. ☎ (068)65-642. 3337

STREŠNI PRTLJAŽNIK za osebni avto prodam. ☎ (041)717-159. 3343

FRAJTONARICO Lubas, h. e. a, lepo ohranjeno, nov meh, prodam. ☎ (0608)84-149, Aleksander Strupehek, Goveji dol 8, Krmlj. 3345

GROZDJE REBULE, sovinjona in malvazije prodam. ☎ (065)57-107. 3348

MLIN za grozdje s pecljalnikom, ročni, prodam. ☎ (068)23-585. 3367

KERAMIČNE PLOŠČICE za sobni kamin, električni bojler, 80l in pralni stroj prodam. ☎ (068)341-747. 3393

SUHA, našagana drva prodam. ☎ (068)22-692. 3394

OSUŠENE kalane bukovne metre prodam. ☎ (068)25-486, zvečer. 3412

SUHA drva prodam. ☎ (068)83-580. 3420

KORUZO za silažo prodam. ☎ (068)75-004. 3427

SILAŽNO KORUZO prodam v Vel. Brunicah. ☎ (068)76-368. 3430

VINOGRADNIŠKO PREŠO, 70-litrsko, skoraj novo, prodam. ☎ (068)52-849. 3347

KORUZO v zrnju prodam. ☎ (068)60-006, zvečer. 3353

BELO BELOKRANJSKO VINO prodam. ☎ (068)326-307, zvečer. 3397

BIVALNI KONTEJNER, uporaben kot vikend ali gradbena baraka, prodam. ☎ (068) 22-285. 3358

2 T suhe koruze v stročju prodam. ☎ (0608)75-520. 3429

RDEČ KROMPIR prodam. ☎ (068)41-080. 3354

STISKALNICO za grozdje, 70 l, prodam. ☎ (068)41-101. 3401

KORUZO za silažo ali zrnje prodam. ☎ (068)42-786, po 15. uri. 3365

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!

Bančna kartica ACTIVA / MAESTRO za VSE komitente brez članarine.

Informacije na tel. št.: 063/443 250

RAZNO

SSLANČEVE 1 v Novem mestu se je izgubil rjavo-črno-beli morski prašček. Najditelju nudimo nagrado! ☎ (068)325-410 ali 22-734.

PLESALCE za erotične plesne isčemo. ☎ (041)669-403. 3356

ZIDAR izdeluje kamnite skarpe in druga zidarska dela. ☎ (068)45-062. 3414

IZOLA - JAGODJE, oddamo apartmae v septembru po ugodni ceni, 1500 SIT od osebe na dan. ☎ (066)61-563. 3418

DRUŽINA išče mlajšo upokojenko za kuhanje in pospravljanje. Šifra: Črnomelj. PLOŠČE za opaženje (Bled plošče), punte in plohe posodim. ☎ (068)342-506. 3392

PRIJAZNA, izkušena varuška bi na našem domu v Novem mestu pazila še enega otroka. ☎ (068)323-249. 3328

PRIVATNO poučujem klarinet in saksofon. ☎ (068)325-537. 3330

SLUŽBO DOBI

HONORARNO ZAPOSILIMO dve šivilji s prakso. ☎ (068)22-981. 3326

POTNIKA za prodajo knjig po šolskih knjižnicah iščemo. ☎ (064)564-123. 3344

PODJETJE RODAS, d.o.o., Ljubljanska 14, 3000 Celje, išče pogodbeno sodelavce za prodajo poslovnih daril. Možnost kasnejše zaposlitve. Ponudbe na naslov: Rodas, d.o.o., Ljubljanska 14, 3000 Celje. ☎ (063)482-552.

REDNO ZAPOSILIMO zastopnike za direktno prodajo artiklov, znanih iz TV. ☎ (0609) 630-141. 3373

NAGROBNE SVEČE nudimo v nadaljnjo prodajo pod ugodnimi pogoji. Primerno tudi za začetnike. ☎ (0609)622-668. 3374

PRIUČENO KUCHARICO redno ali honorarno zaposlimo v gostilni v Ljubljani. ☎ (061)213-429 ali ☎ (061)211-429. Vsa oskrba možna v hiši. 3382

DELO v pisarni v središču Novega mesta nudimo resnim kandidatom. ☎ (068)324-016 ali ☎ (068)324-017. 3396

PRIPRAVNICO za delo v gostilni zaposlimo redno ali honorarno. ☎ (068)322-642. 3404

SMO DZS, d.d.. Ker imamo cilj vedno izboljševati poslovne rezultate na področju zastopništva, vabimo perspektivne osebe, katerim delo na ternernu pomeni izziv. ☎ (0609)62-76-41. 3408

KUHARICO zaposli BISTRO A iz Novega mesta.

Tel.: 0609/628-385

V OPEKARNI NOVO MESTO, Zalag 21, zaposlimo delavce za skladiščenje opeke. Informacije na tel. št. 83-855.

ZIDAR z znanjem zidanja dimnikov, lahko priučen, dobi delo. ☎ (068)24-577 ali ☎ (041)726-589. 3425

ZAPOSILIMO 5 novih sodelavcev na različnih delovnih mestih. Pogoja: nastop dela takoj, končana SŠ, OD 92.000 do 156.000 SIT mesečno. Prijave sprejemamo na ☎ (068)341-153, od 9. do 16. ure. 3434

STANOVANJA

DVOSOBNO pritično opremljeno stanovanje, 56 m², v centru Krškega prodam. ☎ (064)714-618 ali ☎ (064)740-222, zvečer. 33260

OPREMLJENO SOBO v središču Novega mesta oddam. Naslov v upravi lista. 3376

SAMSKEMU MOŠKEMU v hiši oddam stanovanje. ☎ (068)22-183. 3390

MLADA DRUŽINA nujno išče sobo ali manjše stanovanje. ☎ (068)82-144. 3410

V NOVO MESTU oddam enosobno opremljeno stanovanje. ☎ (041)717-155, dopoldan, ☎ (068)27-134, popoldan. 3432

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ (041)695-539, po 15. uri. 3416

DVOSOBNO opremljeno stanovanje v vsem mestu oddam. ☎ (068)323-785 ali ☎ (068)324-433.

ŽENITNE PONUDBE

UREJAMO RESNE ZVEZE, osebni obiski, diskretnost! Ženske v septembru sprejemamo brezplačno. Sreča, ženitna posredovalnica. Novi trg 11, p.p. 29, 8000 Novo mesto. ☎ (068)326-033.

ŽIVALI

VALILNICA NA SENOVM obvešča o njene kupce, da sprejemamo naročila za vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobiti na ☎ (0608)71-375.

PIŠČANCE, kilogramske, naročamo, prodajamo pa bele težke kokoši in rjave nesnice pred nesnostjo in že v nesnosti. Kuhelj Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068)42-524. 3390

BIKKA, starega leta in pol, bikca, starega tednov in 2 leti, stari 1 leto, prodam. Sapl Daljni Vrh 22, Novo mesto. 334

1500 KG BELEGA in 500 kg črnega grozdnega sadja. ☎ (066)770-249, zvečer. 334

BELE PIŠČANCE, težke 1 do 1,5 kg, krmeljene z domačo hrano, prodajamo po 35 SIT/kg. ☎ (068)81-519, Vrtačič, Pristava 1, Šentjernej. 335

MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce, Črnomelj. ☎ (068)52-308. Gostišče Krulc, Mostec, Dobova. ☎ (0608) 67-587, Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-813. 3380

NEMŠKE OVČARJE, stare 6 tednov, prodam. ☎ (068)66-512. 343

MLADO KRAVO sivko prodam. ☎ (068)49-513. 343

TELICO, brejo 7 mesecev, in več telic prodam. ☎ (068)79-617. 332

PRAŠČICE od 100 do 120 kg prodam. ☎ (068)21-605. 339

4 leta staro brejo kobilo z žrebetom prodam. ☎ (068)27-091. 337

VEČ ČRNO-BELIH TELET, starih 7 dni, prodam. ☎ (068)84-341. 337

KRAVO sivko s teletom ali brez prodam. ☎ (068)42-598. 340

KRAVO, staro 26 mesecev, in tribrazdni plug ugodno prodam. ☎ (068)40-005. 338

BIKKA, sivca, starega 8 mesecev, prodam. ☎ (068)76-073. 341

PRAŠČICE, težke do 35 do 60 kg, in 3000 cvička prodam. ☎ (068)73-552. 339

10 DNI starega telčka frizijca prodam. ☎ (068)44-383. 337

Salon za pse

Budla - U. talcev 12 - Novo mesto

☎ 068/324-377

TEČAJI ŠOLANJA PSOV

Kinološko društvo Novo mesto organizira tečaje šolanja psov (mala šola, začetni in nadaljevalni tečaji).

Uvodni sestanek bo v petek, 4.9.1998, ob 18. uri na društvenem vadbističu na Grabnu.

Dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki 65-042 - Zare Henigman, 324-658 - Sebastijan Dolenc, 25-832 - Igor Ravbar in 84-367 - Franc Umek.

PLESNI CENTER DOLENJSKE

Pričetek plesne sezone!

1. CELOLETNA PLESNA ŠOLA ZA OTROKE IN MLADINO
2. PLESNI TEČAJI ZA ODRASLE

VPIS IN INFORMACIJE: od 7. do 9. septembra 1998 od 16. do 19. ure na Loki v Novem mestu.

Akcija v Kovinotehni

od 2. do 12. septembra '98

- PC v BTC, Novo Mesto
- PC v Intermarket centru, Brežice

S kartico Kovinotehna
4-5 %
gotovinski
popust!

SUPERCENA
4.990 SIT

Sušilec
sadja
SUPERCENA
6.980 SIT

SUPERCENA
33.990 SIT

SUPERCENA
8.690 SIT

Krožna
električna žaga
KZ 55 Iskra
SUPERCENA
12.990 SIT

KOVINOTEHNA

Nemogoče je mogoče

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto

vam poleg pijače nudi tudi
več vrst pizz, hamburgerje,
cheeseburgerje, sardele,
lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo
tudi na dom ali v službo.

Pridite in poizkusite!

RADIO
UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov
prijatelj

Vsek dan dober dan!

ALP SPORT
PONUDBA
MESECA
od 2. do 19. 9.

VSE MAJICE S KRATKIMI
ROKAVI THINK PINK IN
SCORPION BAY

40 % CENEJE

ZA GOTOVINSKA PLAČILA!

NOVO MESTO Ljubljanska 27

JESENSKA
PRODAJNA
AKCIJA

*Vsak jesenski dan
- dober dan!*

KOVINOTEHNA

TELEFON: 316-171, 316-173

AKCIJA!
od 2. do 12. 9.

hladilnik Gorenje R 142 33.990,00	RP posoda 55 l 8.690,00
pomično merilo 2.190,00	

GOTOVINSKI POPUSTI ZA LASTNIKE
KARTICE KOVINOTEHNA!
Nemogoče je mogoče

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

ISDN & SIOL

Danes
pametna,
jutri nujna
odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SIOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SIOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

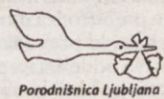
POČITNICE
NA MORJU
IN V TUJINI

Ugodne cene,
plačilo na obroke!

Naj mu bo prihodnost zagotovljena.

S prodajo delnic PID-ov (Atena, Triglav, Kmečka družba, Arkada, Nacionalna Finančna Družba...) pri nas boste storili veliko dobrega. Čeprav boste Vi plačali običajno ceno, bomo mi del našega dobička prispevali za nakup inkubatorja za novorojenčke.

Tel 061/125-20-10

POSODE S PLAVAJOČO PODNICO
IN RAVNIM DNOM

PROSTORNINA POSODE

10 l	85 l	200 l	480 l
25 l	100 l	230 l	600 l
35 l	135 l	300 l	725 l
50 l	150 l	380 l	870 l
70 l	170 l	430 l	1050 l

NOVOTEHNA
MERKUR SKUPINA

INOX POSODA 50 l	9.880 SIT
INOX POSODA 100 l	12.999 SIT
INOX POSODA 200 l	19.925 SIT
INOX POSODA 300 l	21.975 SIT
INOX POSODA 600 l	32.880 SIT

DODATNA PONUDBA:
- oprema za vretje
- INOX pipe

• NOVO MESTO:
- Glavni trg,
- Trgovski center Merkur Bršljin

• TREBNJE
• KRŠKO
• KOSTANJEVICA
• GRADAC

MERKUR
TRGOVSKI CENTER
Novo mesto - Bršljin

Marija Rozman

Rodili so se jima štirje otroci, hčerki sta že pri svojem kruhu, medtem ko sinova še študirata. "Takrat si nisem mogla predstavljati, da bom kdaj živela tako daleč od doma, danes pa ne bi mogla živeti nikjer drugje."

Včasih je bila v Ajdovcu osemletka in iz okoliških vasi je šola obiskovala okrog 100 otrok. Tudi leta 1962, ko je na šoli začela poučevati Marija, je bila še osemletka, čez dve leti so ostali le še nižji razredi. In v vseh 35 letih službovanja je Marija poučevala nižje razrede v Ajdovcu, predvsem 3. in 4. razred, le eno leto pa na matični šoli v Žužemberku. Ko je prišla v Ajdovec, so bili to zelo revni in od sveta odrezani kraji, danes te razlike ni več, pa tudi šola je zelo lepo obnovljena in posodobljena. V vasi imajo asfalt in mladi spet ostajajo doma, saj je življenje v mestih vse bolj negotovo. Tudi otrok je več kot pred leti, tako da bo ajdovška šola živela naprej, česar je Marija zelo vesela. Pred leti je šola obiskovala že samo 19 otrok, lani pa jih je bilo 42.

Učiteljico Marijo, ki je bila 10 let tudi vodja podružnice, so imeli otroci zelo radi, toliko novega so zvedeli od nje, naučila pa jih je tudi samostojnega dela, samozavesti in prijazne besede, predvsem pa jim je bila v oporo, kadar so imeli težave. "Tisti hip, ko sem vstopila v razred, sem videla, če so zdravi in če jih kaj teži. Vedno sem poskušala v vsakem otroku najti kaj dobrega, s čimer sem ga lahko pohvalila tudi pred drugimi, krivic pa nisem nikoli trpela," pove Marija, ki je tudi sama izhajala iz revne družine in še kot otrok med vojno izgubila očeta.

Marija ima že od nekdaj zelo rada tudi rože, ljubiteljica rož pa je bila tudi njena kolegica, tako da je bila ajdovška šola vedno v cvetju. Sedaj bo imela Marija za rože več časa pa tudi za branje knjig, s katerimi si je že sedaj rada polepšala dan. "Lepo mi je bilo med ljudmi, vseskozi sem imela odlične ravnatelje pa kolegice, prizadevne starše, prijazne in zavzete krajanje iz revne družine in še kot otrok med vojno izgubila očeta."

JOŽICA DORNIŽ

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Na Gorenjsko, tudi na Brezje

Pravijo, da je september najboljši mesec za izlete in potovanja. Dolenjski list vas bo spet peljal na izlet, in sicer v soboto, 19. septembra. Oglevali si bomo Bled, ki ga v zadnjem času imenujejo kar zdraviliško mesto, nato sotesko Vintgarja in se v zgodnjih popoldanskih urah zapeljali na Brezje. Tam bomo imeli v domači gostilni pozno kosilo in dovolj časa za klepet. Z novomeške avtobusne postaje bo odhod ob 8. uri zjutraj, povratek pa dovolj zgodaj, da bodo tudi Belokranjci lahko ujeli vlak. Cena za naročnike Dolenjskega lista je 5.500 in za ostale 6.200 tolarjev. V ceno so že vštete vse vstopnine za ogled. Prijavite se čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 14. septembra na telefon:

068/321-115, 325-477

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

OBNOVLJENA ZVONIKA NA RIBNIŠKI CERKVI

RIBNICA - Predvidoma do konca oktobra bo Inštitut Irma iz Ljubljane končal obnovo (sanacijo) Plečnikovih zvonikov na farni cerkvi sv. Štefana v Ribnici. Lani so v celoti obnovili prvi zvonik ter s posebnimi jeklenimi vrvmi zavarovali oba zvonika in zidove cerkve proti potresnim sunkom. Zdaj načrtno obnavljajo še drugi zvonik. Obnovo Plečnikovih zvonikov so omogočili ministrstvo za kulturo, spomeniško varstvo Ljubljane, občina Ribnica in ribniška župnija.

Invazija hroščev na Trebnje končana

Razburjeni krajanji - Vročina "priklicala" hrošče iz zemlje, ohladitev normalizirala razmere

TREBNJE h Trebanjci so (bili) spet v središču slovenske javnosti. Potem ko so se pred leti razburjali zaradi invazije ščurkov z mestne deponije na Cvilbljah, se je sredi avgusta, v že tako neznosni pasji vročini, v ožjem predelu mesta, predvsem v Jurčičevi, Pehanijevi, Glavarjevi ulici in okoli Praproč, dvignila temperatura skoraj do vrelišča, ko je gomazeča reka koloradskih hroščev preplavila ulice in vrtove stanovanjskih hiš.

V enem izmed prizadetih gospodinjstev so nam povedali, da so celo razmišljali, da bi se začasno izselili pred gomazečo golaznijo, ki se jo je še najučinkoviteje dalo zatirati s pometanjem v dobro

zaprte posode. Nekdo nam je povedal, da je že resno razmišljal, da bi zaobšel brezbrizne lokalne oblastnike in se obrnil na pomoč oz. se pritožil na najvišje politike v Ljubljani, drugi spet je načrtoval protestno zborovanje pred trebanjsko občino, če pa to ne bi zaleгло, se ne bi obotavljali kaj preveč niti pred tako skrajnimi protestnimi, a učinkovitimi akcijami, kot je zgora ceste.

Stanovalci Jurčičeve ulice so nam povedali, da so ponoči slišali, kako so hrošči padali z betonske ograje, ki razmejuje njivo kmeta Lojzeta Kvasa iz Breze pri Trebnju in to ulico. Kvasa, ki ima njivo v Trebnju in v njegovem, prizadejati krajanji dolžijo, da je najbolj kriv

za njihovo nadlogo, saj naj bi se pojavila, ko je poskropil svoje krompirišče.

Direktor M-Kmetijske zadruge Trebnje, dipl. kmet. inž. Ludvik Jerman, nam je povedal, da je zatiranju koloradskega hrošča fastac odpovedal že lani in da je precej bolj učinkovit sintetični piretroid karate, še boljši rezultat pa so s škropivom volaton EC. Po Jermanovih besedah pa je pomembno pravočasno škropljenje, ko so ličinke velike od 2 do 3 mm, vsako pretirano doziranje škropljenja pa ni dobro, kajti tako postane hrošč odpornejši. Jerman meni, da so bile letos razmere za razvoj ličinke oz. hrošča zaradi vročine zelo ugodne. To je potrdil tudi vodja Strojnega krožka Temečnica Mirna Božo Kravcar s svojo razlago, da je suša zbežala iz zemlje, novo hroščovo vojsko, ki je krenila na pohod proti mestu.

P. PERC

PRIJELI TATU VEČIH AVTOMOBILOV

NOVO MESTO - Novomeški policisti in kriminalisti so prijeli 28-letnega M. R., državljanu BiH, ki je osumljen, da je v času od 2. junija pa do prijetja sred. avgusta ukradel tri golfe in audi 80. Vse štiri avtomobile je ukradel na parkirnih prostorih v Novem mestu in jih odpeljal v BiH, kjer jih je prodal. Policisti so ga 14. avgusta prijeli na mejnem prehodu v Metliki. Tega dne je namreč poskušal vstopiti v avtomobil na Seidlovi v Novem mestu, ker pa ga je na delu nekdo opazil, je pobegnil. Preiskovalni sodnik je zoper osumljenca odredil pripor.

STARINA KOT SE ŠIKA - Tone Korasa iz Žabje vasi je velik ljubitelj starih avtomobilov. Na srečanjih lastnikov častitljivih štirikolesnikov se rad postavi s svojo temeljito obnovljeno tatokabriolet iz leta 1933. Pred dvajsetimi leti jo je kupil v Laškem in jo začel obnavljati. Iz takratne Českoslovaške je pripeljal rezervne dele, kar se je dalo dobiti in vozilo usposobil. Lani sta s kolarjem Francem Košmrlom zamenjala še leseno ogrodje karoserije. Avto ima zračno hlajen motor, kar je bila takrat posebnost, prostornine 1155 ccm iz zmora 17 konjskih moči. Posebnost so še dovolj učinkovite mehanske zavore. Na nedavnem štajerskem srečanju starih avtomobilov je Tone s skupno oceno vožnje in avtomobila zasedel tretje mesto in zbirko obogatil še z enim pokalom. (Foto: M. Vesel)

Kakšna bo usoda Tomaževega jeza pri Žužemberku?

Nevarna narasla Krka

PRAPREČE PRI ŽUŽEMBERKU - V preteklosti so mlinarji delali jezove in jih vzdrževali. Zdaj je z mlini in jezovi konec. Večina jih je zapuščenih in potrebnih obnove.

Eden takih je tudi jez pri Rojčevem mlinu, znan kot Tomažev jez, ki so ga velike vode v zadnjih letih že močno poškodovale. Izdolbina v jezu se vsako leto večja, zato se naravna pregrada iz leh-njaka vedno bolj tanjša in obstaja nevarnost, da bo popustila. O tem je KS Žužemberk obvestila Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto in dobila odgovor, da ima vsak jez svojega lastnika. Popravila se je lotil Ivan Rojč, ki stanuje v mlinu. Nakopal je že veliko kamena, s katerimi bi zapolnil nevarno luknjo v jezu. O svojem posegu je obvestil tudi ministrstvo za okolje in prostor, ki pa mu je nadaljnje delo prepovedalo. Ker je sanacijo potrebno izvesti strokovno, sedaj o jezu odločajo na ministrstvu in novomeškem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kot nam je povedal direktor Danilo Breščak, želijo najprej skupni pogovor s predstavniki s krajevne skupnosti, novomeške občine in lastnikom jezu.

A. JERNEJČIČ

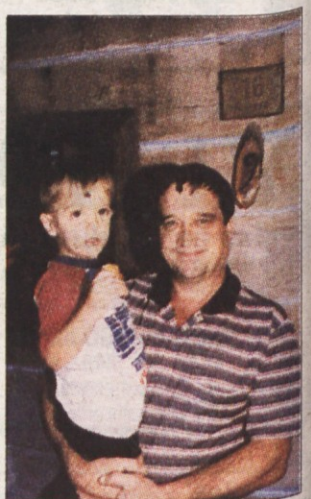
MUZEJ NA PROSTEM - Več kot desetletje je minilo, da je od zamisli postopoma prišlo do postavitve etnološkega muzeja na prostem pri pleterškem samostanu. (Foto: A. B.)

Muzej pod slamnato streho

Kmečka domačija kot muzej v Pleterjah

PLETERJE - Prejšnjo sredo so pri kartuzijanskem samostanu v Pleterjah odprli etnološki muzej na prostem. Otvoritev je sovpadla s praznovanjem šentjernejskega občinskega praznika. Ta muzej na prostem, za katerega se je v svetu uveljavil izraz skansen, tvorijo dve leseni s slamo kriti kmečki hiši iz tega okolja, značilna primerka ljudskega stavbarstva, kozolec in svinjaki. V eni od hiš so tudi izvirno staro pohištvo, druga oprema in oprava, v drugi pa bo deloval turistični informativni biro s ponudbo tipičnih spominkov šentjernejskega polja in proizvodov samostanskega gospodarstva ter samostanski sprejemni center.

Kot je na otvoritvi povedal arheolog Danilo Breščak, je minilo več kot desetletje, da je od zamisli o ureditvi muzeja na prostem v Pleterjah postopno prišlo do uresničitve in postavitve posameznih stavb v logično zaključeno celoto. Najprej je samostan kupil staro Kegljevičovo hišo v Ostrogu iz leta 1833, ki je razglašena za kulturni spomenik, in jo jeseni 1990 prestavili na sedanjem mestu. Kasneje so odkupili še Baničovo hišo iz Mihovega. Tretji objekt, ki so ga prenesli na lokacijo muzeja na prostem, je bil kozolec toplar iz Ločne v Novem mestu, in to predlani. Jeseni lani pa so z Javorovice, visokó v gornjanskem pobočju nad Pleterjami ležeče vasi, prenesli še lesene svinjake. Seveda je bilo treba vse

SOLZE PRED ROJSTNO HIŠO - Med številnimi ljudmi na otvoritvi muzeja na prostem v Pleterjah je bil tudi Miha Banič (na sliki z vnukom Urošem) iz Mihovega. Mihi so ob pesmi šentjernejskega okteta o stari domači hiši prišle solze v oči. V eni od hiš, ki sedaj stoji v tem muzeju pred pletrskim samostanom in nosi številko 16, je bil Miha leta 1949 rojen, v njej je preživel otroška leta in 13 let v njej živel s svojo družino, ženo Cvetko, ki se je v Mihovo primožila iz Gabrja, in tremi hčerkami.

objekte temeljito restavrirati in pokriti s slamo. A. B.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj oznaka za Gomilo sredi vasi? - Kritika na račun krške kmetijske pospeševalne službe - Krajanji Cegelnice in Lastovč bi radi nazaj staro peš pot - Micka je storila prav

Novi zakon o varnosti cestnega prometa še posebej strogo omejuje hitrost v naseljih, ker pa naselja niso bila povsod označena, so ponekod te table namestili šele pred kratkim. Janez Smolič z Mirne je povedal, da to velja tudi za Gomilo. Vendar meni, da je oznaka postavljena napačno, saj Gomila ne označuje na začetku vasi, ampak neke na sredi, pa tudi oznaka za konec naselja je postavljena prehitro; za njo je namreč še ena hiša, ki prav tako sodi h Gomili. Na oddelku za okolje in prostor na trebanjski občini so povedali, da z omenjeno regionalno upravo Direktorja za ceste RS; ta je na omenjeni odsek poslala komisijsko, ki je izdelala načrt za postavitev, medtem ko je za izvedbo poskrbelo Cestno podjetje.

Ana Planinc s Svibnika pri Črnomlju želi po časopisu pohvaliti predsednika krajevne skupnosti Pavleta Strugarja za njegov trud in požrtvovalnost pri asfaltiranju vaške ceste.

T. K. iz okolice Krškega je poklical zaradi dela njihove kmetijske pospeševalne službe, za katero meni, da takšne, kot je, kmetje ne potrebujejo. "Sedaj, ko se bliža čas setve žit, bi lahko kdaj prišli tudi v krajevne skupnosti in kmete podučili o novostih pri pridelavi žit, pa jih ni nikoli na teren," je potarnal in hkrati pohvalil Dolenjski list, kjer je zelo zadovoljen s kmetijsko stranjo. "Po mojem bi del denarja, namenjenega pospeševalni službi, morali nakazati vam," je pripomnil.

V imenu krajanov Cegelnice in Lastovč je poklical Pavla iz Cegelnice in povedala, da bi radi, da se uredi pot, ki pelje od mostička pod Novoteksom do Cegelnice. Najstarejši krajanji po pomnijo kot javno pot, v zemljevidih pa je označena tudi kot del planinske transverzale proti Frati in je tudi najstarejša povezava med Cegelnico in Bršljinom. "Včasih so po njej vozili tudi kmečki vozički, potem se je počasi ožala, danes pa skoraj ne moreš več peš po njej tudi zato, ker je na eni strani visoka ograja, na sredi poti pa je postavljen železen stebriček, čes da gre za privatno posest" je povedala Pavla. Čez 200 podpisanih krajanov zahteva, da lastnica oviro odstrani.

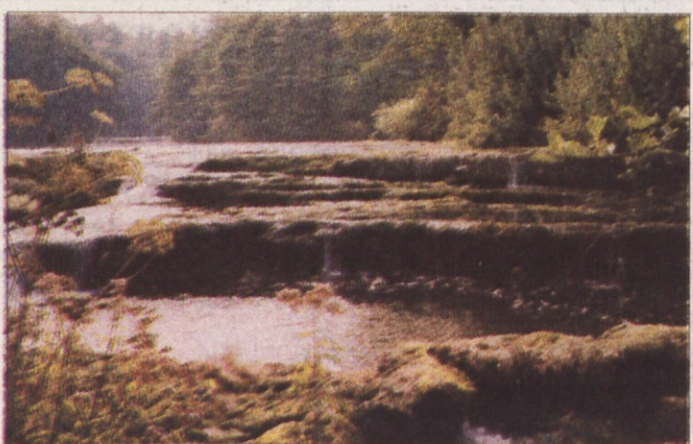
Dolgoletnega naročnika Stan-ka iz Pivke zanima, zakaj Dolenjski list ne uvede rubrike o dogodkih doma in po svetu. - Na podlagi začetne uredniške politike Dolenjski list obravnava predvsem

lokalne dogodke in zanimivosti, poleg tega v uredništvu menimo, da bi bilo pisanje o dogodkih, ki so se zgodili pred tednom dni, za bralce nezanimivi.

Poklical je tudi dolgoletni naročnik Ivan Križ iz Gornje Rad-gone, ki zelo rad prebira Dolenjca, saj je zanj bogatejši od Prekmurskega vestnika. Še posebej vesel je bil zapisa o Micki, ki je s sekiro ubranila zvonova. "Prav je, da se je Micka postavila v bran zvonovom, če bi bil tam, bi se postavil tudi jaz," je dejal.

Tončka Komljanec iz Zloganja pa se sprašuje, kdaj bo vrnjena ali dana odškodnina za vaško gmajno v Zloganju. Čeprav smo odgovor na novomeški upravni enoti vztrajno iskali, nam ga ni uspelo dobiti zaradi dopusta načelnika Jožeta Preskarja.

J. D.

TOMAŽEV JEZ ČAKA - V ospredju je izdolbina v jezu, ki se iz leta v leto večja. Pregrada na koncu jeza lahko popusti, to pa se lahko zgodi že ob večji povodnji. (Foto: A. J.)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.